

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักแผนงานและสารสนเทศ

โทร. ๐ ๒๕๗๙ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๒๒๔

ที่ ทส ๐๙๐๕.๓๐๓/ว

๑๐๙ ๒๒

วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอแก้ไขแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

เรียน รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทุกท่าน
ผู้ตรวจราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทุกท่าน
ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖
ผู้อำนวยการกองทุกกอง
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา
ผู้อำนวยการสำนักงานผู้ตรวจราชการกรม
ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารโครงการปลูกป่าและฟื้นฟูป่าต้นน้ำ
ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
หัวหน้ากลุ่มงานจริยธรรม
หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
หัวหน้าศูนย์ราชการสะดวก กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักแผนงานและสารสนเทศ
ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๕.๓๐๓/ ๑๐๙๓ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖ มาเรียนเพื่อทราบ สำหรับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ หน่วยงานสามารถดาวน์โหลด
แผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ทาง
QR Code ที่ปรากฏท้ายหนังสือฉบับนี้

<https://shorturl.at/emv39>

(แผนบริหารจัดการความเสี่ยงฯ ๒๕๖๖)

(นายอรรถพล เจริญชันษา)

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

รักษาราชการแทนอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ห้อง ออ.ส.
เลขที่รับ 4917
วันที่ ๒๖ พ.ค. ๒๕๖๖
เวลา 10.46

ห้อง รอง ออ.ส.
(นางรุ่งนภา จันทะวิบูลย์)
เลขที่รับ 4910
วันที่ ๒๕ พ.ค. ๒๕๖๖
เวลา 14.11

ส่วนราชการ สำนักแผนงานและสารสนเทศ ส่วนติดตามประเมินผล โทร. ๐ ๒๕๗๙ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๒๒๔

ที่ ทส ๐๔๐๕.๓๐๓/ ๑๐๗๓

วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอกำหนดแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

เรียน อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

เรื่องเดิม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๔๐๕.๓๐๓/ว ๔๗๔๒ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เรื่อง แผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ส่งแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (เอกสาร ๑)

ข้อเท็จจริง

สำนักแผนงานและสารสนเทศ ขอเรียนว่า แผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีจำนวน ๔ ภารกิจ จาก ๕ หน่วยงานรับผิดชอบหลัก และได้แจ้งเวียนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ หน่วยงานรับผิดชอบหลักได้ขอแก้ไขแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนี้

๑. สำนักป้องกันปราบปราม และควบคุมไฟป่า ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๔๐๔.๒๐๑/๑๐๓๓ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เรื่อง ขอกำหนดแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ แจ้งว่า มีความคลาดเคลื่อนในการกำหนดค่าตัวเลขที่ระบุในแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักป้องกันปราบปราม และควบคุมไฟป่า ภารกิจ ด้านป้องกันปราบปราม การกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ ความเสี่ยง : มีการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และมีการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จึงขอแก้ไขแผนฯ ดังกล่าว ในส่วนของโอกาส (Likelihood) ผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) (เอกสาร ๒)

๒. กองคุ้มครองพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าตามอนุสัญญา ได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๔๐๒.๕/๑๔๖๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เรื่อง แผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ แจ้งขอส่งข้อมูลแก้ไขเพิ่มเติมในแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในส่วนของรายชื่อหน่วยงานสนับสนุน (เอกสาร ๓)

ข้อพิจารณา...

ข้อพิจารณา

สำนักแผนงานและสารสนเทศ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาแล้ว เพื่อให้การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นไปอย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๑. เห็นชอบประเด็นที่หน่วยงานเสนอขอแก้ไขแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๒. ลงนามในหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดลงนามในหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้

(นายทองเกียรติ ดาดะยานนท์)

ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ

เรียน ท่าน ออส. เพื่อโปรดพิจารณา

- พิจารณาแล้ว

- ลงนามแล้ว

(นางรุ่งนภา พัฒนวิบูลย์)

รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๒๕ พ.ค. ๒๕๖๖

- เห็นชอบ

- ลงนามแล้ว

(นายอรตพล เจริญชันษา)

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ข้าราชการแทนอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๒๖ พ.ค. ๒๕๖๖

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

คำนำ

การบริหารความเสี่ยงนั้น มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะป้องกันและควบคุม ปัญหาความเสี่ยงด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ความไม่แน่นอน ซึ่งมีผลกระทบต่อความสำคัญ ขององค์กรโดยรวม ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงที่ดี คือ การที่คนในองค์กรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ตรวจสอบประเมินความเสี่ยง และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรอยู่เสมอ อีกทั้งร่วมกันวางแผนป้องกัน และควบคุมให้เหมาะสมกับภารกิจ เพื่อลดสภาพปัญหาหรือหลีกเลี่ยง ความเสี่ยงที่อาจสร้างความเสียหาย หรือสูญเสียให้กับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงโดยถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วย มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕ โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานมีการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัย การเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ ที่กระทรวงการคลังกำหนด

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่าย ได้มีแนวทางการบริหารความเสี่ยง ในระดับองค์กรที่ชัดเจน และสามารถนำไปประยุกต์การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในระดับสำนักได้ โดยนำ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง ตามหลักการบริหารจัดการความเสี่ยง ระดับองค์กร ที่กระทรวงการคลังกำหนด มาเป็นกรอบในการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะให้ความสำคัญและนำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้ ไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นเครื่องมือ และแนวทางในการดำเนินงานให้บังเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นระบบและเป็น รูปธรรม ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ต่อไป

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
พฤษภาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ ข้อมูลพื้นฐานกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	๑
๑.๓ หน้าที่ตามกฎหมาย	๒
๑.๔ สภาพแวดล้อมของส่วนราชการ	๒
๑.๕ โครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการภายใน ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	๔
๑.๖ โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	๕

ส่วนที่ ๒ การบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๒.๑ กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง	๘
๒.๒ กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑๑

ส่วนที่ ๓ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๓.๑ การระบุความเสี่ยง	๒๒
๓.๒ การประเมินความเสี่ยงและการตอบสนองความเสี่ยง	๒๓
๑) การแก้ไขปัญหาสัตว์ป่าที่สร้างผลกระทบต่อราษฎรนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	๒๔
๒) การจัดเก็บเงินอนุรักษ์สัตว์ป่า เพื่อการอนุรักษ์ ป่าชุมชน และบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่าและรักษาไว้ซึ่งแหล่งที่อยู่อาศัย หรือแหล่งหากินของสัตว์ป่า หรือเพื่อการช่วยเหลือเยียวยา ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสัตว์ป่า	๒๖
๓) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติให้ได้รับมาตรฐานคุณภาพ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	๒๙
๔) การจัดเก็บเงินอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์	๓๑
๕) การรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์	๓๓
๖) การแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและความเสียหายต่อระบบนิเวศ	๓๕
๗) การป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า	๓๗
๘) การป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	๓๙
๙) การดำเนินคดีอาญาของด่านตรวจสัตว์ป่า	๔๑

ส่วนที่ ๔ การรายงานและการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง

๔.๑ ขั้นตอนการรายงาน	๔๖
๔.๒ กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบและช่องทางในการจัดส่งรายงาน	๔๗
๔.๓ แบบฟอร์มการรายงาน	๔๙

ภาคผนวก

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ มาตรา ๗๖ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด กระทรวงการคลังจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ที่หน่วยงานของรัฐกำหนด ตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสากลมากำหนดให้เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงานในประเทศไทย

การบริหารจัดการความเสี่ยง มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะป้องกันและควบคุม ปัญหาความเสี่ยงด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ความไม่แน่นอน ซึ่งมีผลกระทบต่อความสำคัญขององค์กรโดยรวม ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงที่ดี คือ การที่คนในองค์กรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ตรวจสอบประเมินความเสี่ยง และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรอยู่เสมอ อีกทั้งร่วมกันวางแผนป้องกันและ ควบคุมให้เหมาะสมกับภารกิจ เพื่อลดสภาพปัญหาหรือหลีกเลี่ยง ความเสี่ยงที่อาจสร้างความเสียหายหรือ สูญเสียให้กับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เล็งเห็นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ให้บรรลุเป้าหมายที่หน่วยงานกำหนด จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงโดยถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการ บริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงาน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยดำเนินการวิเคราะห์ จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง กำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยง การรายงานและการติดตามผลการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การ บริหารจัดการความเสี่ยงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช บรรลุผลสำเร็จตามหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒ ข้อมูลพื้นฐานกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีภารกิจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ส่งเสริม และฟื้นฟู ทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในเขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ โดยการควบคุม ป้องกัน พื้นที่ป่าอนุรักษ์เดิม ที่มีอยู่ และพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมให้กลับสมบูรณ์ ด้วยกลยุทธ์การส่งเสริม กระตุ้น และปลูกจิตสำนึกให้ชุมชน มีความรู้สึกรักหวงแหน และการมีส่วนร่วมในการดูแลทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อเป็นการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนความหลากหลายทางชีวภาพ สำหรับเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร แหล่งที่อยู่อาศัย ของสัตว์ป่า แหล่งอาหาร แหล่งนันทนาการ และการท่องเที่ยวทางธรรมชาติของประชาชน

๑.๓ หน้าที่ตามกฎหมาย

ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้แก่

๑) อนุรักษ์ ค้ำครอง ดูแล รักษาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าให้มีสมดุลตามธรรมชาติ และให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนที่เกิดประโยชน์สูงสุดทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

๒) ฟื้นฟู แก้ไข ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ และระบบนิเวศในพื้นที่ป่าไม้

๓) ควบคุม กำกับดูแล ป้องกันการบุกรุก การทำลายป่า และการกระทำผิดตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๔) ศึกษา วิจัย และพัฒนาวิธีการอนุรักษ์ การบริหารจัดการ และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพ

๕) กำหนดมาตรการและมาตรฐานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ บริหารจัดการและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

๖) บริการข้อมูลสารสนเทศและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านป่าไม้

๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

พื้นที่อนุรักษ์ หมายถึง พื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ได้ประกาศในพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง กฎหมาย และระเบียบของทางราชการ

๑.๔ สภาพแวดล้อมของส่วนราชการ

๑.๔.๑ พันธกิจหรือหน้าที่ตามกฎหมาย

๑) อนุรักษ์ ค้ำครอง และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

๒) วิจัย พัฒนา และให้บริการด้านวิชาการ

๓) บริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า โดยการมีส่วนร่วมบนพื้นฐานเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๔) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

๑.๔.๒ วิสัยทัศน์

• เพิ่มพื้นที่ป่าอนุรักษ์ให้ได้ร้อยละ ๒๕
ของพื้นที่ประเทศ ภายในปี ๒๕๖๙

๑.๔.๓ แผนปฏิบัติการ และเป้าหมาย

แผนปฏิบัติการ	เป้าหมาย
๑. อนุรักษ์ ปกป้องรักษา และฟื้นฟูพื้นที่ป่าอนุรักษ์	อนุรักษ์ คุ่มครอง ปกป้องรักษา และฟื้นฟูทรัพยากร ป่าไม้ และสัตว์ป่าอย่างมีประสิทธิภาพให้มีสภาพสมบูรณ์
๒. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์เพื่อสร้างเศรษฐกิจจากนิเวศบริการอย่างยั่งยืน	บริหารจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่มีศักยภาพเพื่อเป็นฐานทรัพยากรในการสร้างเศรษฐกิจจากนิเวศบริการอย่างสมดุลและยั่งยืน
๓. บริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าอย่างสมดุลในทุกมิติ	บริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าเพื่อลดผลกระทบภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของประชาชนอย่างสมดุลและเป็นธรรม
๔. การนำองค์กรให้เป็นที่ยอมรับของสังคม	ยกระดับองค์กรสู่มาตรฐานระดับประเทศอย่างมีธรรมาภิบาลตามแนววิถีใหม่และนวัตกรรมใหม่รองรับการเปลี่ยนแปลงสู่สังคมดิจิทัล

๑.๔.๔ ค่านิยม วัฒนธรรม และสมรรถนะหลักขององค์กร

ค่านิยม	PROTECT หมายถึง คุ่มครองรักษา P = Participation ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม R = Relevance งานตรงภารกิจ O = Outcome มุ่งเน้นผลลัพธ์จากการดำเนินงานเป็นหลัก T = Team ทำงานเป็นทีม E = Efficiency ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ C = Conservation อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงความอุดมสมบูรณ์สามารถใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน T = Technology นำวิทยาการมาใช้ในการปฏิบัติงาน
วัฒนธรรม	มุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จ และทำงานเป็นทีม
สมรรถนะหลักขององค์กร	๑. มีความรู้ความชำนาญในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า รวมทั้งการวิจัย พัฒนา และให้บริการด้านวิชาการแก่สังคม รวมถึง มีบทบาทในการบริหารจัดการบนพื้นฐานความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ควบคู่กับการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้สัตว์ป่าและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล โดยการกำหนดโครงสร้างการทำงานของหน่วยงานที่ชัดเจนภายใต้กฎหมายที่สามารถนำมาบังคับใช้ได้ตามบทบาทภารกิจขององค์กร ๒. มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายอย่างต่อเนื่องเพื่อการวางแผนและตัดสินใจในเชิงการบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ๓. มีความรู้ ความสามารถ เชี่ยวชาญในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน ๔. มีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครด้านทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าโดยมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ๕. มีความรู้ ความสามารถในการพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ ด้านพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ป่า สนับสนุนการดำเนินคดีทางกฎหมายและอนุสัญญาที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านกระบวนการทางห้องปฏิบัติการด้านนิติวิทยาศาสตร์ในระดับมาตรฐานสากล

๑.๕ โครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการภายในของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

หมายเหตุ : * คือหน่วยงานที่จัดตั้งเป็นการภายใน

๑.๖ โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ข้อ ๔ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีผู้รับผิดชอบ ซึ่งต้องประกอบด้วยฝ่ายบริหาร และบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์และการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐ ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ไม่ควรเป็นผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงจัดให้มีผู้รับผิดชอบ ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดังนี้

๑.๖.๑ คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีคำสั่ง ที่ ๓๐๙๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	ประธานกรรมการ
๒. รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	รองประธานกรรมการ
ที่กำกับดูแลสำนักแผนงานและสารสนเทศ	
๓. ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก	กรรมการ
๔. ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖	กรรมการ
๕. ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและแผน	กรรมการ
สำนักแผนงานและสารสนเทศ	
๖. ผู้อำนวยการกองทุกกอง	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักงานผู้ตรวจราชการกรม	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	กรรมการ
๑๐. หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ	กรรมการและเลขานุการ
๑๒. ผู้อำนวยการส่วนติดตามประเมินผล	กรรมการ
สำนักแผนงานและสารสนเทศ	
๑๓. ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและแผน	กรรมการ
สำนักแผนงานและสารสนเทศ	
๑๔. ผู้อำนวยการส่วนจัดการงบประมาณ	กรรมการ
สำนักแผนงานและสารสนเทศ	
๑๕. หัวหน้าฝ่ายวิเคราะห์และประมวลรายงาน	กรรมการ
ส่วนติดตามประเมินผล สำนักแผนงานและสารสนเทศ	
และผู้ช่วยเลขานุการ	

อำนาจหน้าที่

๑. จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของกรม
๒. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรม
๓. จัดทำรายงานผลตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของกรม
๔. พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรม
๕. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและจำเป็น
๖. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๑.๖.๒ คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีคำสั่งที่ ๔๒๓๐/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยมีองค์ประกอบหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ	ประธานคณะทำงาน
๒. ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและแผน
สำนักแผนงานและสารสนเทศ	รองประธานคณะทำงาน
๓. หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	รองประธานคณะทำงาน
๔. ผู้อำนวยการส่วนที่รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยง
ของสำนักทุกสำนักในส่วนกลาง	คณะทำงาน
๕. ผู้อำนวยการส่วนที่รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยง
ของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖	คณะทำงาน
๖. หัวหน้าฝ่ายที่รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยง
ของกองทุกกองในส่วนกลาง	คณะทำงาน
๗. ผู้อำนวยการส่วนที่รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยง
ของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา	คณะทำงาน
๘. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	คณะทำงาน
๙. ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและแผน
สำนักแผนงานและสารสนเทศ	คณะทำงาน
๑๐. ผู้อำนวยการส่วนจัดการงบประมาณ
สำนักแผนงานและสารสนเทศ	คณะทำงาน
๑๑. ผู้อำนวยการส่วนติดตามประเมินผล
สำนักแผนงานและสารสนเทศ	คณะทำงาน
และเลขานุการ
๑๒. หัวหน้าฝ่ายติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการ
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	คณะทำงานและ
เลขานุการร่วม
๑๓. หัวหน้าฝ่ายวิเคราะห์และประมวลรายงาน
ส่วนติดตามประเมินผล สำนักแผนงานและสารสนเทศ	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. นางสาวกชกร อารังค์ทิพยคุณ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักแผนงานและสารสนเทศ	ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ระบุ วิเคราะห์เหตุการณ์และความเสี่ยงต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานโดยครอบคลุมทุกพันธกิจของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เสนอแนะกลไกและวิธีการในการบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เพื่อให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีความพร้อมในการพัฒนาอย่างยั่งยืน และมีภูมิคุ้มกัน เพื่อเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกได้

๒. กำหนดกลไกและวิธีการในการบริหารความเสี่ยงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๓. จัดทำร่างแผน/รายงานผล การบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เสนอคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๔. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ ๒

การบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานในกระบวนการที่บุคลากรทั่วทั้งองค์กร ได้มีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์ และคาดการณ์ถึงเหตุการณ์หรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งการระบุแนวทาง ในการจัดการกับความเสี่ยงดังกล่าว ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมหรือยอมรับได้ เพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุในวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ตามกรอบวิสัยทัศน์ และพันธกิจขององค์กร ด้วยการกำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยงองค์กร ให้สามารถสะท้อนถึงนโยบายการบริหารจัดการ และการกำกับดูแลกิจการของแต่ละองค์กร เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์องค์กร ทั้งในเชิงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยนำแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง ตามหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร มาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อให้หน่วยงานได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างแท้จริง โดยหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรดังกล่าว แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย ๑) กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง และ ๒) กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๒.๑ กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง

กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นพื้นฐานของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือช่วยหน่วยงานในการกำหนดแผนระดับองค์กร (Strategic Plans) และการกำหนดวัตถุประสงค์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการตัดสินใจของผู้บริหารอยู่บนฐานข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์ ส่งผลให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กร และเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของหน่วยงาน ประกอบด้วย หลักการ ๘ ประการ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร
๒. ความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง
๓. การสร้างและรักษาบุคลากรและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร
๔. การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕. การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย
๖. การกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ และการตัดสินใจ
๗. การใช้ข้อมูลสารสนเทศ
๘. การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๒.๑.๑ การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร

การบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการควรมีลักษณะ ดังนี้

(๑) การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องมีการบริหารจัดการในภาพรวมมากกว่าแยกเดี่ยว เนื่องจากความเสี่ยงของกิจกรรมหนึ่งอาจมีผลกระทบต่อความเสี่ยงของกิจกรรมอื่นๆ เช่น ความเสี่ยงของมูลค่าซ้ำในระบบการขนส่งวัตถุดิบไม่เพียงกระทบต่อกิจกรรมการผลิต อาจมีผลกระทบด้านการส่งมอบสินค้า ค่าปรับ ที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงชื่อเสียงขององค์กร เป็นต้น

(๒) การบริหารความเสี่ยงควรผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานขององค์กร รวมถึงกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ และกระบวนการประเมินผล

(๓) การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องช่วยสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจในทุกระดับขององค์กร

๒.๑.๒ ความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง

การบริหารจัดการความเสี่ยงจะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง หน่วยงานของรัฐบางแห่งมีผู้กำกับดูแลในรูปแบบคณะกรรมการ ซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับฝ่ายบริหารให้มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ผู้กำกับดูแลซึ่งมีหน้าที่ดังกล่าว จะมีหน้าที่ในการกำกับการบริหารจัดการความเสี่ยงด้วย สำหรับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูง มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยง

การกำกับการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้กำกับดูแลเกิดความมั่นใจว่า หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูงได้บริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพียงพอ และมีประสิทธิผล

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่โดยตรงในการสร้างระบบบริหารจัดการ ความเสี่ยงที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย การสร้างสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมองค์กร และระบบการบริหาร บุคคลที่เหมาะสม การจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอในการบริหารจัดการความเสี่ยง การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ การรายงานและการสื่อสาร เป็นต้น

ผู้กำกับดูแลอาจตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง (หรืออนุกรรมการ หรือคณะที่ปรึกษา) ขึ้น ซึ่งประกอบด้วยผู้มีทักษะ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงาน เช่น หน่วยงานที่มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นหลักในการดำเนินงานอาจจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญอิสระในการกำกับหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอและความเหมาะสมของการบริหารจัดการความเสี่ยงในเรื่องความเสี่ยงทางไซเบอร์ของหัวหน้าหน่วยของรัฐและผู้บริหารระดับสูง เป็นต้น

๒.๑.๓ การสร้างและรักษาบุคลากรและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร

การขับเคลื่อนหน่วยงานของรัฐต้องอาศัยบุคลากรที่มีศักยภาพ การบริหารทรัพยากรบุคคลเริ่มตั้งแต่ การสรรหา การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ การส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ โดยบุคลากรถือว่าเป็นสินทรัพย์หลักขององค์กรที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ

การสร้างบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการความเสี่ยงถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการความเสี่ยง บุคลากรควรมีพฤติกรรมตระหนักถึงความเสี่ยง (Risk-aware behavior) รวมถึงพฤติกรรมตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศและข้อมูลการบริหารจัดการความเสี่ยง

การสร้างพฤติกรรมที่ดี (Desired behaviors) ในการส่งเสริมการบริหารจัดการความเสี่ยงผ่านวัฒนธรรมที่ดีขององค์กรเป็นสิ่งสำคัญ การสร้างวัฒนธรรมที่สนับสนุนการบริหารจัดการความเสี่ยงประกอบด้วย

- (๑) การสื่อสารและการตระหนักถึงนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน
- (๒) การสร้างความตระหนักถึงหน้าที่ต่อองค์กรในการแจ้งข้อมูลผิดปกติ
- (๓) การสร้างพฤติกรรมการแบ่งปันข้อมูลภายในองค์กร
- (๔) การสร้างพฤติกรรมการตัดสินใจตามนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๕) การสร้างพฤติกรรมการตระหนักถึงความเสี่ยงและโอกาส

๒.๑.๔ การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง

หน่วยงานควรมีการกำหนดอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบในเรื่องของการบริหารจัดการความเสี่ยง อย่างชัดเจนและเหมาะสม ประกอบด้วย เจ้าของความเสี่ยง (Risk Owners) ซึ่งรับผิดชอบในการติดตาม การรายงานหรือการส่งสัญญาณความเสี่ยง ผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจในกรณีที่ความเสี่ยงเกิดขึ้นในระดับที่กำหนดไว้ และผู้ที่มีหน้าที่ในการควบคุมกำกับติดตามให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๒.๑.๕ การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย

การบริหารจัดการความเสี่ยงนอกจากจะคำนึงถึงวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นหลักแล้ว ผู้บริหารต้องคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้วย โดยเฉพาะความคาดหวังของผู้รับบริการหรือความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อองค์กร รวมถึงผลกระทบที่มีต่อสังคม เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อม

๒.๑.๖ การกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ และการตัดสินใจ

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือช่วยผู้บริหารในการกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ขององค์กร เพื่อให้หน่วยงานมั่นใจว่ายุทธศาสตร์/กลยุทธ์ขององค์กรสอดคล้องกับพันธกิจตามกฎหมาย และหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์อาจหมายถึงแผนปฏิบัติราชการระยะยาว แผนปฏิบัติราชการระยะปานกลางหรือแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน

เมื่อหน่วยงานของรัฐกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กรแล้ว การบริหารจัดการความเสี่ยงจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดทางเลือกของงาน/โครงการ (งานใหม่ๆ) และการกำหนดวัตถุประสงค์ระดับการปฏิบัติงาน รวมถึงการมอบหมายความรับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร โดยอาจกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (KPI)

๒.๑.๗ การใช้ข้อมูลสารสนเทศ

ในปัจจุบันข้อมูลสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานของหน่วยงาน องค์กรที่มีการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลโดยตรงต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง หน่วยงานควรพิจารณาใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลความเสี่ยงเป็นพื้นฐาน หน่วยงานควรกำหนดประเภทข้อมูลที่ต้องรวบรวม วิธีการรวบรวม และการวิเคราะห์ข้อมูล และบุคคลที่ควรได้รับข้อมูล

ข้อมูลความเสี่ยง ประกอบด้วย เหตุการณ์ที่เป็นผลกระทบทางลบหรือทางบวกต่อองค์กร สาเหตุความเสี่ยง ตัวผลักดันความเสี่ยง หรือตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ (Key Risk Indicators) ข้อมูลสารสนเทศ ต้องมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และทันต่อเวลา ทั้งนี้ หน่วยงานอาจพิจารณาการรวบรวม การประมวลผล หรือการวิเคราะห์ความเสี่ยงแบบอัตโนมัติเพื่อลดข้อผิดพลาดจากบุคคล (Human errors)

๒.๑.๘ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ความสมบูรณ์ของระบบบริหารจัดการความเสี่ยงขึ้นอยู่กับขนาดโครงสร้าง ศักยภาพขององค์กร รวมถึงการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการความเสี่ยง หน่วยงานอาจพิจารณาทำ Benchmarking เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานอาจพัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงเริ่มต้นจากการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบ Silo พัฒนาเป็นการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการ และพัฒนาต่อเนื่องโดยมีการฝังการบริหาร จัดการความเสี่ยงเข้าสู่กระบวนการดำเนินงานโดยปกติของการดำเนินงานและการตัดสินใจบนพื้นฐานข้อมูลด้านความเสี่ยง

๒.๒ กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Routine Processes) ของการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน ประกอบด้วย

- ๑) การวิเคราะห์องค์กร
- ๒) การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๓) การระบุความเสี่ยง
- ๔) การประเมินความเสี่ยง
- ๕) การตอบสนองความเสี่ยง
- ๖) การติดตามและการรายงานผล

๒.๒.๑ การวิเคราะห์องค์กร

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีการประเมินศักยภาพ โอกาส และข้อจำกัด ในการดำเนินงานของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด้วยเทคนิค SWOT Analysis เพื่อประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) แผนปฏิบัติการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยนำผลที่ได้มาเป็นกรอบในการจัดทำความเสี่ยง สรุปได้ดังนี้

จุดแข็ง (Strengths)

- เป็นองค์กรหลักในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ ป่าไม้ พืชหายาก ป่าไม้และสัตว์ป่า
- บุคลากรส่วนใหญ่มีความชำนาญ เชี่ยวชาญ และมีความรู้ในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่าแบบองค์รวมและเฉพาะด้าน
- มีหน่วยงานที่มีพื้นที่ปฏิบัติงานที่ชัดเจนตามกฎหมายที่ระบุไว้กระจายอยู่ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ครอบคลุมทั่วประเทศ
- มีการพัฒนางานด้านการศึกษา วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีด้านการจัดการป่าไม้และสัตว์ป่า

- มีฐานข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายสามารถนำมาใช้ในการวางแผนและตัดสินใจในเชิงการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ได้ เช่น ระบบสนับสนุนการตัดสินใจผ่านระบบ Business Intelligence (BI)
- มีระบบจัดเก็บรายได้จากค่าธรรมเนียมและค่าบริการให้ความสะดวกต่างๆ ในอุทยานแห่งชาติ สร้างความโปร่งใส โดยการเปิดเผยข้อมูลการจัดเก็บรายได้
- มีเครือข่ายอาสาสมัครชุมชนในการสนับสนุนการปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานที่หลากหลาย
- มีแหล่งข้อมูลความรู้ด้านพรรณไม้ป่าที่สำคัญของประเทศไทย
- กรมมีภาพลักษณ์ที่ดีเป็นที่ยอมรับของสังคม
- มีแผนปฏิบัติการของหน่วยงานตามภารกิจหลักของกรม
- มีแผนปฏิบัติราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่กำหนดทิศทางการดำเนินงานของกรมอย่างชัดเจน
- แผนปฏิบัติราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีการถ่ายทอดนำไปสู่แผนปฏิบัติการของหน่วยงาน
- พื้นที่ป่าอนุรักษ์เป็นแหล่งดูดซับและกักเก็บคาร์บอนที่มีความสำคัญของประเทศ
- มีชุดปฏิบัติการปราบปรามการกระทำความผิดด้านสัตว์ป่าและพืชป่า
- มีระบบลาดตระเวนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ได้มาตรฐาน
- มีมาตรการเชิงรุกในการแก้ไขปัญหาไฟป่า
- กรมมีการวางแผนระยะยาว
- กฎหมายมีความทันสมัย

จุดอ่อน (Weaknesses)

- ระบบการทำงานกระบวนการในการปฏิบัติงานยังมีหลายขั้นตอน
- การปฏิบัติงานของกรมต้องอาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญหรือทักษะ
- โครงสร้างองค์กร ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
- จำนวนพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในความรับผิดชอบของกรม เมื่อเทียบกับอัตรากำลังบุคลากร อาจทำให้การดูแลพื้นที่ไม่ทั่วถึง
- เครื่องมือและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในบางพื้นที่ยังไม่เพียงพอ
- ขาดการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย ที่นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง
- การติดตามผลการปฏิบัติงาน ยังไม่มีประสิทธิภาพ
- ระบบฐานข้อมูลไม่เป็นมาตรฐานสากล เพื่อประกอบการตัดสินใจที่ครอบคลุมทุกปัจจัย
- เครือข่ายอาสาสมัครเพื่อการสนับสนุนการปฏิบัติงานของกรม ขาดเป้าหมายและแผนงานที่ชัดเจน
- การกำหนดมาตรการ/แนวทางการแก้ไขไฟป่าเชิงรุกยังไม่ตอบสนองต่อเป้าหมายและตัวชี้วัด
- เทคโนโลยีเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่ายังไม่หลากหลาย และทันสมัย

โอกาส (Opportunities)

- นโยบายของรัฐบาลและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมุ่งเน้นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวของประเทศ
- นโยบายของรัฐบาล เรื่องการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท)
- โมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) เป็นการผสมผสานของการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว เพื่อเตรียมความพร้อมปรับตัวต่อความท้าทายของโลก อาทิ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พลังงานและอาหาร ที่เชื่อมโยงและส่งผลกระทบต่อกัน
- นโยบายการพัฒนาภาคการท่องเที่ยวในยุคปัจจุบันมุ่งเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ (SHA Plus)
- วิฤตโลกร้อน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งผลให้เกิดการตื่นตัวด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ และสิ่งแวดล้อม
- แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ให้ความสำคัญกับการปกป้องและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศเพื่อพลเมืองโลกรุ่นต่อไป
- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และนโยบายป่าไม้แห่งชาติ มีเป้าหมายและทิศทางในการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยที่สอดคล้องกัน
- นโยบายป่าไม้แห่งชาติ มีการกำหนดและขับเคลื่อนนโยบายของประเทศเกี่ยวกับการบริหารจัดการป่าไม้ทั้งระบบที่ชัดเจน
- มีหน่วยงานภายนอกที่สนับสนุนการดำเนินงานของกรม
- ทิศทางการพัฒนาและความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศและดิจิทัล
- สื่อสังคมออนไลน์ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์
- วิกฤต New Normal ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อจำกัด (Threats)

- สถานการณ์สิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ ส่งผลกระทบต่อความไม่แน่นอน และความเสี่ยงของระบบนิเวศป่าไม้และพื้นที่อนุรักษ์
- การบุกรุกทำลายและใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร
- ขาดการวางแผนการพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่สูง
- การลักลอบตัดไม้ทำลายป่าโดยเฉพาะการลักลอบตัดไม้มีค่า เช่น พะยูง ชิงชัน สักและไม้มีค่าอื่นๆ และมีการกระทำกันเป็นขบวนการใหญ่
- การลักลอบค้าสัตว์ป่า
- เขตการค้าเสรีและเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษทำให้เกิดช่องว่างในการลักลอบค้าสิ่งผิดกฎหมาย
- การจัดสรรงบประมาณด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ได้รับสัดส่วนที่น้อยเมื่อเทียบกับงบประมาณด้านอื่นๆ
- สถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวและทำให้รายได้จากค่าธรรมเนียมและค่าบริการให้ความสะดวกต่างๆ ในอุทยานแห่งชาติลดลง

- ปัญหาสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน เช่น ปัญหาหมอกควัน
- ปัญหาสัตว์ป่าออกนอกพื้นที่อนุรักษ์
- ขาดการจำแนกพื้นที่ป่าไม้เพื่อการบริหารจัดการในระดับพื้นที่และกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ในแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสม
- การดำเนินนโยบายเพิ่มพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ไม่หลากหลายและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่

๒.๒.๒ การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

๑) กำหนดให้หน่วยงานในทุกระดับของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ต้องจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้การบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานปกติ

๒) กำหนดให้หน่วยงานมีหน้าที่ความรับผิดชอบประเมินความเสี่ยง แนวทางการป้องกันหรือบรรเทาความเสี่ยง หรือความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นในการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ที่กระทรวงการคลังกำหนด เป็นแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง

๓) ให้มีการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง และทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ

๔) ให้คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง และจัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เสนออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาย่อยปีละ ๑ ครั้ง

๕) เมื่อพบเห็นหรือรับทราบความเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบต่อองค์กร จะต้องรายงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบทันที และนำข้อมูลหรือเทคโนโลยีมาใช้ในการประกอบการพิจารณา หรือใช้ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงในปีงบประมาณถัดไป

ทั้งนี้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะทบทวนแผน/ผลการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ของปีที่ผ่านมา ตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รวมทั้งการประเมินผลการควบคุมภายใน มาวิเคราะห์และจัดเป็นทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน

๒.๒.๓ การระบุความเสี่ยง

การระบุความเสี่ยง เป็นการบ่งชี้เหตุการณ์ที่มีความเสี่ยง จากการค้นหาความเสี่ยง และสาเหตุหรือปัจจัยของความเสี่ยง ด้วยการพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายผลลัพธ์ขององค์กรตามกรอบการบริหารความเสี่ยง จากสาเหตุของความเสี่ยงที่แท้จริง เพื่อนำมาวิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง โดยมีแหล่งที่มาของปัจจัยต่างๆ ได้แก่

- ปัจจัยภายในองค์กร เช่น วัตถุประสงค์ขององค์กร กระบวนการทำงาน การดำเนินนโยบาย และกลยุทธ์ วัฒนธรรมขององค์กร สภาพการเงิน โครงสร้างองค์กรและระบบการบริหารงาน ประสิทธิภาพทำงาน เทคโนโลยีสารสนเทศ ทางภูมิศาสตร์ และกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องภายในองค์กร เป็นต้น

- ปัจจัยภายนอกองค์กร เช่น นโยบายของรัฐบาล สภาวะเศรษฐกิจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สภาวะการแข่งขัน สภาพสังคม เหตุการณ์ธรรมชาติ กฎระเบียบภายนอกองค์กร และการเมือง เป็นต้น

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีการระบุความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อดัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ด้านบวกและด้านลบ และนำมาจัดกลุ่มตามประเภทของความเสี่ยง ดังนี้

๑) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategy Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่ไม่เหมาะสม หรือความเสี่ยงเกิดจากการนำกลยุทธ์ไปใช้ไม่ถูกต้อง

๒) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risks) คือ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน เช่นความเสี่ยงเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการรับเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงในการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเงินการคลัง รวมถึงความเสี่ยงด้านการทุจริตทางการเงิน เป็นต้น

๓) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกระบวนการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่มีประสิทธิผล

๔) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Legal Risks) คือ ความเสี่ยงที่หน่วยงานไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ ประกาศ มติคณะรัฐมนตรี รวมถึงกฎ/นโยบาย/คู่มือ/แนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

๕) ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากเทคโนโลยีสารสนเทศ

๖) ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reputational Risks) คือ ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง ความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือขององค์กร

๒.๒.๔ การประเมินความเสี่ยง

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะประเมินความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงาน ด้วยการประเมินความเสี่ยงที่ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ได้แก่ ๑) การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน ๒) การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง ๓) การวิเคราะห์ความเสี่ยง ๔) การจัดลำดับความเสี่ยง

๑) การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยง (Risk Matrix) โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมินของโครงการ/กิจกรรมขึ้น ซึ่งสามารถกำหนดได้ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมในการดำเนินงานและลักษณะของผลจากการดำเนินงาน โดยเกณฑ์ในเชิงปริมาณจะเหมาะกับหน่วยงานที่มีข้อมูลตัวเลข หรือจำนวนมาใช้ในการวิเคราะห์ สำหรับหน่วยงานที่มีข้อมูลในเชิงพรรณนาไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้ ให้กำหนดเกณฑ์เชิงคุณภาพ

๑.๑) ระดับโอกาส (Likelihood : L) หมายถึง ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์ที่นำมาพิจารณาเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ซึ่งจะมีการพิจารณาหาระดับของโอกาสที่จะเกิด

ตัวอย่าง ระดับโอกาส (Likelihood : L)

คะแนน	โอกาส (Likelihood : L)	คำอธิบาย	
		โอกาสเชิงคุณภาพ	โอกาสเชิงปริมาณ
๑	น้อย	อาจมีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นบ้าง	๑ ครั้ง/ปี
๒	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ้างเป็นบางครั้ง	๒ ครั้ง/ปี
๓	สูง	มีโอกาสในการเกิดค่อนข้างสูงหรือบ่อยๆ	๓-๔ ครั้ง/ปี

๑.๒) ระดับผลกระทบ (Impact : I) ที่เกิดจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือคาดว่าจะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ และเมื่อเกิดแล้วจะเกิดผลกระทบ (ความรุนแรง) กับสิ่งต่างๆ และความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วพิจารณาความรุนแรงว่าอยู่ในระดับเท่าใด

ตัวอย่าง ระดับผลกระทบ (Impact : I)

คะแนน	ผลกระทบ	คำอธิบาย	
		กรณีเป็นความรุนแรงที่ไม่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้	กรณีเป็นความรุนแรงที่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้
๑	น้อย	มีการสูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อย ไม่มีการบาดเจ็บรุนแรง	น้อยกว่า ๕ ล้านบาท
๒	ปานกลาง	มีการสูญเสียทรัพย์สินพอสมควร มีการบาดเจ็บรุนแรง	ระหว่าง ๕ – ๑๐ ล้านบาท
๓	สูง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บถึงชีวิต	มากกว่า ๑๐๐ ล้านบาท

๑.๓) ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk : D) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง คำนวณได้จาก ระดับความเสี่ยง = ระดับโอกาส × ระดับผลกระทบของความเสี่ยง (D = L×I) แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ ความเสี่ยงน้อย คะแนน ๑ ความเสี่ยงปานกลาง คะแนน ๒ และความเสี่ยงสูงมาก คะแนน ๓

โอกาส \ ผลกระทบ	น้อย (๑ คะแนน)	ปานกลาง (๒ คะแนน)	สูงมาก (๓ คะแนน)
๓ (เกิดขึ้นประจำ)	๓	๖	๙
๒ (เกิดขึ้นบ้างบางครั้ง)	๒	๔	๖
๑ (เกิดขึ้นยาก)	๑	๒	๓

ระดับความเสี่ยงแสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส X ผลกระทบ) ซึ่งระดับความเสี่ยงแบ่งตามความสำคัญเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

คะแนน	ระดับความเสี่ยง	ความหมาย
๗ - ๙ คะแนน	ความเสี่ยงสูงมาก (High Risk)	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที
๔ - ๖ คะแนน	ความเสี่ยงปานกลาง (Middle Risk)	ระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงไปยังระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้
๑ - ๓ คะแนน	ความเสี่ยงน้อย (Low Risk)	ระดับที่ยอมรับได้ โดยใช้วิธีการติดตามระดับความเสี่ยงตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงาน

โดยกำหนดให้คะแนนประเมินความเสี่ยงที่จะต้องนำมาดำเนินการจัดการ คือ ความเสี่ยงที่มีระดับตั้งแต่ ๔ คะแนน ส่วนปัจจัยเสี่ยงที่มีระดับความเสี่ยงต่ำกว่า ๔ คะแนน ถือว่ามีความเสี่ยงค่อนข้างน้อยยังไม่ควรนำมาดำเนินการจัดการ ซึ่งความเสี่ยงในแผนบริหารความเสี่ยง ดังนี้

- ระดับความเสี่ยงน้อย คะแนนระดับความเสี่ยงน้อยกว่า ๔ คะแนน หมายถึง ระดับที่ยอมรับได้โดยไม่ต้องควบคุมความเสี่ยง โดยอาจกำหนดให้มีการควบคุมในขั้นการปฏิบัติงาน โดยเน้นให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามกระบวนการของงานโดยเคร่งครัด

- ระดับความเสี่ยงปานกลาง คะแนนระดับความเสี่ยง ๔ - ๖ คะแนน หมายถึง ระดับที่ยอมรับได้แต่ต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเพิ่มสูงขึ้นไปสู่ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ซึ่งกำหนดให้มีผู้ดูแลรับผิดชอบ โดยอาจเป็นระดับผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานคอยควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด

- ระดับความเสี่ยงสูงมาก คะแนนระดับความเสี่ยง ๗ - ๙ คะแนน หมายถึง ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ระดับที่ยอมรับได้ทันที ต้องกำหนดมาตรการเร่งด่วน หรือจัดทำแผนปฏิบัติการ โดยมอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด

สรุปผลการประเมินระดับความเสี่ยงภาพรวม ที่จะต้องนำมาดำเนินการจัดการ คือ ระดับความเสี่ยง ๔ - ๖ คะแนน ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้แต่ต้องมีการควบคุม สำหรับการประเมินความเสี่ยงภาพรวม ระดับความเสี่ยง ๗ - ๙ คะแนน เป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งรัดจัดการความเสี่ยงต้องกำหนดมาตรการเร่งด่วน หรือจัดทำแผนปฏิบัติการ

๒) การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง

การนำเหตุการณ์ความเสี่ยงแต่ละเหตุการณ์ที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยงเพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถวางแผน และจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง ภายใต้งบประมาณ กำลังคนหรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ผู้ประเมินกิจกรรม/โอกาสของหน่วยงานควรเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ และมีประสบการณ์ในเรื่องนั้นๆ สำหรับเทคนิคการให้คะแนนระดับการประเมินโอกาส และผลกระทบของแต่ละความเสี่ยงนั้น อาจใช้คะแนนเสียงข้างมากในที่ประชุมกลุ่ม หรือให้แต่ละคนเป็นผู้ให้คะแนน แล้วนำคะแนนนั้นมาหาค่าเฉลี่ย เป็นต้น

๓) การวิเคราะห์ความเสี่ยง

พิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละความเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อกิจกรรม/ภารกิจของหน่วยงาน ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใดในตารางระดับความเสี่ยง ซึ่งจะช่วยให้ทราบได้ว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูง (High)

๔) การจัดลำดับความเสี่ยง

เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้วจะนำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่มีผลต่อหน่วยงาน เพื่อพิจารณากำหนดกิจกรรมการควบคุมในแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสมโดยพิจารณาจากระดับของความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่ประเมินได้ตามตารางการวิเคราะห์ความเสี่ยง โดยจัดเรียงตามลำดับจากระดับสูงมาก ปานกลาง น้อย และเลือกความเสี่ยงที่มีระดับสูงมาก มาจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงในขั้นต่อไป

๒.๒.๕. การตอบสนองความเสี่ยง

การตอบสนองความเสี่ยง คือ การพิจารณาวิธีการที่ควรกระทำเพื่อจัดการกับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น ตามผลการประเมินความเสี่ยง ซึ่งต้องพิจารณาโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น โดยเปรียบเทียบระดับความเสี่ยงที่เกิด กับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และคุ่มค่าในการบริหารความเสี่ยงที่เหลืออยู่ ดังนั้น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงได้ดำเนินการตอบสนองความเสี่ยงด้วยการพิจารณาจากกลยุทธ์การจัดการความเสี่ยงเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนี้

๑) กลยุทธ์การจัดการความเสี่ยง

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้กำหนดแนวทางการตอบสนองความเสี่ยงหรือกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยงที่มุ่งเน้นบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยจะเลือกใช้กลยุทธ์ใดกลยุทธ์หนึ่งหรือหลายกลยุทธ์รวมกันก็ได้ เพื่อให้ระดับความเสี่ยงลดลงมาอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง 4T ได้แก่ Terminate, Transfer, Treat, Take

กลยุทธ์ในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	การดำเนินการ
Avoid การหลีกเลี่ยง ความเสี่ยง	กรณีที่ไม่สามารถยอมรับความเสี่ยงได้อาจใช้วิธีการเปลี่ยนวัตถุประสงค์ การหยุดดำเนินกิจการ/ระงับ/ยกเลิก หรือการไม่ดำเนินการกิจกรรมนั้นๆ เช่น การลงทุนในโครงการขนาดใหญ่มีงบประมาณโครงการสูง อาจมีการประเมินความเสี่ยงก่อนเริ่มโครงการ ซึ่งหากมีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดปัญหาตามมาทั้งด้านการเงินและด้านอื่นๆ ก็จะไม่ดำเนินการ เป็นต้น Terminate Risk
Share การถ่ายโอน ความเสี่ยง	เป็นวิธีการร่วมหรือแบ่งความรับผิดชอบให้กับผู้อื่นในการจัดการความเสี่ยง เช่น การทำประกันภัยและการจ้างบุคคลภายนอกที่มีความสามารถหรือความชำนาญการในเรื่องต่างๆ เหล่านั้นดำเนินการแทน (Outsource) เป็นต้น Transfer Risk

Reduce การลดความเสี่ยง	เป็นการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อควบคุมโอกาสที่อาจเกิดขึ้นหรือขนาดของผลกระทบจากความเสียหายให้อยู่ในระดับที่กำหนด ซึ่งเป็นระดับที่สามารถยอมรับได้ เช่น การจัดซื้ออุปกรณ์เพื่อป้องกันอันตรายจากการทำงานหรือการจัดหาอุปกรณ์เพิ่มเติมจากเดิมการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการงาน การจัดทำแผนฉุกเฉิน และการจัดทำมาตรฐานความปลอดภัย เป็นต้น Treat Risk
Accept การยอมรับความเสี่ยง	เป็นการยอมรับให้ความเสี่ยงสามารถเกิดขึ้นได้ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ โดยไม่มีมาตรการหรือกลยุทธ์ใดๆ ในการควบคุมซึ่งอาจเนื่องมาจากความเสี่ยงนั้นอยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำมาก หรือไม่มีวิธีการใดๆ ในปัจจุบันที่จะควบคุม หรือวิธีการที่จะนำมาใช้มีต้นทุนสูงเมื่อเทียบกับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นไม่คุ้มค่าต่อการดำเนินการ Take Risk

๒) การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

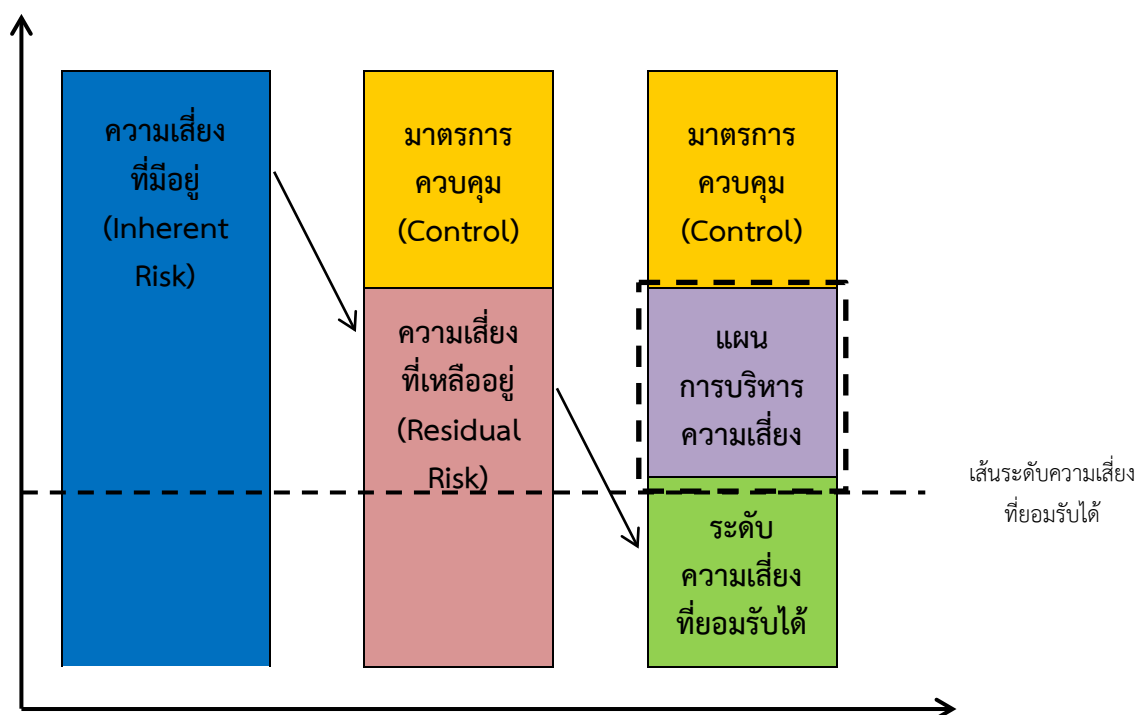
แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอาจประกอบด้วย วิธีการจัดการความเสี่ยง บุคคลที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยง ตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ วิธีการติดตามและการรายงานความเสี่ยง

๒.๑) แผนบริหารความเสี่ยงองค์การ เป็นการรวบรวมข้อมูล วิธีการ และกิจกรรมการจัดการความเสี่ยงต่างๆ มาพิจารณาในภาพรวม เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพสูงขึ้น มีความมั่นใจต่อการบรรลุเป้าหมายตามแผนบริหารความเสี่ยง โดยแผนบริหารความเสี่ยงมีองค์ประกอบในลักษณะเดียวกับแผนปฏิบัติการ (Action plan) คือ มาตรการ/กิจกรรมการจัดการความเสี่ยงกำหนดระยะเวลาดำเนินการของกิจกรรมและผู้รับผิดชอบ

๒.๒) เมื่อดำเนินการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเรียบร้อยแล้ว ต้องมีการสื่อสารให้บุคลากรทั้งหมดทราบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่สอดคล้องกันในหลักการของการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งสนับสนุนร่วมดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุผลสำเร็จตามที่ต้องการ

๒.๓) เพื่อควบคุมและลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หน่วยงานต้องมีการดำเนินงานทั้งด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน โดยการควบคุมภายในเป็นกระบวนการและมาตรการต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผลที่หน่วยงานได้กำหนดขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในด้านการดำเนินงาน การรายงาน และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ส่วนการบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ได้รับการออกแบบให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และมีผลกระทบต่อหน่วยงาน เพื่อสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่หน่วยงานยอมรับได้

๒.๔) เมื่อบริหารความเสี่ยงให้ลดลงอยู่ในระดับที่หน่วยงานยอมรับได้แล้ว ความเสี่ยงนั้นจะถูกส่งต่อไปยังกระบวนการควบคุมภายใน ในทางกลับกันความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมได้ด้วยกระบวนการควบคุมภายใน ความเสี่ยงนั้นจะถูกส่งต่อไปสู่กระบวนการบริหารความเสี่ยง

แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ของความเสี่ยงที่มีอยู่ มาตรการควบคุม และความเสี่ยงคงเหลือ

๒.๒.๖ การติดตามและรายงาน

เมื่อมีการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงแล้ว จะต้องมีการติดตาม และการรายงานผลการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานเป็นไปอย่าง ถูกต้องและเหมาะสม โดยเป้าหมายในการติดตามผลเพื่อเป็นการประเมินคุณภาพ และความเหมาะสมของ วิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้ว ว่าบรรลุผล ตามวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยงหรือไม่ นอกจากนั้นต้องมีการสอบถามว่าวิธีการจัดการ ความเสี่ยงใดที่มีประสิทธิภาพควรดำเนินการต่อเนื่อง และวิธีการจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยน และนำผลการติดตามดังกล่าวมาจัดทำรายงาน

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้กำหนดการติดตามและรายงานผล การบริหารจัดการความเสี่ยง ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช แบ่งเป็น ๒ รอบ ได้แก่ รอบ ๖ เดือน (๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖) และรอบ ๑๒ เดือน (๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖) โดยให้สำนัก/กอง/กลุ่ม/ศูนย์/สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖ และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา ทุกสาขา รับผิดชอบในการดำเนินการตามวิธีการมาตรการ/จัดการความเสี่ยง ที่ระบุในแผนบริหารความเสี่ยง และรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง ส่งให้สำนักส่วนกลางที่รับผิดชอบหลักประเด็นความเสี่ยง เพื่อประมวลผลและจัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เสนออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาต่อไป

ส่วนที่ ๓

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการรวบรวมข้อมูล วิธีการ และกิจกรรมการจัดการความเสี่ยงต่างๆ มาพิจารณาในภาพรวม เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพสูงขึ้น มีความมั่นใจต่อการบรรลุเป้าหมายตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยแผนบริหารจัดการความเสี่ยงมีองค์ประกอบในลักษณะเดียวกับแผนปฏิบัติการ (Action plan) คือ มาตรการ/กิจกรรมการจัดการความเสี่ยงกำหนดระยะเวลาดำเนินการของกิจกรรมและผู้รับผิดชอบ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้นำแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง ตามหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร ที่กระทรวงการคลังกำหนด มาปรับใช้ในการพิจารณาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ ดังนี้

- เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายสำคัญของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- เป็นกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับภารกิจที่สำคัญของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- เป็นกิจกรรมที่นำผลการทบทวนแผน/ผลการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
- เป็นกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
- เป็นกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับการประเมินผลการควบคุมภายในของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำหรับระยะเวลาดำเนินงาน สิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
- เป็นกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เห็นควรดำเนินการต่อในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๓.๑ การระบุความเสี่ยง

ภารกิจ	วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง
๑. การแก้ไขปัญหาสัตว์ป่าที่สร้างผลกระทบต่อราษฎรนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	เพื่อลดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินจากสถานการณ์ช้างป่าออกนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	มีช้างป่าออกนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ทำให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อนและเสี่ยงต่อการถูกทำร้าย	Operation Risks ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน
๒. การจัดเก็บเงินอนุรักษ์สัตว์ป่าเพื่อการอนุรักษ์ พันธุ์ และบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่าและรักษาไว้ซึ่งแหล่งที่อยู่อาศัย หรือแหล่งหากินของสัตว์ป่า หรือเพื่อการช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสัตว์ป่า	เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บเงินอนุรักษ์สัตว์ป่า	๒.๑ เจ้าหน้าที่ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับข้อปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายที่ประกาศใช้ใหม่ ๒.๒ พื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า มีบัตรค่าบริการหรือค่าตอบแทนไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ที่เข้าไปใช้บริการ	Operation Risks ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน
๓. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติให้ได้รับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้รับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้รับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	Operation Risks ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน
๔. การจัดเก็บเงินอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์	๔.๑ เพื่อพัฒนาระบบการจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ (E-ticket) ในอุทยานแห่งชาติ ๔.๒ เพื่อให้การจัดเก็บเงินรายได้เป็นไปตามกฎระเบียบ/ข้อบังคับ และข้อสั่งการที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ลดความเสี่ยงของเจ้าหน้าที่ที่จัดเก็บเงินไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด และการเก็บรักษาเงินสดไม่ถูกต้อง ๔.๓ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางเข้ามาเยือนอุทยานแห่งชาติ	การจัดเก็บเงินอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดเก็บค่าบริการผ่านเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อาจเกิดความเสี่ยงเบื้องต้น ดังนี้ - ผู้ใช้บริการไม่ซื้อบัตรค่าบริการผ่านเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์	Operation Risks ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน

ภารกิจ	วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง
๕. การรังวัดและจัดทำ เครื่องหมายแสดงแนวเขต บริหารเพื่อการอนุรักษ์	เพื่อให้การรังวัดและจัดทำ เครื่องหมายแสดงแนวเขต บริหารเพื่อการอนุรักษ์ เป็นไปตามเป้าหมาย ที่กำหนด	การรังวัดและจัดทำ เครื่องหมายแสดงแนวเขต บริหารเพื่อการอนุรักษ์ ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ที่กำหนด	Operation Risks ความเสี่ยง ด้านการดำเนินงาน
๖. การแก้ไขปัญหาไฟฟ้า และหมอกควันที่ส่งผลกระทบ โดยตรงต่อสุขภาพอนามัย ของประชาชนและ ความเสียหายต่อระบบนิเวศ	เพื่อลดปัญหาไฟฟ้า ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	พื้นที่ป่าอนุรักษ์มีความ เสี่ยงในการเกิดไฟไหม้ป่า	Operation Risks ความเสี่ยง ด้านการดำเนินงาน
๗. การป้องกันการตัดไม้ ทำลายป่า	เพื่อลดการลักลอบตัดไม้ ทำลายป่าในพื้นที่ ป่าอนุรักษ์	การป้องกันการลักลอบ ตัดไม้ทำลายป่ายังไม่ ครอบคลุมพื้นที่ป่าอนุรักษ์	Operation Risks ความเสี่ยง ด้านการดำเนินงาน
๘. การป้องกันการบุกรุกพื้นที่ ป่าอนุรักษ์	เพื่อลดการถูกบุกรุก ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	การป้องกันการบุกรุกพื้นที่ ป่าอนุรักษ์ยังไม่ครอบคลุม พื้นที่ป่าอนุรักษ์	Operation Risks ความเสี่ยง ด้านการดำเนินงาน
๙. การดำเนินคดีอาญา ของด่านตรวจสัตว์ป่า	เพื่อให้การดำเนินคดีต่อ ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ การลักลอบการค้าสัตว์ป่า ข้ามชาติมีมาตรฐานตาม มาตรการควบคุมตรวจสอบ และเร่งรัดดำเนินคดีอาญา	การดำเนินคดีต่อผู้กระทำ ความผิดเกี่ยวกับการ ลักลอบค้าสัตว์ป่าข้ามชาติ ของด่านตรวจสัตว์ป่ายังมี มาตรฐานตามมาตรการ ควบคุมตรวจสอบและ เร่งรัดดำเนินคดีอาญา ไม่เพียงพอ	Operation Risks ความเสี่ยง ด้านการดำเนินงาน

๓.๒ การประเมินความเสี่ยงและการตอบสนองความเสี่ยง

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะประเมินความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุ วัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงาน ด้วยการประเมินความเสี่ยงที่ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ได้แก่ ๑) การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน ๒) การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง ๓) การวิเคราะห์ความเสี่ยง และ ๔) การจัดลำดับความเสี่ยง เมื่อดำเนินการประเมินความเสี่ยงแล้วจึงกำหนด กลยุทธ์การจัดการความเสี่ยงเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ให้หน่วยงานนำมาตรการหรือกิจกรรม การจัดการความเสี่ยงไปดำเนินการเพื่อควบคุมและลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) การแก้ไขปัญหาสัตว์ป่าที่สร้างผลกระทบต่อราษฎรนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์

๑.๑) การประเมินความเสี่ยง

ความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบจากความเสียง						ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)	กลยุทธ์ในการ บริหารจัดการ ความเสี่ยง
	โอกาส (Likelihood : L)			ผลกระทบ (Impact : I)				
	๑	๒	๓	๑	๒	๓	D = L x I	
มีช้างป่าออกนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ทำให้ราษฎร ได้รับความเดือดร้อนและเสี่ยงต่อการถูกทำร้าย			๓ ช้างป่าออกนอกพื้นที่ (๑๖,๐๖๒ ครั้ง)			๓ ราษฎรที่ได้รับบาดเจ็บ หรือเสียชีวิตจากการถูก ช้างป่าทำร้ายโดยตรง (๔๕ ราย)	๙ High Risk (ความเสี่ยงสูง)	Reduce (การลดความเสี่ยง)

๑.๒) เกณฑ์ในการพิจารณาค่าระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็น/องค์ประกอบที่พิจารณา	น้อย = ๑	ปานกลาง = ๒	สูงมาก = ๓
โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood : L)			
จำนวนครั้งที่ช้างป่าออกนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	ช้างป่าออกนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ น้อยกว่า ๘,๐๐๐ ครั้ง	ช้างป่าออกนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ระหว่าง ๘,๐๐๐ – ๑๖,๐๐๐ ครั้ง	ช้างป่าออกนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ มากกว่า ๑๖,๐๐๐ ครั้ง
ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact : I)			
ราษฎรที่ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต จากการถูกช้างป่าทำร้ายโดยตรง นอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	ราษฎรที่ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต จากการถูกช้างป่าทำร้ายโดยตรง น้อยกว่า ๔๑ ราย	ราษฎรที่ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต จากการถูกช้างป่าทำร้ายโดยตรง ระหว่าง ๔๒ – ๔๕ ราย	ราษฎรที่ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต จากการถูกช้างป่าทำร้ายโดยตรง มากกว่า ๔๕ ราย

หมายเหตุ :

- ๑. โอกาส อ้างอิงจากผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
- ๒. ผลกระทบ อ้างอิงจากตัวชี้วัดเชิงคุณภาพเอกสารงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
- ๓. สอดคล้องกับนโยบายสำคัญของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และภารกิจที่สำคัญของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมทั้งการควบคุมภายในของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๑.๓) แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
ภารกิจ การแก้ไขปัญหาสัตว์ป่าที่สร้างผลกระทบต่อราษฎรนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ วัตถุประสงค์ เพื่อลดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินจากสถานการณ์ช้างป่าออกนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	มีช้างป่าออกนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ทำให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อนและเสี่ยงต่อการถูกทำร้าย	๙ High Risk (ความเสี่ยงสูง)	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. เฝ้าระวังผลักดันช้างป่า ๒. จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าออกนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๓. จัดทำระบบเฝ้าระวังเตือนภัยช้างป่าจากการติดตามการเคลื่อนที่ของช้างป่าด้วย GPS Collar และการวางกล้อง NCAPS ๔. ปรับปรุงแหล่งน้ำ แหล่งอาหาร และพื้นที่เชื่อมต่อระบบนิเวศ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า หน่วยงานสนับสนุน - สำนักอุทยานแห่งชาติ - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ – ๑๖ - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ สาขาทุกสาขา

๒) การจัดเก็บเงินอนุรักษ์สัตว์ป่า เพื่อการอนุรักษ์ พื้่นฟู และบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่าและรักษาไว้ซึ่งแหล่งที่อยู่อาศัยหรือแหล่งหากินของสัตว์ป่า หรือเพื่อการช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสัตว์ป่า

๒.๑) การประเมินความเสี่ยง

ความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง						ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)	กลยุทธ์ในการ บริหารจัดการ ความเสี่ยง
	โอกาส (Likelihood : L)			ผลกระทบ (Impact : I)				
	๑	๒	๓	๑	๒	๓	D = L x I	
เจ้าหน้าที่ยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับข้อปฏิบัติ ตามระเบียบ กฎหมายที่ประกาศใช้ใหม่ (จากทั้งหมด ๗๓ หน่วยงาน)			๓ มากกว่าร้อยละ ๒๐ ของจำนวน หน่วยงาน ที่จัดเก็บเงินรายได้ (๘ - ๑๕ หน่วยงาน คิดเป็น ร้อยละ ๑๑ - ๒๑)			๓ เกิดข้อร้องเรียน ในการจัดเก็บ เงินรายได้ ในหน่วยงาน มากกว่าร้อยละ ๒๐ (๘ - ๑๕ หน่วยงาน คิดเป็น ร้อยละ ๑๑ - ๒๑)	๙ High Risk (ความเสี่ยงสูง)	Reduce (การลดความเสี่ยง)
พื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่ามีบัตรค่าบริการหรือ ค่าตอบแทนไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ที่เข้าไปใช้ บริการ (จากทั้งหมด ๗๓ พื้นที่)		๒ จำนวนร้อยละ ๑๐ - ๒๐ ของพื้นที่ อนุรักษ์สัตว์ป่าที่มี การประกาศ จัดเก็บเงินรายได้ (๑ - ๗ หน่วยงาน คิดเป็น ร้อยละ ๑ - ๑๐)		๑ ยอดจัดเก็บเงิน รายได้เพิ่มขึ้น ไม่ถึงเป้าหมาย ที่กำหนด (เป้าหมาย : เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔ จากปีก่อนหน้า) (๔๒ ล้านบาท)			๒ Low Risk (ความเสี่ยงน้อย)	Reduce (การลดความเสี่ยง)

๒.๒) เกณฑ์ในการพิจารณาค่าระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายและความรุนแรงของผลกระทบ

๒.๒.๑) เจ้าหน้าที่ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

ประเด็น/องค์ประกอบที่พิจารณา	น้อย = ๑	ปานกลาง = ๒	สูงมาก = ๓
โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood : L)			
เจ้าหน้าที่ยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับข้อปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายที่ประกาศใช้ใหม่	ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ ของจำนวนหน่วยงานที่จัดเก็บเงินรายได้	ร้อยละ ๑๐ - ๒๐ ของจำนวนหน่วยงานที่จัดเก็บเงินรายได้	มากกว่าร้อยละ ๒๐ ของจำนวนหน่วยงานที่จัดเก็บเงินรายได้
ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact : I)			
จำนวนหน่วยงานที่เกิดข้อร้องเรียนในการจัดเก็บเงินรายได้	เกิดข้อร้องเรียนในการจัดเก็บเงินรายได้ในหน่วยงาน ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ ของจำนวนหน่วยงานที่จัดเก็บเงินรายได้	เกิดข้อร้องเรียนในการจัดเก็บเงินรายได้ในหน่วยงาน ร้อยละ ๑๐ - ๒๐ ของจำนวนหน่วยงานที่จัดเก็บเงินรายได้	เกิดข้อร้องเรียนในการจัดเก็บเงินรายได้ในหน่วยงาน มากกว่าร้อยละ ๒๐ ของจำนวนหน่วยงานที่จัดเก็บเงินรายได้

๒.๒.๒) บัตรค่าบริการหรือค่าตอบแทนไม่เพียงพอ

ประเด็น/องค์ประกอบที่พิจารณา	น้อย = ๑	ปานกลาง = ๒	สูงมาก = ๓
โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood : L)			
จำนวนพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าที่มีบัตรค่าบริการหรือค่าตอบแทนไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ที่เข้าไปใช้บริการ	จำนวนต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าที่มีการประกาศจัดเก็บเงินรายได้	จำนวนร้อยละ ๑๐ - ๒๐ ของพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าที่มีการประกาศจัดเก็บเงินรายได้	จำนวนมากกว่าร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าที่มีการประกาศจัดเก็บเงินรายได้
ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact : I)			
ยอดจัดเก็บเงินรายได้ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เป้าหมายปี ๒๕๖๖ : ๔๓.๖๘ ล้านบาท (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔ จากปีก่อนหน้า) (ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๔๒ ล้านบาท)	ยอดจัดเก็บเงินรายได้เพิ่มขึ้นไม่ถึงเป้าหมายที่กำหนด (เป้าหมายปี ๒๕๖๖ : เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔ จากปีก่อนหน้า)	ยอดจัดเก็บเงินรายได้เท่ากับยอดจัดเก็บเงินรายได้ปีก่อนหน้า	ยอดจัดเก็บเงินรายได้ลดลงจากยอดจัดเก็บเงินรายได้ปีก่อนหน้า

หมายเหตุ : ที่มาจากตัวชี้วัดงานด้านแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่า โครงการเงินกู้และแผนพัฒนาพื้นที่ระดับภาคมาเป็นแนวทาง

๒.๓) แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
ภารกิจ การจัดเก็บเงินอนุรักษ์สัตว์ป่า เพื่อการอนุรักษ์ พันธุ์ และบำรุง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขต ห้ามล่าสัตว์ป่า เพื่อการอนุรักษ์ สัตว์ป่าและรักษาไว้ซึ่งแหล่งที่อยู่ อาศัย หรือแหล่งหากินของสัตว์ป่า หรือเพื่อการช่วยเหลือเยียวยา ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสัตว์ป่า วัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บ เงินอนุรักษ์สัตว์ป่า	๑. เจ้าหน้าที่ขาดความ เข้าใจเกี่ยวกับข้อปฏิบัติ ตามระเบียบ กฎหมาย ที่ประกาศใช้ใหม่	๙ High Risk (ความเสี่ยงสูง)	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ๒. ประชุม/ชี้แจง เพื่อซักซ้อมความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ ๓. มีการสำรวจ ตรวจสอบ และติดตาม การใช้บัตรค่าบริการและค่าตอบแทน	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า หน่วยงานสนับสนุน - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖ - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ สาขาทุกสาขา
	๒. บัตรค่าบริการหรือ ค่าตอบแทนมีไม่ เพียงพอ สำหรับผู้ที่เข้า ไปใช้บริการที่เพิ่มขึ้น	๒ Low Risk (ความเสี่ยงน้อย)			

๓) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติให้ได้รับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

๓.๑) การประเมินความเสี่ยง

ความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง						ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)	กลยุทธ์ในการ บริหารจัดการ ความเสี่ยง
	โอกาส (Likelihood : L)			ผลกระทบ (Impact : I)				
	๑	๒	๓	๑	๒	๓	D = L x I	
แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้รับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด (เป้าหมาย : แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติผ่านการตรวจประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในระดับดีเยี่ยม มากกว่าร้อยละ ๗๑)		๒ แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติที่ส่งเข้ารับการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติผ่านการประเมินในระดับดีเยี่ยม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (ร้อยละ ๓๒.๔๐)			๒ ผลการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ในระดับดีมาก (ร้อยละ ๘๑.๒๓)		๔ Middle Risk (ความเสี่ยงปานกลาง)	Reduce (การลดความเสี่ยง)

๓.๒) เกณฑ์ในการพิจารณาค่าระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็น/องค์ประกอบที่พิจารณา	น้อย = ๑	ปานกลาง = ๒	สูงมาก = ๓
โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood : L)			
แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติที่ผ่านการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติระดับดีเยี่ยม (ร้อยละ)	แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติผ่านการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในระดับดีเยี่ยม มากกว่าร้อยละ ๗๐	แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติที่ผ่านการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในระดับดีเยี่ยม ร้อยละ ๓๐ - ๗๐	แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติที่ผ่านการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในระดับดีเยี่ยม น้อยกว่าร้อยละ ๓๐
ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact : I)			
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการของอุทยานแห่งชาติในระดับดีมาก (ร้อยละ)	นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับดีมาก มากกว่าร้อยละ ๘๕	นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับดีมาก ระหว่างร้อยละ ๘๐ - ๘๕	นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับดีมาก น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

หมายเหตุ :

สอดคล้องกับนโยบายสำคัญของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และภารกิจที่สำคัญของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมทั้งการควบคุมภายในของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๓.๓) แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
ภารกิจ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติให้ได้รับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วัตถุประสงค์ เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้รับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้รับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	๔ Middle Risk (ความเสี่ยงปานกลาง)	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเพื่อประเมินในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ๒. จัดส่งข้อมูลและหรือคู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว แจ้งให้อุทยานแห่งชาติเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินแหล่งท่องเที่ยว ๓. สร้างความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ในการทำแบบประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ๔. อุทยานแห่งชาติ ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นไปตามคู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ๕. จัดประชุมคณะทำงานฯ เพื่อพิจารณาแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติตามมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	หน่วยงานหลัก สำนักอุทยานแห่งชาติ หน่วยงานสนับสนุน - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ – ๑๖ - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ สาขาทุกสาขา

๔) การจัดเก็บเงินอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์

๔.๑) การประเมินความเสี่ยง

ความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง						ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)	กลยุทธ์ในการ บริหารจัดการ ความเสี่ยง
	โอกาส (Likelihood : L)			ผลกระทบ (Impact : I)				
	๑	๒	๓	๑	๒	๓	D = L x I	
การจัดเก็บเงินอุทยานแห่งชาติด้วยระบบ การจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ (E-Ticket) ข้อมูลตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖		๒ ผู้ใช้บริการซื้อบัตรค่าบริการ ผ่านเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบ E-Ticket (ร้อยละ ๕๐)			๒ จัดเก็บเงินอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่าย บัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ (E-Ticket) (ร้อยละ ๕๐)		๔ Middle Risk (ความเสี่ยง ปานกลาง)	Reduce (การลดความเสี่ยง)

๔.๒) เกณฑ์ในการพิจารณาระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็น/องค์ประกอบที่พิจารณา	น้อย = ๑	ปานกลาง = ๒	สูงมาก = ๓
โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood : L)			
จำนวนผู้ใช้บริการซื้อบัตรค่าบริการ ผ่านเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบ การจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ (E-Ticket)	ผู้ใช้บริการซื้อบัตรค่าบริการผ่านเข้าไปใน อุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่าย บัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ มากกว่าร้อยละ ๗๐	ผู้ใช้บริการซื้อบัตรค่าบริการผ่านเข้าไปใน อุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่าย บัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ อยู่ระหว่างร้อยละ ๓๐ - ๗๐	ผู้ใช้บริการซื้อบัตรค่าบริการผ่านเข้าไปใน อุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่าย บัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ น้อยกว่าร้อยละ ๓๐
ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact : I)			
การจัดเก็บเงินอุทยานแห่งชาติด้วยระบบ การจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ (E-Ticket)	จัดเก็บเงินอุทยานแห่งชาติด้วยระบบ การจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ (E-Ticket) มากกว่าร้อยละ ๕๐	จัดเก็บเงินอุทยานแห่งชาติด้วยระบบ การจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ (E-Ticket) เท่ากับร้อยละ ๕๐	จัดเก็บเงินอุทยานแห่งชาติด้วยระบบ การจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ (E-Ticket) น้อยกว่าร้อยละ ๕๐

หมายเหตุ : ๑. อุทยานแห่งชาติที่มีระบบจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ มี ๖ แห่ง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติเอราวัณ อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์
อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา อุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี และอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน
๒. เริ่มดำเนินการใช้ระบบการจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ (E-Ticket) ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๖
๓. สอดคล้องกับนโยบายสำคัญของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการกิจที่สำคัญของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๔.๓) แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
ภารกิจ การจัดเก็บเงินอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ วัตถุประสงค์ ๑. เพื่อพัฒนาระบบการจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ (E-ticket) ในอุทยานแห่งชาติ ๒. เพื่อให้การจัดเก็บเงินรายได้เป็นไปตามกฎระเบียบ/ข้อบังคับ และข้อสั่งการที่เกี่ยวข้อง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ลดความเสี่ยงของเจ้าหน้าที่ที่จัดเก็บเงินไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด และการเก็บรักษาเงินสดไม่ถูกต้อง ๓. เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางเข้ามาเยือนอุทยานแห่งชาติ	การจัดเก็บเงินอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดเก็บค่าบริการผ่านเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อาจเกิดความเสี่ยงเบื้องต้น ดังนี้ - ผู้ใช้บริการไม่ซื้อบัตรค่าบริการผ่านเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์	๔ Middle Risk (ความเสี่ยงปานกลาง)	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. กำชับและติดตาม การใช้งานระบบการจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์อย่างใกล้ชิด พร้อมรายงานปัญหาอุปสรรค ๒. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ ให้สอดคล้องกับการใช้งานของผู้ใช้บริการ ๓. ประชาสัมพันธ์ และสร้างความเข้าใจ การจำหน่ายบัตรค่าบริการผ่านเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ ให้กับผู้ประกอบการ มัคคุเทศก์ และนักท่องเที่ยวทางเว็บไซต์ เฟซบุ๊ก และสื่อต่างๆ ทุกช่องทาง ๔. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการสื่อสารให้ครอบคลุมทุกพื้นที่	หน่วยงานหลัก สำนักอุทยานแห่งชาติ หน่วยงานสนับสนุน ๑. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) - อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ๒. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ (บ้านโป่ง) - อุทยานแห่งชาติเอราวัณ ๓. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ (นครศรีธรรมราช) - อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา - อุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี - อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน ๔. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ (เชียงใหม่) - อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์

๕) การรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์

๕.๑) การประเมินความเสี่ยง

ความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง						ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)	กลยุทธ์ในการ บริหารจัดการ ความเสี่ยง
	โอกาส (Likelihood : L)			ผลกระทบ (Impact : I)				
	๑	๒	๓	๑	๒	๓	D = L x I	
การรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด (เป้าหมาย ๘,๐๐๐ กิโลเมตร ในพื้นที่ ๕๙ ป่าอนุรักษ์ ๕๑๘ หมู่บ้าน ๓๙,๖๔๔ ราย ๕๕,๘๗๖ แปลง เนื้อที่ ๔๙๗,๔๐๔.๗๐๓๕ ไร่)		๒ การรังวัดและจัดทำ เครื่องหมายแสดงแนวเขต บริหารเพื่อการอนุรักษ์ ไม่แล้วเสร็จ ร้อยละ ๒			๒ พื้นที่ป่าไม้ที่มีราษฎร ครอบครองหรือ ใช้ประโยชน์ ไม่ได้รับการตรวจสอบฯ จำนวน ๙,๙๔๘ ไร่		๔ Middle Risk (ความเสี่ยง ปานกลาง)	Reduce (การลดความเสี่ยง)

๕.๒) เกณฑ์ในการพิจารณาค่าระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็น/องค์ประกอบที่พิจารณา	น้อย = ๑	ปานกลาง = ๒	สูงมาก = ๓
โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood : L)			
การรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด	การรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์น้อยกว่าร้อยละ ๒ ตามเป้าหมายที่กำหนด	การรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์อยู่ระหว่างร้อยละ ๒ - ๕ ตามเป้าหมายที่กำหนด	การรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์มากกว่าร้อยละ ๕ ตามเป้าหมายที่กำหนด
ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact : I)			
พื้นที่ป่าไม้ที่มีราษฎรครอบครองหรือใช้ประโยชน์ไม่ได้รับการตรวจสอบคุณสมบัติและบริหารจัดการที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์	พื้นที่ป่าไม้ที่มีราษฎรครอบครองหรือใช้ประโยชน์ไม่ได้รับการตรวจสอบคุณสมบัติและบริหารจัดการที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์น้อยกว่า ๙,๙๔๘ ไร่	พื้นที่ป่าไม้ที่มีราษฎรครอบครองหรือใช้ประโยชน์ไม่ได้รับการตรวจสอบคุณสมบัติและบริหารจัดการที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์อยู่ระหว่าง ๙,๙๔๘ - ๒๔,๘๗๐ ไร่	พื้นที่ป่าไม้ที่มีราษฎรครอบครองหรือใช้ประโยชน์ไม่ได้รับการตรวจสอบคุณสมบัติและบริหารจัดการที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์มากกว่า ๒๔,๘๗๐ ไร่

หมายเหตุ : ๑. เกณฑ์การพิจารณา จากแผนปฏิรูปประเทศและข้อมูลผลการดำเนินงานของปี ๒๕๖๔ โดยดำเนินการได้ ร้อยละ ๙๘

๒. สอดคล้องกับนโยบายสำคัญของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และภารกิจที่สำคัญของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และการควบคุมภายในของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๕.๓) แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
ภารกิจ การรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ วัตถุประสงค์ เพื่อให้การรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	การรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	๔ Middle Risk (ความเสี่ยงปานกลาง)	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. จัดทำแนวทางการปฏิบัติงานรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ ๒. แต่งตั้งคณะติดตามผลการปฏิบัติงาน ๓. จัดประชุมเพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง ๔. เพิ่มความถี่ในการประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง	หน่วยงานหลัก สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์ หน่วยงานสนับสนุน - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖ - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา

๖) การแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและความเสียหายต่อระบบนิเวศ

๖.๑) การประเมินความเสี่ยง

ความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง						ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)	กลยุทธ์ในการ บริหารจัดการ ความเสี่ยง
	โอกาส (Likelihood : L)			ผลกระทบ (Impact : I)				
	๑	๒	๓	๑	๒	๓	D = L x I	
พื้นที่ป่าอนุรักษ์มีความเสี่ยง ในการเกิดไฟไหม้ป่า ข้อมูล ณ วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖			๓ Hotspot ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน ๕๓,๖๔๒ จุด			๓ พื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ถูกไฟไหม้ จำนวน ๙,๒๗๓,๖๔๙ ไร่	๙ High Risk (ความเสี่ยงสูง)	Reduce (การลดความเสี่ยง)

๖.๒) เกณฑ์ในการพิจารณาค่าระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็น/องค์ประกอบที่พิจารณา	น้อย = ๑	ปานกลาง = ๒	สูงมาก = ๓
โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood : L)			
จำนวน Hotspot ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จากค่าเฉลี่ย ๕ ปีย้อนหลัง	Hotspot ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน ๓๕,๖๒๗ - ๓๗,๘๕๔ จุด	Hotspot ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน ๓๗,๘๕๔ - ๔๐,๐๘๐ จุด	Hotspot ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ มากกว่า ๔๐,๐๘๐ จุด
ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact : I)			
จำนวนพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ถูกไฟไหม้ จากค่าเฉลี่ย ๕ ปีย้อนหลัง	พื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ถูกไฟไหม้ จำนวน ๗,๔๑๘,๙๒๐ - ๗,๘๘๒,๖๐๐ ไร่	พื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ถูกไฟไหม้ จำนวน ๗,๘๘๒,๖๐๐ - ๘,๓๔๖,๒๘๕ ไร่	พื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ถูกไฟไหม้ จำนวนมากกว่า ๘,๓๔๖,๒๘๕ ไร่

หมายเหตุ :

๑. โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย เกิดจากการเปรียบเทียบร้อยละที่ลดลงของจำนวน Hotspot ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์จากค่าเฉลี่ย ๕ ปีย้อนหลัง จำนวน ๔๔,๕๓๔ จุด
๒. ความรุนแรงของผลกระทบ เกิดจากการเปรียบเทียบร้อยละที่ลดลงของจำนวนพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ถูกไฟไหม้จากค่าเฉลี่ย ๕ ปีย้อนหลัง จำนวน ๙,๒๗๓,๖๔๙.๒๐ ไร่
(ข้อมูลจากการแปลภาพถ่ายดาวเทียม)
๓. พื้นที่อนุรักษ์ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ พื้นที่เตรียมการประกาศอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า วนอุทยาน เขตห้ามล่าสัตว์ป่า สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ จำนวน ๔๗๘ แห่ง
๔. สอดคล้องกับนโยบายสำคัญของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และภารกิจที่สำคัญของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมทั้งการควบคุมภายในของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๖.๓) แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
ภารกิจ การแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ อนามัยของประชาชนและ ความเสียหายต่อระบบนิเวศ วัตถุประสงค์ เพื่อลดปัญหาไฟฟ้าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	พื้นที่ป่าอนุรักษ์มีความเสี่ยง ในการเกิดไฟไหม้ป่า	๙ High Risk (ความเสี่ยงสูง)	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. กิจกรรมการจัดการเชื้อเพลิง ๒. กิจกรรมการป้องกันไฟฟ้า ๓. กิจกรรมการดับไฟฟ้า ๔. กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ และการให้ความรู้ ๕. กิจกรรมการมีส่วนร่วม บูรณาการกับทุกภาคส่วน	หน่วยงานหลัก สำนักป้องกัน ปราบบราม และควบคุมไฟฟ้า หน่วยงานสนับสนุน - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖ - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ สาขาทุกสาขา

๗) การป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า

๗.๑) การประเมินความเสี่ยง

ความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบจากความเสี่ง						ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)	กลยุทธ์ในการ บริหารจัดการ ความเสี่ยง
	โอกาส (Likelihood : L)			ผลกระทบ (Impact : I)				
	๑	๒	๓	๑	๒	๓	D = L x I	
มีการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่ ป่าอนุรักษ์		๒ จำนวนคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (๔๓๒ คดี)			๒ ปริมาตรไม้ (๙๑๕.๔๒๓ ลบ.ม.)		๔ Middle Risk (ความเสี่ยง ปานกลาง)	Reduce (การลดความเสี่ยง)

๗.๒) เกณฑ์ในการพิจารณาระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็น/องค์ประกอบที่พิจารณา	น้อย = ๑	ปานกลาง = ๒	สูงมาก = ๓
โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood : L)			
จำนวนคดีทำไม้ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ป่าอนุรักษ์	จำนวนคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ น้อยกว่า ๒๗๐ คดี	จำนวนคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ตั้งแต่ ๒๗๐ – ๕๓๘ คดี	จำนวนคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ มากกว่า ๕๓๘ คดี
ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact : I)			
ปริมาณไม้ของกลางในคดีที่เกิดขึ้น ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	ปริมาณไม้ น้อยกว่า ๗๙๙.๘๗ ลบ.ม.	ปริมาณไม้ ตั้งแต่ ๗๙๙.๘๗ – ๑,๕๙๙.๗๒ ลบ.ม.	ปริมาณไม้ มากกว่า ๑,๕๙๙.๗๒ ลบ.ม.

หมายเหตุ :

๑. ฐานการคำนวณค่าระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายและความรุนแรงของผลกระทบ คำนวณจากข้อมูลจำนวนคดีตัดไม้ทำลายป่าย้อนหลัง ๓ ปี
๒. ที่มา จากตารางสรุปรายงานการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ ของหน่วยงานในสังกัดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๖ สำนักป้องกันปราบปราม และควบคุมไฟป่า
๓. สอดคล้องกับภารกิจที่สำคัญของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และเป็นกิจกรรมที่นำผลการทบทวนแผน/ผลการบริหารจัดการความเสี่ยงกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๗.๓) แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
ภารกิจ การป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า วัตถุประสงค์ เพื่อลดการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	มีการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	๔ Middle Risk (ความเสี่ยง ปานกลาง)	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. กำหนดมาตรการและการ ดำเนินการเพื่อควบคุมและเฝ้า ระวังการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ๒. มีการนำระบบการลาดตระเวน เชิงคุณภาพ (SMART PATROL) มาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๓. มีการสนธิกำลังและประสาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ ตรวจปราบปรามการลักลอบ ตัดไม้ทำลายป่า ๔. สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน การป้องกันการลักลอบตัดไม้ ทำลายป่า ๕. นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ ในการเฝ้าระวังการลักลอบตัดไม้ ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	หน่วยงานหลัก สำนักป้องกัน ปราบปราม และควบคุมไฟป่า หน่วยงานสนับสนุน - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖ - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ สาขาทุกสาขา - สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า - สำนักอุทยานแห่งชาติ - สำนักวิจัยการอนุรักษ์ ป่าไม้และพันธุ์พืช

๘) การป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์

๘.๑) การประเมินความเสี่ยง

ความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง						ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)	กลยุทธ์ในการ บริหารจัดการ ความเสี่ยง
	โอกาส (Likelihood : L)			ผลกระทบ (Impact : I)				
	๑	๒	๓	๑	๒	๓	D = L x I	
มีการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์		๒ จำนวนคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (๖๒๕ คดี)			๒ จำนวนพื้นที่ (๓,๔๖๑.๘๖ ไร่)		๔ Middle Risk (ความเสี่ยง ปานกลาง)	Reduce (การลดความเสี่ยง)

๘.๒) เกณฑ์ในการพิจารณาระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็น/องค์ประกอบที่พิจารณา	น้อย = ๑	ปานกลาง = ๒	สูงมาก = ๓
โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood : L)			
จำนวนคดีบุกรุกที่เกิดขึ้นในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	จำนวนคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ น้อยกว่า ๓๒๕ คดี	จำนวนคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ตั้งแต่ ๓๒๕ – ๖๕๖ คดี	จำนวนคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ มากกว่า ๖๕๖ คดี
ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact : I)			
จำนวนพื้นที่ถูกบุกรุกในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	จำนวนพื้นที่ น้อยกว่า ๒,๐๓๕.๙๓ ไร่	จำนวนพื้นที่ ตั้งแต่ ๒,๐๓๕.๙๓ – ๔,๐๗๑.๘๔ ไร่	จำนวนพื้นที่ มากกว่า ๔,๐๗๑.๘๔ ไร่

หมายเหตุ :

- ๑. ฐานการคำนวณค่าระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายและความรุนแรงของผลกระทบ คัดคำนวณจากข้อมูลจำนวนคดีตัดไม้ทำลายป่าย้อนหลัง ๓ ปี
- ๒. ที่มา จากตารางสรุปรายงานการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ ของหน่วยงานในสังกัดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๖ สำนักป้องกันปราบปราม และควบคุมไฟป่า
- ๓. สอดคล้องกับภารกิจที่สำคัญของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และเป็นกิจกรรมที่นำผลการทบทวนแผน/ผลการบริหารจัดการความเสี่ยงกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๘.๓) แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
ภารกิจ การป้องกันการบุกรุกพื้นที่ ป่าอนุรักษ์ วัตถุประสงค์ เพื่อลดการถูกบุกรุกในพื้นที่ ป่าอนุรักษ์	มีการบุกรุกพื้นที่ ป่าอนุรักษ์	๔ Middle Risk (ความเสี่ยง ปานกลาง)	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. กำหนดมาตรการและการดำเนินการเพื่อควบคุม และเฝ้าระวังการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๒. มีการนำระบบการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (SMART PATROL) มาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๓. มีการสนธิกำลังและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการตรวจปราบปรามการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๔. สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๕. นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเฝ้าระวัง การบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๖. มีการสำรวจจัดทำข้อมูลการถือครองที่ดินของ ประชาชนที่อยู่อาศัย หรือทำกินในเขตป่าอนุรักษ์ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการบุกรุกเพิ่มเติม	หน่วยงานหลัก สำนักป้องกัน ปราบปราม และควบคุมไฟป่า หน่วยงานสนับสนุน - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖ - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ สาขาทุกสาขา - สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า - สำนักอุทยานแห่งชาติ - สำนักวิจัยการอนุรักษ์ ป่าไม้และพันธุ์พืช

๙) การดำเนินคดีอาญาของด่านตรวจสัตว์ป่า

๙.๑) การประเมินความเสี่ยง

ความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง						ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)	กลยุทธ์ในการ บริหารจัดการ ความเสี่ยง
	โอกาส (Likelihood : L)			ผลกระทบ (Impact : I)				
	๑	๒	๓	๑	๒	๓	D = L x I	
การดำเนินคดีอาญาของด่านตรวจ สัตว์ป่า ยังมีมาตรฐานไม่เพียงพอ ตามมาตรการควบคุมตรวจสอบและ เร่งรัดดำเนินคดีอาญา			๓ รายงานให้ผู้บังคับบัญชา ชั้นเหนือขึ้นไปหนึ่งระดับทราบ มากกว่าระยะเวลาที่กำหนด (๑ คดี)		๒ จำนวนคดีอาญาของด่านตรวจสัตว์ป่า ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินตาม มาตรการควบคุมตรวจสอบและเร่งรัด ดำเนินคดีอาญา จำนวน ๑ - ๔ คดี (๑ คดี)		๖ Middle Risk (ความเสี่ยง ปานกลาง)	Reduce (การลดความเสี่ยง)

๙.๒) เกณฑ์ในการพิจารณาค่าระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็น/องค์ประกอบที่พิจารณา	น้อย = ๑	ปานกลาง = ๒	สูงมาก = ๓
โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood : L)			
พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปหนึ่งระดับทราบ นับแต่เวลาเสร็จสิ้นการจับกุมหรือตรวจยึดของกลางหรือตรวจพบการกระทำผิดแล้วแต่กรณี ไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด (ภายใน ๔๘ ชั่วโมง) (จำนวนคดี)	รายงานให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปหนึ่งระดับทราบ น้อยกว่าระยะเวลาที่กำหนด	รายงานให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปหนึ่งระดับทราบ ภายในระยะเวลาที่กำหนด	รายงานให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปหนึ่งระดับทราบ มากกว่าระยะเวลาที่กำหนด
ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact : I)			
การดำเนินคดีอาญาไม่เป็นไปตามเป้าหมาย (จำนวนคดี)	ไม่มีคดีอาญาของด้านตรวจสัตว์ป่าที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรการควบคุมตรวจสอบและเร่งรัดดำเนินคดีอาญา	จำนวนคดีอาญาของด้านตรวจสัตว์ป่าที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรการควบคุมตรวจสอบและเร่งรัดดำเนินคดีอาญา จำนวน ๑ - ๔ คดี	จำนวนคดีอาญาของด้านตรวจสัตว์ป่าที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรการควบคุมตรวจสอบและเร่งรัดดำเนินคดีอาญา จำนวนมากกว่า ๔ คดี

หมายเหตุ

๑. สอดคล้องกับตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยมาตรการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๖
๒. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวนคดีอาญาของด้านตรวจสัตว์ป่ามีจำนวนทั้งสิ้น ๑๘ คดี มีคดีอาญาที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน ๑๗ คดี (จำนวนคดีอาญาของด้านตรวจสัตว์ป่าที่ไม่ผ่านการประเมิน คิดเป็น ร้อยละ ๕.๕๖)

๙.๓) แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
ภารกิจ การดำเนินคดีอาญาของ ด้านตรวจสัตว์ป่า วัตถุประสงค์ เพื่อให้การดำเนินคดีต่อ ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการ ลักลอบการค้าสัตว์ป่า ข้ามชาติมีมาตรฐานตาม มาตรการควบคุมตรวจสอบ และเร่งรัดดำเนินคดีอาญา	การดำเนินคดีต่อ ผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับการ ลักลอบค้าสัตว์ป่า ข้ามชาติของด้าน ตรวจสัตว์ป่ายังมี มาตรฐานตาม มาตรการควบคุม ตรวจสอบและ เร่งรัดดำเนินคดี อาญาไม่เพียงพอ	๖ Middle Risk (ความเสี่ยง ปานกลาง)	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. สร้างความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ให้รับทราบ มาตรฐานตามมาตรการตรวจสอบและเร่งรัด ดำเนินคดีอาญา ๒. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อตรวจสอบการดำเนินคดี อาญาของด้านตรวจสัตว์ป่าประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ๓. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของด้านตรวจสัตว์ป่า ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ กฎกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทั้งหมด เพื่อให้มีมาตรฐานเดียวกัน	หน่วยงานหลัก กองคุ้มครองพันธุ์สัตว์ป่า และพืชป่าตามอนุสัญญา หน่วยงานสนับสนุน <u>สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑</u> - ด้านตรวจสัตว์ป่าอรัญประเทศ <u>สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๒</u> - ด้านตรวจสัตว์ป่าแหลมฉบัง - ด้านตรวจสัตว์ป่าคลองใหญ่ - ด้านตรวจสัตว์ป่าจันทบุรี - ด้านตรวจสัตว์ป่ามาบตาพุด <u>สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓</u> <u>สาขาเพชรบุรี</u> - ด้านตรวจสัตว์ป่า ประจวบคีรีขันธ์ <u>สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๔</u> - ด้านตรวจสัตว์ป่าชุมพร - ด้านตรวจสัตว์ป่าระนอง

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
					- ด้านตรวจสัตว์ป่าเขมราฐ - ด้านตรวจสัตว์ป่าช่องจอม - ด้านตรวจสัตว์ป่ามุกดาหาร <u>สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๐</u> - ด้านตรวจสัตว์ป่าหนองคาย - ด้านตรวจสัตว์ป่านครพนม - ด้านตรวจสัตว์ป่าบึงกาฬ <u>สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๑</u> - ด้านตรวจสัตว์ป่าทุ่งช้าง (ภูคู้) <u>สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๔</u> - ด้านตรวจสัตว์ป่าแม่สวด <u>สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕</u> - ด้านตรวจสัตว์ป่าเชียงของ - ด้านตรวจสัตว์ป่าแม่สาย - ด้านตรวจสัตว์ป่าเชียงแสน - ด้านตรวจสัตว์ป่า <u>ท่าอากาศยานเชียงราย</u> <u>สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖</u> - ด้านตรวจสัตว์ป่าเชียงดาว - ด้านตรวจสัตว์ป่า <u>ท่าอากาศยานเชียงใหม่</u> <u>สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖</u> <u>สาขาแม่สะเรียง</u> - ด้านตรวจสัตว์ป่าแม่สะเรียง - ด้านตรวจสัตว์ป่าแม่ฮ่องสอน

ส่วนที่ ๔

การรายงานและการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง

เมื่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง และได้แจ้งเวียนให้หน่วยงานดำเนินการตามแผนเรียบร้อยแล้ว ต้องมีการรายงานและติดตามผล เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้ดำเนินงานอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ตามแผนบริหารความเสี่ยงหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องสอบถามว่าวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพ ความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยน รวมทั้งรายงานปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และจัดทำรายงานสรุปผลการติดตามตามแบบฟอร์มที่กำหนด เสนอคณะทำงานและคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทราบ

การจัดทำรายงานผล ให้สำนัก/กอง/กลุ่ม/ศูนย์/สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖ และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา รับผิดชอบในการดำเนินการตามวิธีการมาตรการ/จัดการความเสี่ยง ที่ระบุในแผนบริหารความเสี่ยง รายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง ส่งให้สำนักส่วนกลางที่รับผิดชอบหลักประเด็นความเสี่ยง เพื่อประมวลผลและจัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เสนออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาต่อไป

๔.๑ ขั้นตอนการรายงาน

รอบ ๖ เดือน (๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖)

๑. หน่วยงานสนับสนุนรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รอบ ๖ เดือน ตามแบบฟอร์มที่กำหนด ส่งให้หน่วยงานรับผิดชอบหลักในรูปแบบเอกสารและดิจิทัลไฟล์ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่กำหนด ภายในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

๒. หน่วยงานรับผิดชอบหลัก รวบรวมและประมวลรายงานเพื่อจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รอบ ๖ เดือน ส่งฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (สำนักแผนงานและสารสนเทศ) ในรูปแบบเอกสารและดิจิทัลไฟล์ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ tidtam303@gmail.com ภายในวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖

๓. สำนักแผนงานและสารสนเทศในฐานะฝ่ายเลขานุการ จะประมวลรายงานเพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน รอบ ๖ เดือน เสนอคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อโปรดทราบและพิจารณาต่อไป

รอบ ๑๒ เดือน (๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖)

๑. หน่วยงานสนับสนุนรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รอบ ๑๒ เดือน ตามแบบฟอร์มที่กำหนด ส่งให้หน่วยงานรับผิดชอบหลักในรูปแบบเอกสารและดิจิทัลไฟล์ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่กำหนด ภายในวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๖

๒. หน่วยงานรับผิดชอบหลัก รวบรวมและประมวลรายงานเพื่อจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รอบ ๑๒ เดือน ส่งฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (สำนักแผนงานและสารสนเทศ) ในรูปแบบเอกสารและดิจิทัลไฟล์ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ tidtam303@gmail.com ภายในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๖

๓. สำนักแผนงานและสารสนเทศในฐานะฝ่ายเลขานุการ รวบรวมและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เสนอคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อโปรดทราบและพิจารณาต่อไป

๔.๒ กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบและช่องทางในการจัดส่งรายงาน

ภารกิจ	หน่วยงานรับผิดชอบ	โทร. / E-mail
๑. การแก้ไขปัญหาสัตว์ป่าที่สร้างผลกระทบต่อราษฎรนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๒. การจัดเก็บเงินรายได้ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า	โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๐๗๗๗ ต่อ ๑๖๕๑, ๑๖๖๐ E-mail: dnp.hec11@gmail.com
	หน่วยงานสนับสนุน - สำนักอุทยานแห่งชาติ - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖ - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา	
๓. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติให้ได้รับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ๔. การจัดเก็บเงินอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก สำนักอุทยานแห่งชาติ	โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๐๗๗๗ ต่อ ๑๗๓๓ E-mail: nptidtam2566@gmail.com
	หน่วยงานสนับสนุน - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖ - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา	
๕. การรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์	โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๐๗๗๗ ต่อ ๑๕๔๑ E-mail: web.pcemd2@gmail.com
	หน่วยงานสนับสนุน - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖ - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา	

๖. การแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันที่ส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและความเสียหายต่อระบบนิเวศ ๗. การป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า ๘. การป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก สำนักป้องกันปราบปราม และควบคุมไฟฟ้า หน่วยงานสนับสนุน - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖ - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา - สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า - สำนักอุทยานแห่งชาติ - สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช	โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๐๗๗๗ ต่อ ๑๓๒๑, ๑๓๒๕ E-mail: plans.1321@gmail.com
๙. การดำเนินคดีอาญาของด้านตรวจสัตว์ป่า	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กองคุ้มครองพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าตามอนุสัญญา หน่วยงานสนับสนุน - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๖, ๘ - ๑๑, ๑๔ - ๑๖ - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ สาขาเพชรบุรี - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สาขาปัตตานี - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ สาขาแม่สะเรียง	โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๐๗๗๗ ต่อ ๑๔๖๕, ๑๔๖๖ E-mail: wcp_cites@dnpp.mail.go.th

๔.๓ แบบฟอร์มการรายงาน

แบบฟอร์มที่ ๑ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

หน่วยงาน.....

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
๑. การแก้ไขปัญหาสัตว์ป่าที่สร้างผลกระทบต่อราษฎรนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ วัตถุประสงค์ เพื่อลดความเสียหายต่อชีวิต และทรัพย์สินจากสถานการณ์ช้างป่าออกนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	มีช้างป่าออกนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ทำให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อนและเสี่ยงต่อการถูกทำร้าย	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. เฝ้าระวังผลักดันช้างป่า ๒. จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าออกนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๓. จัดทำระบบเฝ้าระวังเตือนภัยช้างป่าจากการติดตามการเคลื่อนที่ของช้างป่าด้วย GPS Collar และการวางกล้อง NCAPS ๔. ปรับปรุงแหล่งน้ำ แหล่งอาหาร และพื้นที่เชื่อมต่อระบบนิเวศ		
๒. การจัดเก็บเงินอนุรักษ์สัตว์ป่าเพื่อการอนุรักษ์ พันธุ์ และบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่าและรักษาไว้ซึ่งแหล่งที่อยู่อาศัย หรือแหล่งหากินของสัตว์ป่า หรือเพื่อการช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสัตว์ป่า วัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บเงินอนุรักษ์สัตว์ป่า	๑. เจ้าหน้าที่ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับข้อปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย ที่ประกาศใช้ใหม่ ๒. บัณฑิตค่าบริการหรือค่าตอบแทนไม่เพียงพอสำหรับผู้เข้าไปใช้บริการที่เพิ่มขึ้น	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ๒. ประชุม/ชี้แจง เพื่อซักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ ๓. มีการสำรวจ ตรวจสอบ และติดตามการใช้บัณฑิตค่าบริการและค่าตอบแทน		

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
๓. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติให้ได้รับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วัตถุประสงค์ เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้รับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด (เป้าหมาย : แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติผ่านการตรวจประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในระดับดีเยี่ยมมากกว่าร้อยละ ๗๑)	แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้รับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเพื่อประเมินในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ๒. จัดส่งข้อมูลและหรือคู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว แจ้งให้อุทยานแห่งชาติเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินแหล่งท่องเที่ยว ๓. สร้างความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ในการทำแบบประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ๔. อุทยานแห่งชาติ ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นไปตามคู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ๕. จัดประชุมคณะทำงานฯ เพื่อพิจารณาแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติตามมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช		

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
๔. การจัดเก็บเงินอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่าย บัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ วัตถุประสงค์ ๔.๑ เพื่อพัฒนาระบบการจำหน่าย บัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ (E-ticket) ในอุทยานแห่งชาติ ๔.๒ เพื่อให้การจัดเก็บเงินรายได้ เป็นไปตามกฎระเบียบ/ข้อบังคับ และข้อสั่งการที่เกี่ยวข้อง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ลดความเสี่ยงของเจ้าหน้าที่ ที่จัดเก็บเงินไม่เป็นไปตามขั้นตอน ที่กำหนด และการเก็บรักษาเงินสด ไม่ถูกต้อง ๔.๓ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางเข้ามาเยือน อุทยานแห่งชาติ	การจัดเก็บเงินอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดเก็บ ค่าบริการผ่านเข้าไปใน อุทยานแห่งชาติ ผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์ ตามระเบียบ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อาจเกิดความเสี่ยงเบื้องต้น ดังนี้ - ผู้ใช้บริการไม่ซื้อบัตร ค่าบริการผ่านเข้าไปใน อุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบ การจำหน่ายบัตรค่าบริการ อิเล็กทรอนิกส์	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. กำชับและติดตาม การใช้งานระบบ การจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ อย่างใกล้ชิด พร้อมรายงานปัญหาอุปสรรค ๒. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการจำหน่าย บัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ ให้สอดคล้อง กับการใช้งานของผู้ใช้บริการ ๓. ประชาสัมพันธ์ และสร้างความเข้าใจ การจำหน่ายบัตรค่าบริการผ่านเข้าไปใน อุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่าย บัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ ให้กับ ผู้ประกอบการ มัคคุเทศก์ และนักท่องเที่ยว ทางเว็บไซต์ เฟซบุ๊ก และสื่อต่างๆ ทุกช่องทาง ๔. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการสื่อสาร ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่		

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
๕. การรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ วัตถุประสงค์ เพื่อให้การรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	การรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. จัดทำแนวทางการปฏิบัติงานรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ ๒. แต่งตั้งคณะติดตามผลการปฏิบัติงาน ๓. จัดประชุมเพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง ๔. เพิ่มความถี่ในการประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง		
๖. การแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและความเสียหายต่อระบบนิเวศ วัตถุประสงค์ เพื่อลดปัญหาไฟฟ้าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	พื้นที่ป่าอนุรักษ์มีความเสี่ยงในการเกิดไฟไหม้ป่า	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. กิจกรรมการจัดการเชื้อเพลิง ๒. กิจกรรมการป้องกันไฟฟ้า ๓. กิจกรรมการดับไฟฟ้า ๔. กิจกรรมการประชาสัมพันธ์และการให้ความรู้ ๕. กิจกรรมการมีส่วนร่วมบูรณาการกับทุกภาคส่วน		
๗. การป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า วัตถุประสงค์ เพื่อลดการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	มีการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. กำหนดมาตรการและการดำเนินการเพื่อควบคุมและเฝ้าระวังการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ๒. มีการนำระบบการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (SMART PATROL) มาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์		

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
			๓. มีการสนธิกำลังและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการตรวจปราบปรามการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ๔. สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ๕. นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเฝ้าระวังการลักลอบตัดไม้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์		
๘. การป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ วัตถุประสงค์ เพื่อลดการถูกบุกรุกในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	มีการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. กำหนดมาตรการและการดำเนินการเพื่อควบคุมและเฝ้าระวังการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๒. มีการนำระบบการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (SMART PATROL) มาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๓. มีการสนธิกำลังและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการตรวจปราบปรามการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๔. สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์		

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
			๕. นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเฝ้าระวังการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๖. มีการสำรวจจัดทำข้อมูลการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัย หรือทำกินในเขตป่าอนุรักษ์ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการบุกรุกเพิ่มเติม		
๙. การดำเนินคดีอาญาของด่านตรวจสัตว์ป่า วัตถุประสงค์ เพื่อให้การดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการลักลอบการค้าสัตว์ป่าข้ามชาติมีมาตรฐานตามมาตรการควบคุมตรวจสอบและเร่งรัดดำเนินคดีอาญา	การดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการลักลอบค้าสัตว์ป่าข้ามชาติของด่านตรวจสัตว์ป่ายังมีมาตรฐานตามมาตรการควบคุมตรวจสอบและเร่งรัดดำเนินคดีอาญาไม่เพียงพอ	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. สร้างความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ให้รับทราบมาตรฐานตามมาตรการตรวจสอบและเร่งรัดดำเนินคดีอาญา ๒. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อตรวจสอบการดำเนินคดีอาญาของด่านตรวจสัตว์ป่า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ๓. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของด่านตรวจสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ กฎกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชทั้งหมด เพื่อให้มีมาตรฐานเดียวกัน		

แบบฟอร์มที่ ๒ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ภารกิจ.....

ความเสี่ยง		โอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง						ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)
		โอกาส (Likelihood : L)			ผลกระทบ (Impact : I)			
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	D = L x I
	ก่อน							
	หลัง							

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

แบบฟอร์มที่ ๒ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๑. การแก้ไขปัญหาสัตว์ป่าที่สร้างผลกระทบต่อราษฎรนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์

ความเสี่ยง		โอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง						ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)
		โอกาส (Likelihood : L)			ผลกระทบ (Impact : I)			
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	D = L x I
มีช้างป่าออกนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ทำให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อนและเสี่ยงต่อการถูกทำร้าย	ก่อน			๓ ช้างป่าออกนอกพื้นที่ (๑๖,๐๖๒ ครั้ง)			๓ ราษฎรที่ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากการถูกช้างป่าทำร้ายโดยตรง (๔๕ ราย)	๙ High Risk (ความเสี่ยงสูง)
	หลัง							

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
ภารกิจ การแก้ไขปัญหาสัตว์ป่า ที่สร้างผลกระทบต่อราษฎร นอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ วัตถุประสงค์ เพื่อลดความเสียหาย ต่อชีวิตและทรัพย์สินจาก สถานการณ์ช้างป่าออกนอก พื้นที่ป่าอนุรักษ์	มีช้างป่าออกนอกพื้นที่ ป่าอนุรักษ์ทำให้ ราษฎรได้รับความ เดือดร้อนและ เสี่ยงต่อการถูกทำร้าย	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. เฝ้าระวังผลักดันช้างป่า ๒. จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าและสัตว์ป่าออกนอก พื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๓. จัดทำระบบเฝ้าระวังเตือนภัยช้างป่าจากการ ติดตามการเคลื่อนที่ของช้างป่าด้วย GPS Collar และ การวางกล้อง NCAPS ๔. ปรับปรุงแหล่งน้ำ แหล่งอาหาร และพื้นที่เชื่อมต่อ ระบบนิเวศ		

แบบฟอร์มที่ ๒ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๒. การจัดเก็บเงินอนุรักษ์สัตว์ป่า เพื่อการอนุรักษ์ พันธุ์ และบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่าและรักษาไว้ซึ่งแหล่งที่อยู่อาศัย หรือแหล่งหากินของสัตว์ป่า หรือเพื่อการช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสัตว์ป่า

ความเสี่ยง		โอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง						ระดับความเสี่ยง
		โอกาส (Likelihood : L)			ผลกระทบ (Impact : I)			(Degree of Risk)
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	D = L x I
เจ้าหน้าที่ยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับข้อปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายที่ประกาศใช้ใหม่ (จากทั้งหมด ๗๓ หน่วยงาน)	ก่อน			๓ มากกว่าร้อยละ ๒๐ ของจำนวนหน่วยงาน ที่จัดเก็บเงินรายได้ (๘ - ๑๕ หน่วยงาน คิดเป็น ร้อยละ ๑๑ - ๒๑)			๓ เกิดข้อร้องเรียนในการ จัดเก็บเงินรายได้ ในหน่วยงาน มากกว่าร้อยละ ๒๐ (๘ - ๑๕ หน่วยงาน คิดเป็น ร้อยละ ๑๑ - ๒๑)	๔ High Risk (ความเสี่ยงสูง)
	หลัง							
พื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่ามีบัตรค่าบริการหรือค่าตอบแทนไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ที่เข้าไปใช้บริการ (จากทั้งหมด ๗๓ พื้นที่) (ยอดจัดเก็บเงินรายได้ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๔๒ ล้านบาท)	ก่อน		๒ จำนวนร้อยละ ๑๐-๒๐ ของพื้นที่อนุรักษ์ สัตว์ป่าที่มีการประกาศ จัดเก็บเงินรายได้ (๑ - ๗ หน่วยงาน คิดเป็น ร้อยละ ๑ - ๑๐)		๑ ยอดจัดเก็บเงินรายได้ เพิ่มขึ้นไม่ถึงเป้าหมาย ที่กำหนด (เป้าหมาย : เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔ จากปีก่อนหน้า) (๔๒ ล้านบาท)			๒ Low Risk (ความเสี่ยงน้อย)
	หลัง							

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
ภารกิจ การจัดเก็บเงินอนุรักษ์สัตว์ป่า เพื่อการอนุรักษ์ ป่า และบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่าและรักษาไว้ซึ่งแหล่งที่อยู่อาศัย หรือแหล่งหากินของสัตว์ป่า หรือเพื่อการช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสัตว์ป่า วัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บเงินอนุรักษ์สัตว์ป่า	๑. เจ้าหน้าที่ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับข้อปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย ที่ประกาศใช้ใหม่	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ๒. ประชุม/ชี้แจง เพื่อซักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ ๓. มีการสำรวจ ตรวจสอบ และติดตามการใช้บัตรค่าบริการและค่าตอบแทน		
	๒. บัตรค่าบริการหรือค่าตอบแทน ไม่เพียงพอสำหรับผู้เข้าไปใช้บริการที่เพิ่มขึ้น				

แบบฟอร์มที่ ๒ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๓. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติให้ได้รับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ความเสี่ยง		โอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง						ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)
		โอกาส (Likelihood : L)			ผลกระทบ (Impact : I)			
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	D = L x I
แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้รับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด (เป้าหมาย : แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติผ่านการตรวจประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในระดับดีเยี่ยม มากกว่าร้อยละ ๗๑)	ก่อน		๒ แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติที่ส่งเข้ารับการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติผ่านการประเมินในระดับดีเยี่ยม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (ร้อยละ ๓๒.๔๐)			๒ ผลการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ในระดับดีมาก (ร้อยละ ๘๑.๒๓)		๔ Middle Risk (ความเสี่ยงปานกลาง)
	หลัง							

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
ภารกิจ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติให้ได้รับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้รับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเพื่อประเมินในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖		

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
วัตถุประสงค์ เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้รับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด			๒. จัดส่งข้อมูลและหรือคู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว แจ้งให้อุทยานแห่งชาติเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินแหล่งท่องเที่ยว ๓. สร้างความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ในการทำแบบประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ๔. อุทยานแห่งชาติ ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นไปตามคู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ๕. จัดประชุมคณะทำงานฯ เพื่อพิจารณาแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติตามมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช		

แบบฟอร์มที่ ๒ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. การจัดเก็บเงินอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์

ความเสี่ยง		โอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง						ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)
		โอกาส (Likelihood : L)			ผลกระทบ (Impact : I)			
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	D = L x I
การจัดเก็บเงินอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่ายบัตรค่าบริการ อิเล็กทรอนิกส์ (E-Ticket)	ก่อน		๒ ผู้ใช้บริการซื้อบัตรค่าบริการ ผ่านเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบ E-Ticket (ร้อยละ ๕๐)			๒ จัดเก็บเงินอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่าย บัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ (E-Ticket) (ร้อยละ ๕๐)		๔ Middle Risk (ความเสี่ยง ปานกลาง)
	หลัง							
ข้อมูลตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖								

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
ภารกิจ การจัดเก็บเงินอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่าย บัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์	การจัดเก็บเงินอุทยาน แห่งชาติ ด้วยระบบการ จำหน่ายบัตรค่าบริการ อิเล็กทรอนิกส์ เป็นการ ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดเก็บ ค่าบริการผ่านเข้าไปใน อุทยานแห่งชาติ ผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์ ตามระเบียบ	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. กำชับและติดตาม การใช้งานระบบ การจำหน่ายบัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ อย่างใกล้ชิด พร้อมรายงานปัญหาอุปสรรค ๒. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการจำหน่าย บัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ ให้สอดคล้อง กับการใช้งานของผู้ให้บริการ ๓. ประชาสัมพันธ์ และสร้างความเข้าใจ การจำหน่ายบัตรค่าบริการผ่านเข้าไปใน		

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
วัตถุประสงค์ ๑. เพื่อพัฒนาระบบการจำหน่าย บัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ (E-ticket) ในอุทยานแห่งชาติ ๒. เพื่อให้การจัดเก็บเงินรายได้ เป็นไปตามกฎระเบียบ/ข้อบังคับ และข้อสั่งการที่เกี่ยวข้อง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ลดความเสี่ยงของเจ้าหน้าที่ที่จัดเก็บเงิน ไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด และการเก็บรักษาเงินสดไม่ถูกต้อง ๓. เพื่ออำนวยความสะดวก แก่นักท่องเที่ยวในการเดินทาง เข้ามาเยือนอุทยานแห่งชาติ	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อาจเกิด ความเสี่ยงเบื้องต้น ดังนี้ - ผู้ใช้บริการไม่ซื้อ บัตรค่าบริการผ่านเข้าไป ในอุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่าย บัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์		อุทยานแห่งชาติ ด้วยระบบการจำหน่าย บัตรค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ ให้กับ ผู้ประกอบการ มัคคุเทศก์ และนักท่องเที่ยว ทางเว็บไซต์ เฟซบุ๊ก และสื่อต่างๆ ทุกช่องทาง ๔. ปรับปรุงและพัฒนาระบบ การสื่อสารให้ครอบคลุมทุกพื้นที่		

แบบฟอร์มที่ ๒ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๕. การรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์

ความเสี่ยง		โอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง						ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)
		โอกาส (Likelihood : L)			ผลกระทบ (Impact : I)			
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	D = L x I
การรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด (เป้าหมาย ๘,๐๐๐ กิโลเมตรในพื้นที่ ๕๙ ป่าอนุรักษ์ ๕๑๘ หมู่บ้าน ๓๙,๖๔๔ ราย ๕๕,๘๗๖ แปลง เนื้อที่ ๔๙๗,๔๐๔.๗๐๓๕ ไร่)	ก่อน		๒ การรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ไม่แล้วเสร็จ ร้อยละ ๒			๒ พื้นที่ป่าไม้ที่มีราษฎรครอบครองหรือใช้ประโยชน์ ไม่ได้รับการตรวจสอบฯ จำนวน ๙,๙๔๘ ไร่		๔ Middle Risk (ความเสี่ยงปานกลาง)
	หลัง							

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
ภารกิจ การรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ วัตถุประสงค์ เพื่อให้การรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	การรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. จัดทำแนวทางการปฏิบัติงานรังวัดและจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ ๒. แต่งตั้งคณะติดตามผลการปฏิบัติงาน ๓. จัดประชุมเพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง ๔. เพิ่มความถี่ในการประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง		

แบบฟอร์มที่ ๒ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๖. การแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและความเสียหายต่อระบบระบบนิเวศ

ความเสี่ยง		โอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง						ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)
		โอกาส (Likelihood : L)			ผลกระทบ (Impact : I)			
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	D = L x I
พื้นที่ป่าอนุรักษ์มีความเสี่ยงในการเกิดไฟไหม้ป่า ข้อมูล ณ วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖	ก่อน			๓ Hotspot ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน ๕๓,๖๔๒ จุด			๓ พื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ถูกไฟไหม้ จำนวน ๙,๒๗๓,๖๔๙ ไร่	๙ High Risk (ความเสี่ยงสูง)
	หลัง							

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
ภารกิจ การแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและความเสียหายต่อระบบนิเวศ วัตถุประสงค์ เพื่อลดปัญหาไฟฟ้าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	พื้นที่ป่าอนุรักษ์มีความเสี่ยงในการเกิดไฟไหม้ป่า	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. กิจกรรมการจัดการเชื้อเพลิง ๒. กิจกรรมการป้องกันไฟฟ้า ๓. กิจกรรมการดับไฟฟ้า ๔. กิจกรรมการประชาสัมพันธ์และการให้ความรู้ ๕. กิจกรรมการมีส่วนร่วมบูรณาการกับทุกภาคส่วน		

แบบฟอร์มที่ ๒ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๗. การป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า

ความเสี่ยง		โอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง						ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)
		โอกาส (Likelihood : L)			ผลกระทบ (Impact : I)			
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	D = L x I
มีการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	ก่อน		๒ จำนวนคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (๔๓๒ คดี)			๒ ปริมาตรไม้ (๙๑๕.๔๒๓ ลบ.ม.)		๔ Middle Risk (ความเสี่ยงปานกลาง)
	หลัง							

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
ภารกิจ การป้องกันการตัดไม้ ทำลายป่า วัตถุประสงค์ เพื่อลดการลักลอบตัดไม้ ทำลายป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	มีการลักลอบ ตัดไม้ทำลายป่า ในพื้นที่ ป่าอนุรักษ์	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. กำหนดมาตรการและการดำเนินการเพื่อควบคุมและ เฝ้าระวังการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ๒. มีการนำระบบการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (SMART PATROL) มาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๓. มีการสนธิกำลังและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการตรวจปราบปรามการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ๔. สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ๕. นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเฝ้าระวังการลักลอบ ตัดไม้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์		

แบบฟอร์มที่ ๒ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๘. การป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์

ความเสี่ยง		โอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง						ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)
		โอกาส (Likelihood : L)			ผลกระทบ (Impact : I)			
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	D = L x I
มีการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	ก่อน		๒ จำนวนคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (๖๒๕ คดี)			๒ จำนวนพื้นที่ (๓,๔๖๑.๘๖ ไร่)		๔ Middle Risk (ความเสี่ยงปานกลาง)
	หลัง							

ภารกิจ/ วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
ภารกิจ การป้องกัน การบุกรุกพื้นที่ ป่าอนุรักษ์ วัตถุประสงค์ เพื่อลดการถูก บุกรุกในพื้นที่ ป่าอนุรักษ์	มีการบุกรุก พื้นที่ป่าอนุรักษ์	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. กำหนดมาตรการและการดำเนินการเพื่อควบคุมและเฝ้าระวัง การบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๒. มีการนำระบบการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (SMART PATROL) มาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๓. มีการสนธิกำลังและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการตรวจ ปราบปรามการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๔. สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกัน การบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๕. นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเฝ้าระวังการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๖. มีการสำรวจจัดทำข้อมูลการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัย หรือทำกินในเขตป่าอนุรักษ์ เพื่อป้องกันไม่ให้มีการบุกรุกเพิ่มเติม		

กองคุ้มครองพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าตามอนุสัญญา

แบบฟอร์มที่ ๒ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๙. การดำเนินคดีอาญาของด่านตรวจสัตว์ป่า

ความเสี่ยง		โอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง						ระดับความเสี่ยง
		โอกาส (Likelihood : L)			ผลกระทบ (Impact : I)			(Degree of Risk)
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	D = L x I
การดำเนินคดีอาญาของด่านตรวจสัตว์ป่า ยังมีมาตรฐานไม่เพียงพอตามมาตรการ ควบคุมตรวจสอบและเฝ้าระวังดำเนิน คดีอาญา	ก่อน			๓ รายงานให้ผู้บังคับบัญชา ชั้นเหนือขึ้นไปหนึ่งระดับทราบ มากกว่าระยะเวลาที่กำหนด (๑ คดี)		๒ จำนวนคดีอาญาของด่านตรวจสัตว์ป่า ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรการ ควบคุมตรวจสอบและเฝ้าระวังดำเนินคดีอาญา จำนวน ๑ - ๔ คดี (๑ คดี)		๖ Middle Risk (ความเสี่ยง ปานกลาง)
	หลัง							

ภารกิจ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง	ผลการ ดำเนินงาน	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
ภารกิจ การดำเนินคดีอาญา ของด่านตรวจสัตว์ป่า วัตถุประสงค์ เพื่อให้การดำเนินคดีต่อผู้กระทำ ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบ การค้าสัตว์ป่าข้ามชาติมีมาตรฐาน ตามมาตรการควบคุมตรวจสอบ และเฝ้าระวังดำเนินคดีอาญา	การดำเนินคดีต่อผู้กระทำ ความผิดเกี่ยวกับการ ลักลอบค้าสัตว์ป่าข้ามชาติ ของด่านตรวจสัตว์ป่า ยังมีมาตรฐาน ตามมาตรการควบคุม ตรวจสอบและเฝ้าระวัง ดำเนินคดีอาญา ไม่เพียงพอ	Reduce (การลดความเสี่ยง)	๑. สร้างความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ให้รับทราบมาตรฐาน ตามมาตรการตรวจสอบและเฝ้าระวังดำเนินคดีอาญา ๒. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อตรวจสอบการดำเนินคดีอาญา ของด่านตรวจสัตว์ป่า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ๓. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของด่านตรวจสัตว์ป่า ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ กฎกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระเบียบ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทั้งหมด เพื่อให้มีมาตรฐานเดียวกัน		

ภาคผนวก

ที่ กค ๐๔๐๙.๔/๑๒๓

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยง
สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร ผู้ว่าการ หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ
ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยง
สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงาน
ของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติ
ตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

กระทรวงการคลังขอเรียนว่า เพื่อให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง
เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงกำหนดหลักเกณฑ์
กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวินทร์ กิตยานมิตร)

รองปลัดกระทรวงการคลัง
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายได้และหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

กองตรวจสอบภาครัฐ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๒๘๗

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๒๗

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง
ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่สมควรให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ที่หน่วยงานของรัฐกำหนด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ หลักเกณฑ์นี้เรียกว่า “หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้บังคับในรอระยะเวลาบัญชีของหน่วยงานของรัฐถัดจากปีที่กระทรวงการคลังประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้หน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่แนบท้ายหลักเกณฑ์ฉบับนี้

ข้อ ๔ กรณีหน่วยงานของรัฐ มีเจตนาหรือปล่อยปละละเลยในการปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยไม่มีเหตุอันควร ให้กระทรวงการคลังพิจารณาความเหมาะสมในการเสนอความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของหน่วยงานของรัฐดังกล่าว ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยง สำหรับหน่วยงานของรัฐ

กรมบัญชีกลาง
กระทรวงการคลัง

มีนาคม ๒๕๖๒

บทนำ

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึงเพิ่มศักยภาพ และขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ

เพื่อให้เป็นไปตามนัยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังกล่าวข้างต้น จึงได้จัดทำมาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐฉบับนี้ขึ้น โดยประยุกต์ตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสากล และมีการปรับให้เหมาะสมกับบริบทของระบบการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบหรือแนวทางพื้นฐานในการกำหนดนโยบายการจัดทำแผนการบริหารจัดการ ความเสี่ยงและการติดตามประเมินผล รวมทั้งการรายงานผลเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง อันจะทำให้เกิด ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐสามารถบรรลุ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ

มาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กำหนดต่อไปนี้ได้จัดทำขึ้นตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสภากาหนดให้เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงานของรัฐในประเทศไทย โดยถือเป็นมาตรฐานเบื้องต้นของการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ

๑. คำนิยาม

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า

(๑) ส่วนราชการ

(๒) รัฐวิสาหกิจ

(๓) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ

(๔) องค์การมหาชน

(๕) ทุณฑินเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

(๖) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

(๗) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

“ฝ่ายบริหาร” หมายความว่า ผู้บริหารทุกระดับของหน่วยงานของรัฐ

“การบริหารจัดการความเสี่ยง” หมายความว่า กระบวนการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ

๒. มาตรฐาน

๒.๑ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลแก่ผู้มีส่วนได้เสียของหน่วยงานว่าหน่วยงานได้ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

๒.๒ ฝ่ายบริหารของหน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กร อย่างน้อยประกอบด้วย การมอบหมายผู้รับผิดชอบเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง การกำหนดวัฒนธรรมของหน่วยงานของรัฐที่ส่งเสริมการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงการบริหารทรัพยากรบุคคล

๒.๓ หน่วยงานของรัฐต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม รวมถึงมีการสื่อสารการบริหารจัดการความเสี่ยงของวัตถุประสงค์ด้านต่างๆ ต่อบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๒.๔ การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการในทุกระดับของหน่วยงานของรัฐ

๒.๕ การบริหารจัดการความเสี่ยง อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง และการตอบสนองความเสี่ยง

๒.๖ หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยปีละครั้งและต้องมีการสื่อสารแผนบริหารจัดการความเสี่ยงกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

๒.๗ หน่วยงานของรัฐต้องมีการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ

๒.๘ หน่วยงานของรัฐต้องมีการรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

๒.๙ หน่วยงานของรัฐสามารถพิจารณานำเครื่องมือการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖ เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๖๕๐๙, ๕๖๐๖
โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๒๗
e – mail address: iastd@cgd.go.th

หลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ กระทรวงการคลังจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

ข้อ ๑ ในหลักเกณฑ์นี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า

(๑) ส่วนราชการ

(๒) รัฐวิสาหกิจ

(๓) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ

(๔) องค์การมหาชน

(๕) ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

(๖) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

(๗) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

“ผู้กำกับดูแล” หมายความว่า บุคคล หรือคณะบุคคล ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลหรือบังคับบัญชาของหน่วยงานของรัฐ

“หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานของรัฐ

“ฝ่ายบริหาร” หมายความว่า ผู้บริหารทุกระดับของหน่วยงานของรัฐ

“ผู้รับผิดชอบ” หมายความว่า คณะบุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้การบริหารจัดการของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ

“การบริหารจัดการความเสี่ยง” หมายความว่า กระบวนการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ

“ความเสี่ยง” หมายความว่า ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

ข้อ ๒ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยใช้มาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนดเป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ข้อ ๓ ให้หน่วยงานของรัฐตามข้อ ๑ (๑) และ (๓) - (๗) ถือปฏิบัติตามคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงตามที่กระทรวงการคลังกำหนดและสามารถนำคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงอื่นมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน และหน่วยงานของรัฐตามข้อ ๑ (๒) ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน และคู่มือปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในตามที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนด

ข้อ ๔ ให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีผู้รับผิดชอบ ซึ่งต้องประกอบด้วยฝ่ายบริหาร และบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์และการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐ ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ไม่ควรเป็นผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๕ ผู้รับผิดชอบมีหน้าที่ ดังนี้

- (๑) จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๒) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๓) จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๔) พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ข้อ ๖ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๗ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้กำกับดูแลแล้วแต่กรณี กำกับดูแลฝ่ายบริหาร ผู้รับผิดชอบ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เป็นไปตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่กำหนดไว้

ข้อ ๘ ให้ฝ่ายบริหารและผู้รับผิดชอบต้องจัดให้มีการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องในระหว่างปฏิบัติงานหรือติดตามประเมินผลเป็นรายครั้ง หรือใช้ทั้งสองวิธีร่วมกัน กรณีพบข้อบกพร่องที่มีสาระสำคัญให้รายงานทันที

ข้อ ๙ ให้ผู้รับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยง และเสนอให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้กำกับดูแลแล้วแต่กรณี พิจารณาย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๑๐ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้กำกับดูแลแล้วแต่กรณี สามารถกำหนดนโยบาย วิธีการ และระยะเวลาการรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง

ข้อ ๑๑ กรณีกรมบัญชีกลางขอให้หน่วยงานของรัฐ ตามข้อ ๑ (๑) และ (๓) - (๗) และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจขอให้หน่วยงานของรัฐ ตามข้อ ๑ (๒) จัดส่งรายงานแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ตามข้อ ๖ และรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยง ตามข้อ ๙ หรือข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวดำเนินการตามรูปแบบ วิธีการ และระยะเวลาที่กรมบัญชีกลาง หรือสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนด

ข้อ ๑๒ กรณีหน่วยงานของรัฐไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐได้ให้ขอทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลัง

ข้อ ๑๓ หน่วยงานของรัฐที่ได้ดำเนินการหรืออยู่ระหว่างการบริหารจัดการความเสี่ยงให้ดำเนินการต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ และให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้ ในรอบระยะเวลาบัญชีถัดไป สำหรับหน่วยงานของรัฐที่ยังไม่ได้ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้ในรอบระยะเวลาบัญชีถัดไป

ที่ กค ๐๔๐๙.๓/ ๐๓๒

กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๓๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าการ ผู้บริหารท้องถิ่น และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร จำนวน ๑ เล่ม

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการคลังได้ประกาศหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ข้อ ๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ ยกเว้นรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงตามที่กระทรวงการคลังกำหนด นั้น

กระทรวงการคลังขอเรียนว่า หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ในการจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามมาตรา ๗๙ ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานมีประสิทธิภาพ รวมถึงยกระดับการบริหารจัดการความเสี่ยงของฝ่ายบริหารให้สามารถเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ (Informed Strategic Decision Making) เพื่อสนับสนุนการบริหารหน่วยงานของรัฐให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างแท้จริง กระทรวงการคลังจึงได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรขึ้น รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยหน่วยงานของรัฐสามารถนำหลักการดังกล่าวไปปรับใช้ในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เหมาะสมกับหน่วยงาน ทั้งนี้ ท่านสามารถดาวน์โหลดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ

เรื่อง..

เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร ได้จากเว็บไซต์กรมบัญชีกลาง www.cgd.go.th หัวข้อ
เรื่องที่น่าสนใจ หัวข้อ ตรวจสอบภายใน เลือกระเบียบ มาตรฐาน คู่มือ แนวปฏิบัติ หัวข้อ แนวทางการบริหาร
จัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจำเริญ โพธิยอด)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน
ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

กองตรวจสอบภาครัฐ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๒๘๗

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๒๗

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ

เรื่อง

หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร

กระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

คำนำ

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ มาตรา ๗๘ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้อุปปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งกระทรวงการคลังได้ประกาศหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ข้อ ๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐยกเว้นรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงตามที่กระทรวงการคลังกำหนดและสามารถนำคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงอื่นมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร เป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงซึ่งได้ผสานกรอบแนวคิดด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรชั้นนำต่างๆ ประกอบด้วย Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) และ International Organization for Standardization (ISO) รวมถึงการบริหารจัดการความเสี่ยงในภาครัฐของประเทศต่างๆ มากำหนดเป็นแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยของรัฐตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ โดยหน่วยงานของรัฐสามารถนำหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรดังกล่าวเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงานให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ทั้งนี้ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดให้มีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐที่มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

กระทรวงการคลัง

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

สารบัญ

	หน้า
หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร	๑
กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง	๒
การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร	๒
ความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง	๒
การสร้างและรักษาบุคลากรและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร	๓
การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง	๓
การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย	๓
การกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ และการตัดสินใจ	๔
การใช้ข้อมูลสารสนเทศ	๔
การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	๔
กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง	๕
การวิเคราะห์องค์กร	๕
การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง	๕
การระบุความเสี่ยง	๖
การประเมินความเสี่ยง	๖
การตอบสนองความเสี่ยง	๗
การติดตามและทบทวน	๘
การสื่อสารและการรายงาน	๘
ภาคผนวก ตัวอย่างการบริหารจัดการความเสี่ยง	
นโยบายการยอมรับความเสี่ยงระดับองค์กร	ก
การกำหนดประเภทความเสี่ยง (Risk Categories)	ข
การระบุความเสี่ยง	ค
เกณฑ์การให้คะแนนความเสี่ยง	ง
การให้คะแนนความเสี่ยง	ช

สารบัญ

หน้า

การจัดลำดับความเสี่ยงโดยพิจารณาจากโอกาสและผลกระทบ ณ

การจัดลำดับความเสี่ยงโดยพิจารณาจากผลกระทบและความอ่อนไหวต่อความเสี่ยง ณ

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ณ

เอกสารอ้างอิง

หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี รวมถึงความคาดหวังของประชาชน หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานต้องเผชิญกับความเสี่ยงทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีจะช่วยหน่วยงานในการวางแผนและจัดการเหตุการณ์ด้านลบที่อาจเกิดขึ้น อันเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงช่วยหน่วยงานในการบริหารจัดการเพื่อสร้างหรือฉวยโอกาส หรือได้รับประโยชน์จากเหตุการณ์ด้านบวกที่อาจเกิดขึ้น ส่งผลให้หน่วยงานสามารถเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการให้บริการของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ประชาชนและประเทศชาติได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริหารจัดการความเสี่ยงภายใต้หลักธรรมาภิบาล

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร เป็นกรอบแนวทางที่ช่วยให้หน่วยงานของรัฐสามารถนำหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงไปปรับใช้เพื่อวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ การบริหารจัดการความเสี่ยงแต่ละหน่วยงานอาจมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับขนาด โครงสร้าง และความสามารถในการรองรับความเสี่ยงของหน่วยงาน แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้อาจมีเนื้อหาบางส่วนเกี่ยวข้องกับการควบคุมภายใน เนื่องจากการควบคุมภายในถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร ดังนั้น หน่วยงานอาจดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยเชื่อมโยงการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงเข้าด้วยกัน

การบริหารจัดการความเสี่ยงถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล โดยปัจจัยหลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ประสบความสำเร็จเกิดจากการความมุ่งมั่นของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้กำกับดูแล

หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

๑. กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นพื้นฐานของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือช่วยหน่วยงานในการกำหนดแผนระดับองค์กร (Strategic Plans) และการกำหนดวัตถุประสงค์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการตัดสินใจของผู้บริหารอยู่บนฐานข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์ ส่งผลให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กร และเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของหน่วยงาน

๒. กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Routine Processes) ของการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน

กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง

กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยง หน่วยงานของรัฐควรพิจารณานำกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงนี้ไปปรับใช้ในการวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างแท้จริง โดยหน่วยงานของรัฐแต่ละแห่งอาจมีศักยภาพที่แตกต่างกันในการนำกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งหมดไปปรับใช้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของหน่วยงาน กรอบบริหารจัดการความเสี่ยงประกอบด้วย หลักการ ๘ ประการ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร
๒. ความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง
๓. การสร้างและรักษาบุคลากรและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร
๔. การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕. การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย
๖. การกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ และการตัดสินใจ
๗. การใช้ข้อมูลสารสนเทศ
๘. การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร

การบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการควรมีลักษณะ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องมีการบริหารจัดการในภาพรวมมากกว่าแยกเดี่ยว เนื่องจากความเสี่ยงของกิจกรรมหนึ่งอาจมีผลกระทบต่อความเสี่ยงของกิจกรรมอื่น ๆ เช่น ความเสี่ยงของความล่าช้าในระบบการขนส่งวัตถุดิบไม่เพียงกระทบต่อกิจกรรมการผลิต อาจมีผลกระทบด้านการส่งมอบสินค้า ค่าปรับที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงชื่อเสียงขององค์กร เป็นต้น
๒. การบริหารความเสี่ยงควรผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานขององค์กร รวมถึงกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ และกระบวนการประเมินผล
๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องช่วยสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจในทุกระดับขององค์กร

ความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง

การบริหารจัดการความเสี่ยงจะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง หน่วยงานของรัฐบางแห่งมีผู้กำกับดูแลในรูปแบบคณะกรรมการซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับฝ่ายบริหารให้มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ผู้กำกับดูแลซึ่งมีหน้าที่ดังกล่าวจะมีหน้าที่ในการกำกับการบริหารจัดการความเสี่ยงด้วย สำหรับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูง มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยง

การกำกับการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้กำกับดูแลเกิดความมั่นใจว่า หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูงได้บริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพียงพอ และมีประสิทธิภาพ

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่โดยตรงในการสร้างระบบบริหารจัดการ ความเสี่ยงที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย การสร้างสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมองค์กร และระบบการบริหาร บุคคลที่เหมาะสม การจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอในการบริหารจัดการความเสี่ยง การดำเนินงานตาม กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ การรายงานและการสื่อสาร เป็นต้น

ผู้กำกับดูแล (ถ้ามี) อาจตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง (หรืออนุกรรมการ หรือคณะที่ปรึกษา) ขึ้น ซึ่งประกอบด้วยผู้มีทักษะ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการดำเนินงานของ หน่วยงาน เช่น หน่วยงานที่มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นหลักในการดำเนินงานอาจจำเป็นต้องมี ผู้เชี่ยวชาญอิสระในการกำกับหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอและความเหมาะสมของการบริหาร จัดการความเสี่ยงในเรื่องความเสี่ยงทางไซเบอร์ของหัวหน้าหน่วยของรัฐและผู้บริหารระดับสูง เป็นต้น

การสร้างและรักษาบุคลากรและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร

การขับเคลื่อนหน่วยงานของรัฐต้องอาศัยบุคลากรที่มีศักยภาพ การบริหารทรัพยากรบุคคลเริ่มตั้งแต่ การสรรหา การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ การส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ โดยบุคลากรถือว่าเป็นสินทรัพย์หลักขององค์กรที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ

การสร้างบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการความเสี่ยงถือเป็นส่วนหนึ่งของ การบริหารจัดการความเสี่ยง บุคลากรควรมีพฤติกรรมตระหนักถึงความเสี่ยง (Risk-aware behavior) รวมถึง พฤติกรรมการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศและข้อมูลการบริหารจัดการความเสี่ยง

การสร้างพฤติกรรมที่ดี (Desired behaviors) ในการส่งเสริมการบริหารจัดการความเสี่ยงผ่าน วัฒนธรรมที่ดีขององค์กรเป็นสิ่งสำคัญ การสร้างวัฒนธรรมที่สนับสนุนการบริการจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย

๑. การสื่อสารและการตระหนักถึงนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน
๒. การสร้างความตระหนักถึงหน้าที่ต่อองค์กรในการแจ้งข้อมูลผิดปกติ
๓. การสร้างพฤติกรรมการแบ่งปันข้อมูลภายในองค์กร
๔. การสร้างพฤติกรรมการตัดสินใจตามนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕. การสร้างพฤติกรรมการตระหนักถึงความเสี่ยงและโอกาส

การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง

หน่วยงานควรมีการกำหนดอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบในเรื่องของการบริหารจัดการความเสี่ยง อย่างชัดเจนและเหมาะสม ประกอบด้วย เจ้าของความเสี่ยง (Risk Owners) ซึ่งรับผิดชอบในการติดตาม การรายงาน หรือการส่งสัญญาณความเสี่ยง ผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจในกรณีที่ความเสี่ยงเกิดขึ้นในระดับที่ กำหนดไว้ และผู้ที่มีหน้าที่ในการควบคุมกำกับติดตามให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแผนการบริหาร จัดการความเสี่ยง

การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย

การบริหารจัดการความเสี่ยงนอกจากจะคำนึงถึงวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นหลักแล้ว ผู้บริหารต้อง คำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้วย โดยเฉพาะความคาดหวังของผู้รับบริการหรือ ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อองค์กร รวมถึงผลกระทบที่มีต่อสังคม เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อม

การกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ และการตัดสินใจ

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือช่วยผู้บริหารในการกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ขององค์กร เพื่อให้หน่วยงานมั่นใจว่ายุทธศาสตร์/กลยุทธ์ขององค์กรสอดคล้องกับพันธกิจตามกฎหมายและหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์อาจหมายถึงแผนปฏิบัติราชการระยะยาว แผนปฏิบัติราชการระยะปานกลาง หรือแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน

เมื่อหน่วยงานของรัฐกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์โดยสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กรแล้ว การบริหารจัดการความเสี่ยงจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดทางเลือกของงาน/โครงการ (งานใหม่ๆ) และการกำหนดวัตถุประสงค์ระดับการปฏิบัติงาน รวมถึงการมอบหมายความรับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร โดยอาจกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (KPI)

การใช้ข้อมูลสารสนเทศ

ในปัจจุบันข้อมูลสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานของหน่วยงาน องค์กรที่มีการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลโดยตรงต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง หน่วยงานควรพิจารณาใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลความเสี่ยงเป็นพื้นฐาน หน่วยงานควรกำหนดประเภทข้อมูลที่ต้องรวบรวม วิธีการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล และบุคคลที่ควรได้รับข้อมูล

ข้อมูลความเสี่ยง ประกอบด้วย เหตุการณ์ที่เป็นผลกระทบทางลบหรือทางบวกต่อองค์กร สาเหตุ ความเสี่ยง ตัวผลักดันความเสี่ยง หรือตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ (Key Risk Indicators) ข้อมูลสารสนเทศต้องมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และทันต่อเวลา ทั้งนี้ หน่วยงานอาจพิจารณาการรวบรวมการประมวลผล หรือการวิเคราะห์ความเสี่ยงแบบอัตโนมัติเพื่อลดข้อผิดพลาดจากบุคคล (Human errors)

การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ความสมบูรณ์ของระบบบริหารจัดการความเสี่ยงขึ้นอยู่กับขนาด โครงสร้าง ศักยภาพขององค์กร รวมถึงการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการความเสี่ยง หน่วยงานอาจพิจารณาทำ Benchmarking เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานอาจพัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงเริ่มต้นจากการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบ Silo พัฒนาเป็นการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการ และพัฒนาต่อเนื่องโดยมีการฝังการบริหารจัดการความเสี่ยงเข้าสู่กระบวนการดำเนินงานโดยปกติของดำเนินงานและการตัดสินใจบนพื้นฐานข้อมูลด้านความเสี่ยง

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่เป็นวงจรต่อเนื่อง ประกอบด้วย

๑. การวิเคราะห์องค์กร
๒. การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง
๓. การระบุความเสี่ยง
๔. การประเมินความเสี่ยง
๕. การตอบสนองความเสี่ยง
๖. การติดตามและทบทวน
๗. การสื่อสารและการรายงาน

การวิเคราะห์องค์กร

ในการวิเคราะห์องค์กรหน่วยงานต้องเข้าใจเกี่ยวกับพันธกิจตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงาน รวมถึงยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ระดับกระทรวง รวมถึงนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน โดยการวิเคราะห์องค์กรต้องวิเคราะห์ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร หน่วยงานอาจเลือกใช้เครื่องมือการวิเคราะห์องค์กร เช่น

๑. SWOT Analysis เป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค
๒. PESTLE Analysis เป็นการวิเคราะห์ด้านการเมือง (Political) ด้านเศรษฐกิจ (Economic) ด้านสังคม (Social) ด้านเทคโนโลยี (Technological) ด้านกฎหมาย (Legal) และด้านสภาพแวดล้อม (Environmental)

การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบายบริหารจัดการความเสี่ยง และผู้กำกับดูแลเป็นผู้ให้ความเห็นชอบนโยบายดังกล่าว โดยนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงอาจจะระบุถึงวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของการบริหารจัดการความเสี่ยง และความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กร

ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กร (Risk Appetite) หมายถึง ระดับความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กรที่หน่วยงานยอมรับเพื่อดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร การระบุความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กรเป็นการแสดงเจตนาของผู้บริหารและผู้กำกับดูแลในการดำเนินงานขององค์กร การกำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ควรคำนึงถึงศักยภาพขององค์กรในเรื่องการจัดการความเสี่ยง โดยศักยภาพในการจัดการความเสี่ยงขององค์กร (Risk Capacity) ขึ้นอยู่กับงบประมาณ บุคลากร และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งนี้ หน่วยงานอาจจะระบุระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้เป็น ๕ ระดับ เช่น ปฏิเสธความเสี่ยง ยอมรับความเสี่ยงได้น้อย ยอมรับความเสี่ยงได้ปานกลาง เต็มใจยอมรับความเสี่ยง และยอมรับความเสี่ยงได้มากที่สุด เป็นต้น

หน่วยงานอาจแสดงนโยบายความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในแต่ละประเภทความเสี่ยง เพื่อให้ผู้บริหารระดับรองลงมาสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงในระดับสำนัก กอง ศูนย์ กลุ่ม หรือนำไปสู่การระบุระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้สำหรับประเภทความเสี่ยงย่อย

การระบุความเสี่ยง

การระบุความเสี่ยง คือ การระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ทั้งในด้านบวกและด้านลบ ในการระบุความเสี่ยงหน่วยงานอาจทำรายชื่อความเสี่ยงทั้งหมด (Risk Inventory) โดยรายชื่อความเสี่ยงต้องมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอโดยอาศัยข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน การระบุความเสี่ยง หน่วยงานควรระบุข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยง ดังนี้

ก เหตุการณ์ความเสี่ยง

ข สาเหตุของความเสี่ยง หรือตัวผลักดันความเสี่ยง โดยการวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่แท้จริง (Root Cause) ของความเสี่ยง

ค ผลกระทบทั้งด้านลบและ/หรือด้านบวก

หน่วยงานอาจจัดกลุ่มความเสี่ยงที่มีลักษณะหรือมีผลกระทบที่เหมือนกันไว้ในประเภทความเสี่ยง เดียวกัน เพื่อให้การพิจารณาและการบริหารจัดการความเสี่ยงประเภทเดียวกันมีมุมมองในภาพรวมชัดเจนมากขึ้น ตัวอย่างการจัดประเภทความเสี่ยงในภาคผนวก

การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย

๑. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง หน่วยงานอาจให้คะแนนความเสี่ยงตามเกณฑ์การ ประเมินความเสี่ยงด้านต่างๆ เช่น ด้านโอกาส ด้านผลกระทบ รวมถึงด้านความสามารถขององค์กรในการ จัดการความเสี่ยง และด้านลักษณะของความเสี่ยง โดยช่วงคะแนนอาจกำหนดเป็น ๓ ช่วงคะแนน หรือ ๕ ช่วง คะแนน

๒. การให้คะแนนความเสี่ยง วิธีการให้คะแนนความเสี่ยง เช่น การสัมภาษณ์ การทำแบบสำรวจ การประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างหน่วยงานภายใน การทำ Benchmarking การวิเคราะห์สถานการณ์ (Scenario Analysis) ทั้งนี้ การให้คะแนนความเสี่ยงของแต่ละกองงาน (Silo Thinking) เพียงวิธีเดียวอาจ ทำให้การให้คะแนนความเสี่ยงมีความคลาดเคลื่อนได้

๓. การพิจารณาความเสี่ยงในภาพรวม เมื่อหน่วยงานประเมินความเสี่ยงในแต่ละความเสี่ยงที่มีต่อ วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแล้ว หน่วยงานต้องพิจารณาผลกระทบของความเสี่ยงมีต่อวัตถุประสงค์ในระดับกลุ่ม และผลกระทบที่มีต่อหน่วยงานในภาพรวม เช่น ผลกระทบต่อความเสี่ยงที่มีต่อกิจกรรมอาจมีน้อยแต่มี ผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ระดับกอง หรือความเสี่ยง ๒ ความเสี่ยงที่ไม่มีผลกระทบต่อกิจกรรมอาจมีผลกระทบ ต่อหน่วยงานในภาพรวม เป็นต้น

๔. การจัดลำดับความเสี่ยง เมื่อหน่วยงานพิจารณาให้คะแนนความเสี่ยงแล้ว หน่วยงานต้องจัดลำดับ ความเสี่ยง เพื่อนำไปสู่การพิจารณาจัดสรรทรัพยากรในการตอบสนองความเสี่ยง หน่วยงานอาจใช้คะแนน ความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ) ในการจัดลำดับความเสี่ยง โดยความเสี่ยงที่เท่ากับอาจพิจารณาปัจจัยอื่น ประกอบ เช่น ความสามารถของหน่วยงานในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านนั้นๆ หรือลักษณะของ ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อหน่วยงาน เป็นต้น

การตอบสนองความเสี่ยง

การตอบสนองความเสี่ยง คือ กระบวนการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในการจัดการความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น โดยผู้บริหารควรพิจารณาประเด็นดังต่อไปนี้ ในการตัดสินใจเลือกวิธีการตอบสนองความเสี่ยงเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน

๑. การจัดการต้นเหตุของความเสี่ยง
๒. ทางเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยง
๓. ทรัพยากรที่ต้องใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยง

หน่วยงานสามารถพิจารณาเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธี โดยการพิจารณาวิธีการจัดการความเสี่ยงควรคำนึงถึงต้นทุนกับประโยชน์ที่ได้รับของวิธีการจัดการความเสี่ยงแต่ละวิธี

ตัวอย่างวิธีการจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย

๑. ปฏิเสธความเสี่ยงโดยไม่ดำเนินงานในกิจกรรมที่มีความเสี่ยง ได้แก่ กิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงและหน่วยงานไม่สามารถยอมรับความเสี่ยงนั้นได้ หน่วยงานอาจพิจารณาไม่ดำเนินงานในกิจกรรมนั้นๆ

๒. การลดโอกาสของความเสี่ยง เช่น การลดโอกาสของความเสี่ยงการทุจริตด้านการเงิน โดยการวางระบบการควบคุมภายใน ได้แก่ การแบ่งแยกหน้าที่ การตรวจสอบ การสอบทาน และการกระหนยอด เป็นต้น

๓. การลดผลกระทบของความเสี่ยง เช่น การทำประกัน หรือการใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน (Hedging Instruments) เป็นต้น

๔. การโอนความเสี่ยง หน่วยงานอาจเลือกใช้วิธีการถ่ายโอนความเสี่ยงของกิจกรรมที่หน่วยงานเห็นว่าควรดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชน แต่หน่วยงานมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถดำเนินการเองได้หรือไม่สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้ ได้แก่ การให้ภาคเอกชนดำเนินการโดยมีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนไปด้วย (Public Private Partnership : PPP) เป็นต้น

๕. ยอมรับความเสี่ยงโดยไม่ดำเนินการจัดการความเสี่ยง เนื่องจากความเสี่ยงอยู่ในระดับที่หน่วยงานยอมรับได้ หรือต้นทุนในการบริหารจัดการความเสี่ยงมีมากกว่าประโยชน์ที่ได้รับ

๖. ใช้มาตรการการเฝ้าระวัง หน่วยงานต้องกำหนดข้อมูลที่ต้องมีการเก็บรวบรวม การวิเคราะห์ การแจ้งเตือน และการดำเนินการเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น เช่น ความเสี่ยงของปริมาณน้ำในเขื่อนมากเนื่องจากปริมาณน้ำฝน

๗. การทำแผนฉุกเฉิน การจัดทำแผนฉุกเฉินเป็นการระบุขั้นตอนเมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้น โดยต้องระบุบุคคลและวิธีการดำเนินการที่ชัดเจน เช่น ความเสี่ยงกรณีเจ้าหน้าที่ไม่สามารถเข้าสถานที่ทำงานได้

๘. การส่งเสริมหรือผลักดันเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น เมื่อความเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นส่งผลกระทบเชิงบวกกับองค์กร รวมถึงกำหนดแผนการดำเนินงานเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอาจประกอบด้วย วิธีการจัดการความเสี่ยง บุคคลที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยง ตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ วิธีการติดตามและการรายงานความเสี่ยง

การติดตามและทบทวน

การติดตามและทบทวนเป็นกระบวนการที่ให้ความเชื่อมั่นว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีอยู่ยังคงมีประสิทธิภาพ เนื่องจากความเสี่ยงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นการติดตามและทบทวนเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นสม่ำเสมอ ปัจจัยที่ทำให้หน่วยงานต้องทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญซึ่งเกิดจากปัจจัยภายในและภายนอก หรือผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

การติดตามและทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยงสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องหรือเป็นระยะ ซึ่งควรดำเนินการในทุกกระบวนการของการบริหารจัดการความเสี่ยง การติดตามและทบทวนอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของแผนการปฏิบัติงานขององค์กร การเปลี่ยนแปลงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

การสื่อสารและการรายงาน

การสื่อสารเป็นการสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง การสื่อสารเป็นการให้และรับข้อมูล (Two – way Communication) หน่วยงานควรมีช่องทางการสื่อสารทั้งภายในและภายนอก โดยการสื่อสารภายในต้องเป็นการสื่อสารแบบจากผู้บริหารไปยังผู้ใต้บังคับบัญชา (Top Down) จากผู้ใต้บังคับบัญชาไปยังผู้บริหาร (Bottom Up) และระหว่างหน่วยงานย่อยภายใน (Across Divisions)

หน่วยงานควรกำหนดบุคคลที่ควรได้รับข้อมูล ประเภทของข้อมูลที่ได้รับ ความถี่ของการรายงาน รูปแบบและวิธีการรายงาน เพื่อให้ผู้กำกับดูแล ผู้บริหาร และผู้มีส่วนได้เสียได้รับข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ครบถ้วน เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และทันต่อเวลา

การสื่อสารและรายงานต่อผู้กำกับดูแล เป็นการสื่อสารและการรายงานความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กร เพื่อสนับสนุนหน้าที่ของผู้กำกับดูแลในการกำกับการบริหารจัดการความเสี่ยงของฝ่ายบริหาร

หน่วยงานอาจพิจารณากำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ (Key Risk Indicators) เพื่อติดตามข้อมูลความเสี่ยงและการรายงานเมื่อระดับความเสี่ยงถึงจุดตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ

ภาคผนวก
ตัวอย่างการบริหารจัดการความเสี่ยง

นโยบายการยอมรับความเสี่ยงระดับองค์กร

นโยบายการยอมรับความเสี่ยงระดับองค์กรเป็นการให้นโยบายเพื่อให้ทิศทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กรโดยผู้บริหารระดับสูงและได้รับการเห็นชอบโดยคณะกรรมการ

ผู้บริหารได้ตระหนักและยอมรับว่าการดำเนินงานขององค์กรมีความเสี่ยงที่อาจทำให้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร โดยผู้บริหารทำหน้าที่บริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมุ่งมั่นและตั้งใจ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมั่นใจว่าองค์กรมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้องค์กรสามารถปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นที่ตั้ง (Public Interest)

ผู้บริหารได้กำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านการปฏิบัติงาน

ผู้บริหารยอมรับความเสี่ยงในระดับปานกลางในกระบวนการการปฏิบัติงานทั่วไปขององค์กร และยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยในการปฏิบัติงานมีผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการของประชาชน ทั้งนี้ผู้บริหารจะยอมรับความเสี่ยงระดับสูงในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมและการพัฒนา

ด้านการทุจริต

ผู้บริหารปฏิเสธที่จะยอมรับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตทุกกรณี และมุ่งมั่นจะสร้างระบบการควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาลและความซื่อตรงขององค์กร

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผู้บริหารปฏิเสธที่จะยอมรับความเสี่ยงในเรื่องของความปลอดภัยของระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านการเงิน ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ และยอมรับความเสี่ยงระดับปานกลางสำหรับระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทั่วไป เช่น แบบความคิดเห็นหรือการเก็บสถิติทั่วไป หน่วยงานยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยสำหรับประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศในการให้บริการประชาชน

ด้านภาพลักษณ์ขององค์กร

ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญในการปฏิบัติงานขององค์กรให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนผู้เสียภาษีซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียหลักขององค์กร ผู้บริหารยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยเกี่ยวกับความเชื่อถือและภาพลักษณ์ขององค์กร อย่างไรก็ตามผู้บริหารให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ที่สะท้อนประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แท้จริงโดยไม่มีการบิดเบือน เพื่อให้ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือเกิดจากการปฏิบัติงานขององค์กรและความไว้วางใจของผู้มีส่วนได้เสียโดยเนื้อแท้

การกำหนดประเภทความเสี่ยง (Risk Categories)

หน่วยงานต้องระบุความเสี่ยงทั้งหมดที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน (Risk Inventory) เมื่อหน่วยงานระบุความเสี่ยงทั้งหมดแล้วควรพิจารณาจัดกลุ่มความเสี่ยง โดยความเสี่ยงที่มีลักษณะเหมือนกัน จัดกลุ่มเป็นประเภทความเสี่ยงเดียวกัน ตัวอย่างการกำหนดประเภทความเสี่ยง เช่น

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategy Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่ไม่เหมาะสม หรือความเสี่ยงเกิดจากการนำกลยุทธ์ไปใช้ไม่ถูกต้อง

ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risks) คือ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน เช่น ความเสี่ยงเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการรับเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงในการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเงินการคลัง รวมถึงความเสี่ยงด้านการทุจริตทางการเงิน เป็นต้น

ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกระบวนการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่มีประสิทธิภาพ

ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Legal Risks) คือ ความเสี่ยงที่หน่วยงานไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ ประกาศ มติคณะรัฐมนตรี รวมถึงกฎ/นโยบาย/คู่มือ/แนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reputational Risks) คือ ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง ความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือขององค์กร

ประเภทของความเสี่ยงหน่วยงานสามารถกำหนดได้อย่างเหมาะสมกับหน่วยงาน เพื่อให้มุมมองการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรเกิดความชัดเจน

การระบุความเสี่ยง

รหัสความเสี่ยง : ๑

ข้อความเสี่ยง : ความเสี่ยงการเข้าถึงและการส่งต่อข้อมูลที่มีความอ่อนไหว

- สาเหตุ/ตัวผลักดันความเสี่ยง
- ไม่มีการแบ่งประเภทข้อมูล
 - ขาดมาตรการหรือการกำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูล
 - ขาดความรู้ความเข้าใจในการส่งต่อข้อมูลของบุคลากร
 - บุคลากรไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลทางราชการ
 - ไม่มีนโยบายในการจัดเก็บ / ทำลาย ข้อมูลที่ชัดเจน

- ผลกระทบ
- ด้านความน่าเชื่อถือ (ความเชื่อมั่นขององค์กรและรัฐบาล)
 - ด้านกฎหมายระเบียบ (การฟ้องร้องจากบุคคลภายนอก)
 - ด้านความมั่นคงของรัฐบาล (การประทุษร้าย/ฉลาจล)

เกณฑ์การให้คะแนนความเสี่ยง
ด้านผลกระทบ

คะแนน	ความหมาย	เกณฑ์
๕	สูงมาก	มีผลกระทบด้านจำนวนเงินมากกว่า ล้านบาท หรือ มีผลกระทบต่อผู้รับบริการมากกว่าร้อยละ หรือ มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรในระดับ หรือ มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจระดับ หรือ ส่งผลกระทบต่อภาระการคลังของรัฐบาลจำนวนเงิน หรือ ส่งผลกระทบต่อประชาชน (ความเป็นอยู่/ชีวิต/ทรัพย์สิน) ระดับ
๔	สูง	มีผลกระทบด้านจำนวนเงินระหว่าง ล้านบาท หรือ มีผลกระทบต่อผู้รับบริการระหว่างร้อยละ หรือ มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรในระดับ หรือ มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจระดับ หรือ ส่งผลกระทบต่อภาระการคลังของรัฐบาล หรือ ส่งผลกระทบต่อประชาชน (ความเป็นอยู่/ชีวิต/ทรัพย์สิน) ระดับ
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบด้านจำนวนเงินระหว่าง ล้านบาท หรือ มีผลกระทบต่อผู้รับบริการระหว่างร้อยละ หรือ มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรในระดับ หรือ มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจระดับ หรือ ส่งผลกระทบต่อภาระการคลังของรัฐบาล หรือ ส่งผลกระทบต่อประชาชน (ความเป็นอยู่/ชีวิต/ทรัพย์สิน) ระดับ
๒	ต่ำ	มีผลกระทบด้านจำนวนเงินระหว่าง ล้านบาท หรือ มีผลกระทบต่อผู้รับบริการระหว่างร้อยละ หรือ มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรในระดับ หรือ มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจระดับ หรือ ส่งผลกระทบต่อภาระการคลังของรัฐบาล หรือ ส่งผลกระทบต่อประชาชน (ความเป็นอยู่/ชีวิต/ทรัพย์สิน) ระดับ
๑	ต่ำมาก	มีผลกระทบด้านจำนวนเงินน้อยกว่า ล้านบาท หรือ มีผลกระทบต่อผู้รับบริการน้อยกว่าร้อยละ หรือ มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรในระดับ หรือ มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจระดับ หรือ ส่งผลกระทบต่อภาระการคลังของรัฐบาล หรือ ส่งผลกระทบต่อประชาชน (ความเป็นอยู่/ชีวิต/ทรัพย์สิน) ระดับ

ด้านโอกาส

คะแนน	ความหมาย	เกณฑ์
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดมากกว่า ๙๐% ในช่วงระยะเวลาของงาน /ระบบ /โครงการ หรือความถี่ของเกิดขึ้นทุก ๖ เดือน
๔	สูง	โอกาสเกิด ๗๐ - ๙๐% ในช่วงระยะเวลาของงาน /ระบบ /โครงการ หรือเกิดขึ้นทุกปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิด ๕๐ - ๖๙% ในช่วงระยะเวลาของงาน /ระบบ /โครงการ หรือเกิดขึ้นทุก ๒ ปี
๒	น้อย	โอกาสเกิด ๒๐ - ๓๙% ในช่วงระยะเวลาของงาน /ระบบ /โครงการ หรือเกิดขึ้นทุก ๓ ปี
๑.	น้อยมาก	โอกาสเกิดน้อยกว่า ๒๐ - ๓๙% ในช่วงระยะเวลาของงาน /ระบบ /โครงการ หรือเกิดขึ้นทุก ๕ ปี

ด้านความอ่อนไหวต่อความเสี่ยง

คะแนน	ความหมาย	เกณฑ์
๕	สูงมาก	หน่วยงานไม่มีความสามารถในการจัดการความเสี่ยง ไม่มีแผนในการจัดการความเสี่ยง
๔	สูง	หน่วยงานมีความสามารถในการจัดการความเสี่ยงต่ำ มีแผนในการจัดการความเสี่ยงแบบไม่สมบูรณ์
๓	ปานกลาง	หน่วยงานมีความสามารถในการจัดการความเสี่ยงปานกลาง มีแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงที่เพียงพอ
๒	น้อย	หน่วยงานมีความสามารถในการจัดการความเสี่ยงสูง มีแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี
๑	น้อยมาก	หน่วยงานมีความสามารถในการจัดการความเสี่ยงสูงมาก มีแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีมาก และมีการกำหนดมาตรการ ในการตอบสนองความเสี่ยงหลายวิธี

ด้านลักษณะการเปลี่ยนแปลงของความเสีย

คะแนน	ความหมาย	เกณฑ์
๕	สูงมาก	การเกิดขึ้นของความเสียและกระทบต่อองค์กรแบบทันที และไม่มีสัญญาณแจ้ง
๔	สูง	การเกิดขึ้นของความเสียและกระทบต่อองค์กร ภายใน ๒ - ๓ สัปดาห์
๓	ปานกลาง	การเกิดขึ้นของความเสียและกระทบต่อองค์กร ภายใน ๒ - ๓ เดือน
๒	น้อย	การเกิดขึ้นของความเสียและกระทบต่อองค์กร ภายใน ๓ - ๖ เดือน
๑	น้อยมาก	การเกิดขึ้นของความเสียและกระทบต่อองค์กร มากกว่า ๖ เดือน

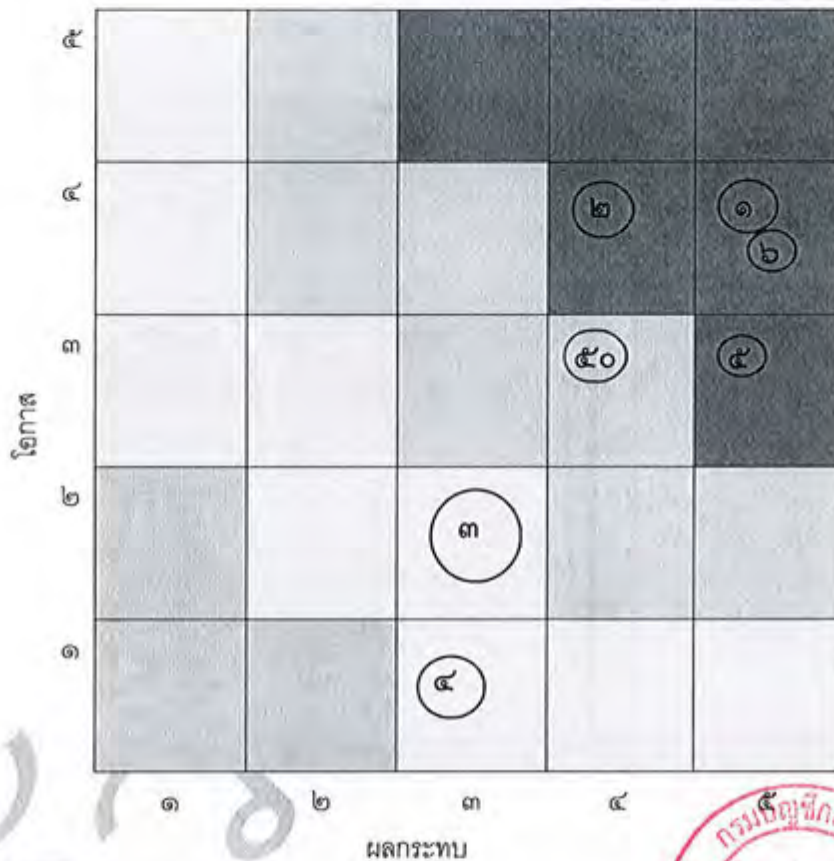
การให้คะแนนความเสี่ยง

รหัส	ชื่อความเสี่ยง	โอกาส	ผลกระทบ	ความ อ่อนไหวต่อ ความเสี่ยง	ลักษณะการ เปลี่ยนแปลง ของความ เสี่ยง
๑	ความเสี่ยงการเข้าถึงและการ ส่งต่อข้อมูลที่มีความอ่อนไหว	๔	๕	๓	๓
๒	ความเสี่ยงการโจรกรรมข้อมูล บุคคล	๔	๔	๓	๓
๓	ความเสี่ยงการบันทึกข้อมูลใน ระบบผิดพลาด	๒	๓	๑	๕
๔	ความเสี่ยงการแก้ไขโปรแกรม โดยไม่ได้รับการอนุมัติ	๑	๓	๑	๔
๕	ความเสี่ยงประชาชนที่ด้อย โอกาสไม่สามารถเข้าถึงการ บริการรูปแบบใหม่	๓	๕	๒	๒
๖	ความเสี่ยงการปฏิบัติงานแทน กันในระบบการเงิน	๔	๕	๒	๒
•	•	•	•	•	•
•	•	•	•	•	•
•	•	•	•	•	•
๕๐	ความเสี่ยงการโจมตีทาง ไซเบอร์	๓	๔	๓	๔

การจัดลำดับความเสี่ยงโดยพิจารณาจากโอกาสและผลกระทบ

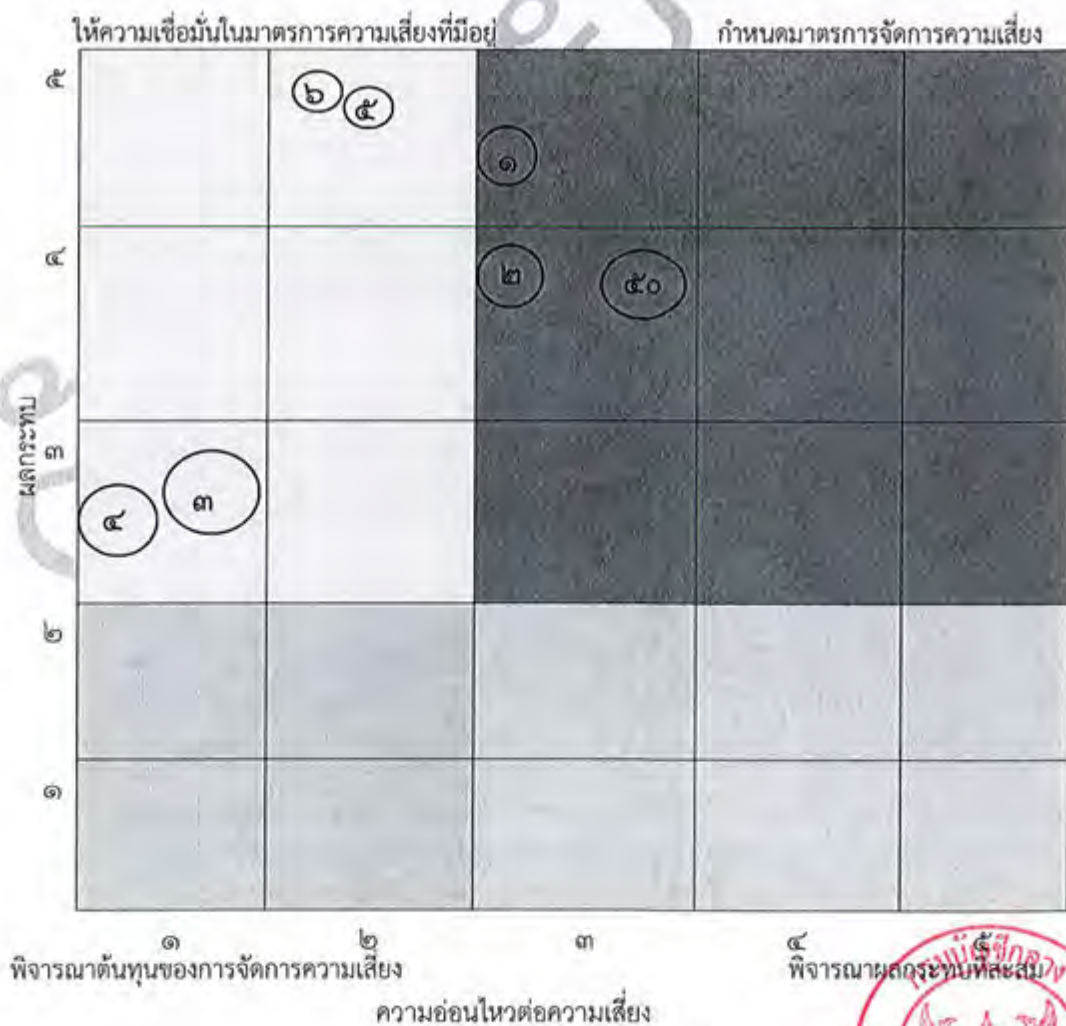
การจัดลำดับความเสี่ยงโดยพิจารณาจากโอกาสและผลกระทบ เพื่อจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง ความเสี่ยงที่มีผลกระทบสูงและโอกาสสูงเป็นความเสี่ยงที่หน่วยงานต้องพิจารณาให้ความสำคัญมากกว่าความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่ำและโอกาสต่ำ การจัดลำดับความเสี่ยงอาจใช้แผนภาพ Heat map เป็นเกณฑ์ในการจัดลำดับความเสี่ยง *

* Deloitte & Touche LLP, Curtis P., and Carey M. ๒๐๑๒. Thought Leadership in ERM : Risk Assessment in Practice, p.๑๖

การจัดลำดับความเสี่ยงโดยพิจารณาจากผลกระทบและความอ่อนไหวต่อความเสี่ยง

การจัดลำดับความเสี่ยงที่สำคัญเพื่อพิจารณาวิธีการตอบสนองความเสี่ยงโดยคำนึงผลกระทบและความอ่อนไหวต่อความเสี่ยง ตามแนวคิดการจัดลำดับเพื่อพิจารณาการจัดการความเสี่ยงแบบ MARCI Chart^๒ จากภาพข้างล่าง พื้นที่มุมซ้ายล่างกำหนดให้ความเสี่ยงที่มีผลกระทบระดับ ๑ - ๒ และความอ่อนไหวต่อความเสี่ยงระดับ ๑ - ๒ โดยความเสี่ยงในพื้นที่ช่วงนี้หน่วยงานควรพิจารณาถึงความเหมาะสมว่ามาตรการจัดการความเสี่ยงที่มีอยู่ไม่มากเกินไปจนเกินไป พื้นที่มุมขวาล่างกำหนดให้ความเสี่ยงที่มีผลกระทบระดับ ๑ - ๒ และความอ่อนไหวต่อความเสี่ยงระดับ ๓ - ๕ โดยความเสี่ยงในพื้นที่ช่วงนี้ให้หน่วยงานคำนึงถึงผลกระทบของความเสี่ยงแต่ละเรื่องที่จะอาจสะสมทำให้ผลกระทบรวมเพิ่มสูงขึ้น พื้นที่มุมซ้ายบนกำหนดให้ความเสี่ยงที่มีผลกระทบระดับ ๓ - ๕ และความอ่อนไหวต่อความเสี่ยงระดับ ๑ - ๒ โดยความเสี่ยงในพื้นที่ช่วงนี้ให้หน่วยงานพิจารณาว่ามาตรการจัดการความเสี่ยงที่มีอยู่ยังคงมีประสิทธิภาพเพียงพอ พื้นที่มุมขวาบนกำหนดให้ความเสี่ยงที่มีผลกระทบระดับ ๓ - ๕ และความอ่อนไหวต่อความเสี่ยงระดับ ๓ - ๕ โดยความเสี่ยงในพื้นที่ช่วงนี้ให้หน่วยงานพิจารณากำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมอย่างเหมาะสม โดยหน่วยงานสามารถปรับช่วงพื้นที่การจัดการความเสี่ยงได้ให้เหมาะสมกับหน่วยงานโดยคำนึงถึงนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน

^๒ Deloitte & Touche LLP, Curtis P., and Carey M. ๒๐๑๖. Thought Leadership in ERM : Risk Assessment in Practice, p.๑๖1

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

รหัสความเสี่ยง : ๑

ชื่อความเสี่ยง : ความเสี่ยงในเรื่องของการเข้าถึงและส่งต่อข้อมูลที่มีความอ่อนไหว

ระดับผลกระทบ : ระดับองค์กร

เจ้าของความเสี่ยง : ผู้อำนวยการกอง.....

วิธีจัดการความเสี่ยง

๑. มาตรการการจัดกลุ่มประเภทข้อมูลและการมอบหมายความรับผิดชอบ
๒. มาตรการเข้าถึงข้อมูล
๓. มาตรการเก็บรักษาข้อมูล
๔. มาตรการในการลบหรือทำลายข้อมูล
๕. การใช้ Biometrics ในการเข้าใช้งานในระบบงาน หรือสถานที่เก็บข้อมูล
๖. การติดตั้งโปรแกรมป้องกันการเจาะระบบข้อมูล
๗. การใช้โปรแกรมการตรวจสอบความผิดปกติของการเข้าใช้งานในระบบ
๘. การทดสอบการเจาะระบบเป็นประจำทุกปีหรือเมื่อมีเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

ตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ

๑. จำนวนครั้งในการเข้าระบบไม่สำเร็จ.....ครั้ง ต่อ ๑ ผู้ใช้งาน
๒. การดาวน์โหลดข้อมูลจำนวนเกินกว่า
๓. ข่าวสารในสื่อสังคมประเภท.....

วิธีการติดตามและการรายงาน

๑. รายงานจากโปรแกรมการตรวจสอบการเข้าใช้งาน
๒. เกณฑ์การเข้าระบบไม่สำเร็จ.....ครั้ง ต่อ ๑ ผู้ใช้งาน ให้ผู้อำนวยการกองดำเนินการตรวจสอบ.....
๓. เกณฑ์การดาวน์โหลดข้อมูลจำนวนเกินกว่า ให้ผู้อำนวยการกองดำเนินการตรวจสอบ และ
รายงานต่อรองอธิบดี

เอกสารอ้างอิง

๑. ISO ๓๑๐๐๐:๒๐๑๘(en) *Risk management — Guidelines*. International Organization for Standardization.
๒. *Enterprise Risk Management — Integrating with Strategy and Performance*. June ๒๐๑๗. The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission
๓. Deloitte & Touche LLP, Curtis P., and Carey M. ๒๐๑๒. *Thought Leadership in ERM : Risk Assessment in Practice*. The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission. <https://www.coso.org/Documents/COSO-ERM%20Risk%20Assessment%20in%20Practice%20Thought%20Paper%20October%202012.pdf>
๔. *Management of Risk in Government : A framework for boards and examples of what has worked in practice*. ๒๐๑๗. https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/๕๘๔๓๖๓/๑๗๐๑๑๐_Framework_for_Management_of_Risk_in_Govt_final_.pdf

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักแผนงานและสารสนเทศ

โทร. ๐ ๒๕๗๙ ๙๕๗๑ , ๑๒๒๓

ที่ ทส ๐๙๐๕.๓๐๓/ว ๑ ๕ ๗๘๗

วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

เรียน รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทุกท่าน

ผู้ตรวจราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทุกท่าน

ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖

ผู้อำนวยการกองทุกกอง

ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการพิเศษผู้พิทักษ์อุทยานแห่งชาติและสัตว์ป่า

ผู้อำนวยการศูนย์ควบคุมมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา

ผู้อำนวยการสำนักงานผู้ตรวจราชการกรม

ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารโครงการปลูกป่าและฟื้นฟูป่าต้นน้ำ

ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

หัวหน้าศูนย์ราชการสะดวก กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอส่งสำเนาคำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๓ ๐ ๕ ๑ /๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มาเพื่อทราบและปฏิบัติต่อไป

สำหรับหน่วยงานระดับสำนัก/กอง/กลุ่ม/ศูนย์ ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตามองค์ประกอบคณะกรรมการตามคำสั่งข้างต้น ให้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อทำหน้าที่รวบรวม พิจารณากลับกรอง และสรุปผลรายงานการบริหารจัดการ ความเสี่ยง ในภาพรวมระดับสำนัก/กอง/กลุ่ม/ศูนย์ ประสานงานการบริหารจัดการความเสี่ยงกับหน่วยงาน ในสังกัดที่เกี่ยวข้อง และจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน ให้เป็นไปตามแนวทาง ที่คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนด และให้จัดส่งสำเนา คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ให้สำนักแผนงานและสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการประสานงานเกี่ยวกับการ บริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานต่อไป

(นายธัญญา เนติธรรมกุล)

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

สำเนา

คำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ที่ ๓๐๙๑ /๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ตามคำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๔๘๒๙/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อกำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์การบริหารความเสี่ยง พิจารณาคัดเลือกกิจกรรมโครงการ เพื่อนำมาบริหารจัดการความเสี่ยง และติดตามผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง นั้น

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาแล้ว เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และเพื่อให้เป็นไปตามความในข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ และข้อ ๙ ของหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงให้ยกเลิกคำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๔๘๒๙/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	ประธานกรรมการ
๒. รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	รองประธานกรรมการ
ที่กำกับดูแลสำนักแผนงานและสารสนเทศ	
๓. ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก	กรรมการ
๔. ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖	กรรมการ
๕. ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและแผน	กรรมการ
สำนักแผนงานและสารสนเทศ	
๖. ผู้อำนวยการกองทุกกอง	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักงานผู้ตรวจราชการกรม	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	กรรมการ
๑๐. หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ	กรรมการและเลขานุการ
๑๒. ผู้อำนวยการส่วนติดตามประเมินผล	กรรมการ
สำนักแผนงานและสารสนเทศ	และผู้ช่วยเลขานุการ

๑๓. ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและแผน	กรรมการ
สำนักแผนงานและสารสนเทศ	และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. ผู้อำนวยการส่วนจัดการงบประมาณ	กรรมการ
สำนักแผนงานและสารสนเทศ	และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. หัวหน้าฝ่ายวิเคราะห์และประมวลรายงาน	กรรมการ
ส่วนติดตามประเมินผล สำนักแผนงานและสารสนเทศ	และผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของกรม
 ๒. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรม
 ๓. จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรม
 ๔. พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรม
 ๕. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม
 ๖. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- อนึ่ง คำสั่งอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ ให้ยกเลิกเสียทั้งสิ้น และให้ใช้คำสั่งนี้แทน
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(ลงนาม) ธีรยุทธ เนติธรรมกุล
(นายธีรยุทธ เนติธรรมกุล)
อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ส. นามปากทอง

(นางสาวเนตรนภา ปุริสกระโทก)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักแผนงานและสารสนเทศ โทร. ๐ ๒๕๗๙ ๙๕๗๑

ที่ ทส ๐๙๐๕.๓๐๓/ว ๒๐๓๐๕ วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

เรียน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชทุกท่าน

ผู้ตรวจราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชทุกท่าน

ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖

ผู้อำนวยการกองทุกกอง

ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการพิเศษผู้พิทักษ์อุทยานแห่งชาติและสัตว์ป่า

ผู้อำนวยการศูนย์ควบคุมมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ

ผู้อำนวยการสำนักงานต่อต้านการค้าสัตว์ป่าและพืชป่าที่ผิดกฎหมายของประเทศไทย

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา

ผู้อำนวยการสำนักงานผู้ตรวจราชการกรม

ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารโครงการปลูกป่าและฟื้นฟูป่าต้นน้ำ

ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

หัวหน้าศูนย์ราชการสะตวก กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอส่งสำเนาคำสั่งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๔๒๓๐ /๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มาเพื่อทราบ และแจ้งให้ผู้มีรายชื่อตามคำสั่งทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(นายธัญญา เนติธรรมกุล)

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

สำเนา

คำสั่งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ที่ ๕๒๓๐ /๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ตามคำสั่งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๔๒๔๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และมีมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบให้ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช นั้น

ฉะนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล จึงอาศัยอำนาจตามคำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๓๐๙๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๔๒๔๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ และแต่งตั้งคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ	ประธานคณะทำงาน
๒. ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและแผน
สำนักแผนงานและสารสนเทศ	รองประธานคณะทำงาน
๓. หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	รองประธานคณะทำงาน
๔. ผู้อำนวยการส่วนที่รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยง
ของสำนักทุกสำนักในส่วนกลาง	คณะทำงาน
๕. ผู้อำนวยการส่วนที่รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยง
ของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖	คณะทำงาน
๖. หัวหน้าฝ่ายที่รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยง
ของกองทุกกองในส่วนกลาง	คณะทำงาน
๗. ผู้อำนวยการส่วนที่รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยง
ของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา	คณะทำงาน
๘. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	คณะทำงาน

๙. ผู้อำนวยการ...

๙. ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและแผน
สำนักแผนงานและสารสนเทศ	คณะทำงาน
๑๐. ผู้อำนวยการส่วนจัดการงบประมาณ
สำนักแผนงานและสารสนเทศ	คณะทำงาน
๑๑. ผู้อำนวยการส่วนติดตามประเมินผล
สำนักแผนงานและสารสนเทศ	คณะทำงานและ
เลขานุการ
๑๒. หัวหน้าฝ่ายติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการ
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	คณะทำงานและ
เลขานุการร่วม
๑๓. หัวหน้าฝ่ายวิเคราะห์และประมวลรายงาน
ส่วนติดตามประเมินผล สำนักแผนงานและสารสนเทศ	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. นางสาวกชกร อารังค์ทิพย์คุณ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
สำนักแผนงานและสารสนเทศ	ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ระบุ วิเคราะห์เหตุการณ์และความเสี่ยงต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานโดยครอบคลุมทุกพันธกิจของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เสนอแนะกลไกและวิธีการในการบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เพื่อให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีความพร้อมในการพัฒนาอย่างยั่งยืน และมีภูมิคุ้มกัน เพื่อเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกได้
 ๒. กำหนดกลไกและวิธีการในการบริหารความเสี่ยงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
 ๓. จัดทำร่างแผน/รายงานผล การบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เสนอคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
 ๔. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(ลงนาม) นายธัญญา เนติธรรมกุล

(นายธัญญา เนติธรรมกุล)

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ประธานกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

สำเนาถูกต้อง

นางสาวเนตรนภา ปุ๋ยกระโทก)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักแผนงานและสารสนเทศ โทร. ๐ ๒๕๓๙ ๙๕๗๑
ที่ ทส ๐๙๐๕.๓๐๓/ว ๑ ๘๕๐๗ วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เรื่อง นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

เรียน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า
รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทุกท่าน
ผู้ตรวจราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทุกท่าน
ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖
ผู้อำนวยการกองทุกกอง
ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการพิเศษผู้พิทักษ์อุทยานแห่งชาติและสัตว์ป่า
ผู้อำนวยการศูนย์ควบคุมมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ
ผู้อำนวยการสำนักงานต่อต้านการค้าสัตว์ป่าและพืชป่าที่ผิดกฎหมายของประเทศไทย
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา
ผู้อำนวยการสำนักงานผู้ตรวจราชการกรม
ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารโครงการปลูกป่าและฟื้นฟูป่าต้นน้ำ
ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
หัวหน้าศูนย์ราชการสะตวก กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอส่งสำเนาประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ลงวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง มาเรียน เพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(นายธัญญา เนติธรรมกุล)
อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

สำเนา

ประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
เรื่อง นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยถือปฏิบัติ ตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ประกอบกับกระทรวงการคลัง ได้กำหนดหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาแล้ว เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

๑. กำหนดให้หน่วยงานในทุกระดับของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ต้องจัดให้มี การบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้การบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานปกติ

๒. กำหนดให้หน่วยงานมีหน้าที่ความรับผิดชอบประเมินความเสี่ยง แนวทางการป้องกัน หรือบรรเทาความเสี่ยง หรือความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นในการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติ ตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ที่กระทรวงการคลัง กำหนด เป็นแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง

๓. ให้มีการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง และทบทวนแผนการบริหาร จัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ

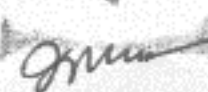
๔. ให้คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง และจัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เสนออธิบดี กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๕. เมื่อพบเห็นหรือรับทราบความเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบต่องค์กร จะต้องรายงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทราบทันที และนำข้อมูลหรือเทคโนโลยีมาใช้ในการประกอบการพิจารณา หรือใช้ในการจัดทำแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงในปัจุบันประมาณถัดไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(ลงนาม) ธีรญา เนติธรรมกุล
(นายธีรญา เนติธรรมกุล)
อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเนตรนภา ปุ๋ยกระโทก)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

สรุปผลการวิเคราะห์องค์การ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
จากแบบสำรวจ ผ่านระบบออนไลน์ (Google Form) ตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๕.๒๐๒/ว ๒๒๑๙๕ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
เพื่อประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ “การจัดทำแผนปฏิบัติการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) แผนปฏิบัติการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖”
วันที่ ๒๖ - ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๕
ณ โรงแรมรามารการ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร

.....
สรุปผลข้อมูลการวิเคราะห์องค์การ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดังนี้

๑. สถานการณ์และแนวโน้มทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าระดับโลกและในประเทศ และสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยหน่วยงานให้ประเด็นข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ได้แก่ อัตราการเพิ่มของจำนวนประชากร การนำสัตว์จากต่างประเทศเข้ามาเลี้ยงในประเทศ การลดลงของจำนวนของสัตว์ป่าบางชนิด สัตว์ป่าควบคุม ในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ความขัดแย้งระหว่างคนกับสัตว์ป่า โดยนำมาปรับปรุง เพิ่มเติม เรียบร้อยแล้ว ดังนี้

๑.๑ สถานการณ์ด้านป่าไม้

สถานการณ์โลก สถานการณ์ป่าไม้โลกในปี ๒๕๖๓ พบว่าพื้นที่ป่าบนโลกมีประมาณ ๔.๐๖ พันล้านเฮกตาร์ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๑ ของพื้นที่แผ่นดิน ซึ่งพื้นที่ป่าที่มีอยู่มากกว่าครึ่งหนึ่งอยู่ใน ๕ ประเทศ ได้แก่ บราซิล แคนาดา สหพันธรัฐรัสเซีย สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยเฉพาะทวีปแอฟริกา มีการสูญเสียพื้นที่ป่ามากที่สุดในโลก ระหว่างปี ๒๕๕๓ - ๒๕๖๓ ประมาณ ๓.๙ ล้านเฮกตาร์ รองลงมา คือ ทวีปอเมริกาใต้ ซึ่งมีสาเหตุจากการบุกรุกแผ้วถางป่าเพื่อจัดหาพื้นที่ทำการเกษตร ปลูกพืชเพื่อการผลิตอาหารและเลี้ยงสัตว์ ความต้องการไม้เพื่อปลูกสร้างบ้านเรือน ความต้องการเครื่องมือทางการเกษตร การบุกรุกพื้นที่ป่า เพื่อจัดหาที่ดินสำหรับการพัฒนาเกษตรกรรม อุตสาหกรรมเนื้อสัตว์ การบุกรุกป่าเพื่อแปรสภาพพื้นที่ป่าสมบูรณ์เป็นพืชเกษตร เช่น การปลูกกลุ่มพืชน้ำมัน (ปาล์มน้ำมัน และถั่วเหลือง) รวมถึงพื้นที่ชุ่มน้ำโลกมีแนวโน้มถูกคุกคาม ทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติในรูปแบบต่างๆ เช่น ไฟป่า หมอกควัน และอุทกภัย และการค้าไม้ผิดกฎหมายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ถูกยกให้เป็นศูนย์กลางของการค้าไม้ผิดกฎหมาย ขณะเดียวกัน ทวีปเอเชียมีพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้นมากกว่าทวีปอื่นๆ หรือเพิ่มขึ้นประมาณ ๑.๒ ล้านเฮกตาร์ รองลงมาคือ กลุ่มประเทศและหมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก และทวีปยุโรปที่มีพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้นตามลำดับ

พบว่าพื้นที่เขตร้อนในทวีปอเมริกามีการลดลงของดัชนีชี้วัดความหลากหลายทางชีวภาพของโลกอย่างมาก สาเหตุหลักที่ทำให้ดัชนีชี้วัดความหลากหลายทางชีวภาพของโลกลดลง มาจากการเพิ่มขึ้นของประชากร การขยายตัวของเมือง การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ทรัพยากรเพื่อการผลิต และการบริโภคเกินสมดุล ส่งผลต่อศักยภาพในการรองรับของระบบนิเวศทำให้เกิดการสูญเสียต่อระบบนิเวศ อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้เร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือความเสียหายต่อสิ่งมีชีวิตและสภาพแวดล้อมรวดเร็วขึ้น (รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๔)

สถานการณ์...

สถานการณ์ประเทศไทย ป่าไม้ในปี ๒๕๖๔ ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้รวมทั้งสิ้น ๑๐๒.๒๑ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๓๑.๕๙ ของพื้นที่ทั้งประเทศ ค่อนข้างคงที่จากปี ๒๕๖๓ ที่มีพื้นที่ป่าไม้ ๑๐๒.๓๕ ล้านไร่ โดยมีการเปลี่ยนแปลง ๐.๑๒๗ ล้านไร่ (โครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔) เมื่อพิจารณาในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา พบว่ามีพื้นที่ป่าไม้ค่อนข้างคงที่ การบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ เช่น การลักลอบตัดไม้มีค่า ต้องการที่ดินทำกินเพื่ออยู่อาศัยทำการเกษตร มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่มีพื้นที่ป่าที่ถูกไฟไหม้เพิ่มขึ้น สถานการณ์ไฟป่าและหมอกควันที่รุนแรงและยาวนานขึ้น ส่งผลต่อความสมดุลของระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ และกระทบต่อคุณภาพชีวิตของมนุษย์ด้วย การดำเนินนโยบายของภาครัฐโดยมุ่งเน้นการพัฒนาประเทศในมิติเศรษฐกิจเป็นสำคัญ เช่น การสร้างเขื่อน การให้สัมปทานเพื่อการเหมืองแร่ในพื้นที่ป่าลุ่มน้ำชั้น ๒ การใช้ประโยชน์พื้นที่ที่ไม่เหมาะสมหรือเกินขีดความสามารถในการรองรับ ระบบนิเวศถูกคุกคามและถูกทำลาย ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร และเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอนที่สำคัญของประเทศ ที่ผ่านมามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติขึ้น เพื่อกำหนดและขับเคลื่อนนโยบายของประเทศเกี่ยวกับการบริหารจัดการป่าไม้ทั้งระบบ และประกาศใช้นโยบายป่าไม้แห่งชาติ เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้มีพื้นที่ป่าไม้ทั่วประเทศอย่างน้อย ในอัตราร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ ประกอบด้วย ป่าอนุรักษ์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ ป่าเศรษฐกิจและป่าชุมชน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ และการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายลำดับรองตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติพ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ดำเนินการสำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า พร้อมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ การใช้ประโยชน์ที่ดินและหน้าที่ของราษฎรผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และกำหนดให้รับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายลำดับรองเพื่อชี้แจงความรู้ความเข้าใจให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ กลุ่มป่าแก่งกระจานขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติลำดับที่ ๓ ของประเทศ เนื่องจากเป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของชนิดพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่ใกล้สูญพันธุ์ และมีคุณค่าโดดเด่นระดับโลก รวมไปถึงเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญของแม่น้ำเพชรบุรี แม่น้ำปราณบุรี และแม่น้ำภาชี เป็นป่าผืนใหญ่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ เป็นมรดกโลกต่อจากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร (ปี ๒๕๓๔) และกลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ (ปี ๒๕๔๘) และดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่สงวนชีวมณฑลแห่งใหม่ของโลกจากยูเนสโก นับเป็นพื้นที่สงวนชีวมณฑลลำดับที่ ๕ ของประเทศไทย การขึ้นทะเบียนระดับโลก มีประโยชน์ในการส่งเสริมการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพชนิดพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ ที่มีคุณค่าโดดเด่น เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาวิจัยในระดับสากล ช่วยยกระดับการอนุรักษ์พื้นที่ด้วยการบริหารจัดการที่เป็นไปตามมาตรฐานสากลให้คงคุณค่า เพื่อส่งต่อยังคนรุ่นต่อไป ที่จะประโยชน์ทั้งในระดับประเทศ ระดับท้องถิ่นและชุมชน ส่งเสริมการสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ โดยเฉพาะด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การพัฒนาอย่างยั่งยืนและส่งผลดีต่อเศรษฐกิจชุมชนและสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากกองทุนมรดกโลกได้ และรูปแบบการท่องเที่ยวในประเทศที่ปรับเปลี่ยนเป็นการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และเน้นคุณภาพภายใต้วิถียุค New Normal

สถานการณ์...

สถานการณ์ของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ปี ๒๕๖๓ พื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๘๑ แห่ง พื้นที่รวม ๖๗,๑๓๙,๖๐๖.๒๕ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒ เมื่อพิจารณาในช่วงหกปีที่ผ่านมา พบว่า จำนวนแห่งและจำนวนป่าอนุรักษ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ปี (พ.ศ.)	อุทยานแห่งชาติ		เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า		เขตห้ามล่าสัตว์ป่า		รวมป่าอนุรักษ์	
	แห่ง	พื้นที่ (ไร่)	แห่ง	พื้นที่ (ไร่)	แห่ง	พื้นที่ (ไร่)	แห่ง	พื้นที่ (ไร่)
๒๕๕๘	๑๒๗	๓๘,๘๗๔,๒๘๗.๕๐	๕๘	๒๓,๐๘๐,๘๕๖.๒๕	๖๐	๒,๖๙๑,๖๐๖.๒๕	๒๔๕	๖๔,๖๔๖,๗๕๐.๐๐
๒๕๕๙	๑๒๙	๓๙,๐๓๙,๒๑๒.๕๐	๕๙	๒๓,๑๔๒,๓๖๒.๕๐	๖๕	๓,๑๖๐,๒๘๗.๕๐	๒๕๓	๖๕,๓๔๑,๘๖๒.๕๐
๒๕๖๐	๑๓๑	๓๙,๔๗๐,๗๓๗.๕๐	๖๐	๒๓,๒๕๓,๓๕๐.๐๐	๖๙	๓,๕๒๘,๐๓๑.๒๕	๒๖๐	๖๖,๒๙๒,๑๑๘.๗๕
๒๕๖๑	๑๓๒	๓๙,๔๙๗,๖๐๖.๒๕	๖๑	๒๓,๓๖๐,๗๐๐.๐๐	๗๓	๓,๕๘๕,๒๔๓.๗๕	๒๖๖	๖๖,๔๔๓,๕๕๐.๐๐
๒๕๖๒	๑๓๓	๓๙,๗๐๗,๘๐๖.๒๕	๖๐	๒๓,๓๖๐,๗๐๐.๐๐	๗๕	๓,๗๙๔,๐๕๐.๐๐	๒๖๘	๖๖,๘๖๒,๕๕๖.๒๕
๒๕๖๓	๑๓๓	๓๙,๗๐๗,๘๐๖.๒๕	๖๐	๒๓,๓๖๐,๗๐๐.๐๐	๘๘	๔,๐๗๑,๑๐๐.๐๐	๒๘๑	๖๗,๑๓๙,๖๐๖.๒๕

ที่มา : ข้อมูลสถิติ ๒๕๖๓ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, ๒๕๖๔

การดำเนินงานในการปราบปรามการบุกรุกพื้นที่ป่าอย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง โดยสถิติการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่า ในปี ๒๕๖๔ มีคดีบุกรุก ๔๗๙ คดี และมีพื้นที่ที่ถูกบุกรุกรวม ๒,๐๓๔.๐๒ ไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๓ พิจารณาในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา พบว่าจำนวนคดีบุกรุกและพื้นที่ที่ถูกบุกรุกมีแนวโน้มลดลง

ปี งบประมาณ	เขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในความรับผิดชอบ ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	
	จำนวนคดีบุกรุก (คดี)	พื้นที่ที่ถูกบุกรุก (ไร่)
๒๕๕๔	๑,๗๙๕	๑๖,๖๘๓.๐๓
๒๕๕๕	๓,๐๐๐	๒๘,๔๔๙.๘๑
๒๕๕๖	๑,๗๙๗	๑๗,๑๒๐.๔๗
๒๕๕๗	๒,๖๘๓	๒๓,๘๘๗.๙๖
๒๕๕๘	๓,๔๗๘	๓๔,๑๔๔.๗๙
๒๕๕๙	๒,๒๐๙	๕๐,๐๕๙.๕๒
๒๕๖๐	๒,๐๖๘	๓๕,๑๘๙.๕๒
๒๕๖๑	๑,๕๔๔	๒๑,๘๙๖.๑๙
๒๕๖๒	๑,๐๗๔	๑๘,๓๕๒.๓๒
๒๕๖๓	๗๘๗	๖,๑๐๕.๕๖
๒๕๖๔	๔๗๙	๒,๐๓๔.๐๒

ที่มา : ฝ่ายคดีและของกลาง ส่วนยุทธการด้านป้องกันและปราบปราม สำนักป้องกัน ปราบปราม และควบคุมไฟป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, ๒๕๖๔

กรม...

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นหน่วยงานหลักในการคุ้มครอง ป้องกัน อนุรักษ์ พืชและใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม โดยได้ประกาศระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการแบ่งปันคาร์บอนเครดิตที่ได้จากการปลูก บำรุง อนุรักษ์ และฟื้นฟูป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยส่งเสริมให้องค์กรหรือบุคคลภายนอกเข้าร่วมปลูก บำรุง อนุรักษ์ และฟื้นฟูป่าในพื้นที่อนุรักษ์ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ รวมถึงการศึกษาคำนวณต้นทุนทรัพยากรธรรมชาติทางชีวภาพ นำไปสู่การแบ่งปันผลประโยชน์อื่นๆ และนำข้อมูลสถานการณ์ด้านป่าไม้และแนวโน้มที่เกิดขึ้นมา และสภาพปัญหาทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ มีแนวทางและเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์อย่างเป็นระบบ เพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูป่าอนุรักษ์ มีแนวทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เน้นคุณภาพและความสามารถในการรองรับของพื้นที่ มีการจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่อนุรักษ์ โดยดำเนินการสำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า พร้อมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ การใช้ประโยชน์ที่ดินและหน้าที่ของราษฎรผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ให้เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๑.๒ สถานการณ์ด้านสัตว์ป่า

สถานการณ์โลก การสูญพันธุ์เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ ที่ผ่านมามีโลกพบกับการสูญพันธุ์มาแล้ว ๕ ครั้ง ล้วนเกิดจากสาเหตุทางธรรมชาติ เช่น มหาสมุทรกลายเป็นน้ำแข็ง ภูมิอากาศแปรปรวน ภูเขาไฟปะทุ หรืออุกกาบาตชนโลก ปัจจุบันประชากรของสิ่งมีชีวิตทั่วโลกมีอัตราการลดลงอย่างรวดเร็วกว่าเดิมถึง ๑๑๔ เท่า หากเทียบกับการสูญพันธุ์ที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติ ปัจจัยสำคัญที่จะเร่งให้เกิดการสูญพันธุ์ดังกล่าวคือปัจจัยจากพฤติกรรมมนุษย์ ได้แก่ การล่าสัตว์ป่า เป็นเกมกีฬา เป็นอาหารตามค่านิยมและความเชื่อว่ามีสรรพคุณที่ดีต่อร่างกาย การล่าเพื่อนำหนังหรืออวัยวะอื่นใด มาทำเครื่องประดับ (งาช้าง เขาสัตว์ต่างๆ) เครื่องนุ่งห่ม (หนังเสือ หนังหมาป่า) หรือเครื่องรางนำโชค รวมถึงค่านิยมเลี้ยงเป็นสัตว์เลี้ยง เป็นเพื่อนแก้เหงา เป็นต้น และการดำเนินนโยบายที่ส่งผลกระทบต่อประเทศอื่น เช่น การดำเนินนโยบายห้ามค้าเนื้อสัตว์ป่าแบบถาวรของจีน จะส่งผลให้มีการลักลอบนำเข้าสัตว์ป่าจากนอกประเทศ นำไปสู่การเพิ่มขึ้นของอาชญากรรมการค้าสัตว์ผิดกฎหมายในประเทศอื่นๆ อีกทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้การค้าสัตว์ป่ามีความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น เช่น การค้าสัตว์ป่าผ่านทางออนไลน์ การขนส่งสาธารณะทางบกและทางอากาศ เป็นต้น

สถานการณ์ประเทศไทย สำหรับสถิติการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับการค้าสัตว์ป่า แนวโน้มสถานการณ์ของสัตว์ป่าไทย ปี ๒๕๖๓ พบว่ามีคดีเกี่ยวกับสัตว์ป่า ตรวจยึดสัตว์ป่าของกลาง และตรวจยึดซากสัตว์ป่า เมื่อพิจารณาในช่วง ๙ ปีที่ผ่านมา พบว่าจำนวนคดีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นสำหรับ ปี ๒๕๖๔ พบว่าคดีเกี่ยวกับสัตว์ป่า ๕๖๗ คดี สามารถตรวจยึดสัตว์ป่าของกลางได้ ๒,๒๕๖ ตัว และตรวจยึดซากสัตว์ป่าได้ ๑,๐๖๖ ซาก โดยมีจำนวนคดีเกี่ยวกับสัตว์ป่าลดลงจากปี ๒๕๖๓ ทั้งนี้ สถิติการนำเข้าและส่งออกของสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ตามอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora : CITES) มีทั้งส่วนที่มีชีวิต ซากสัตว์ และผลิตภัณฑ์ โดยปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ พบว่ามีการนำเข้าสัตว์เลื้อยคลานมากที่สุด รองลงมาคือ สัตว์ปีกและสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ส่วนด้านการส่งออก พบว่ามีการส่งออกส่วนที่เป็นซากของสัตว์ปีกมากที่สุด รองลงมาคือ สัตว์เลื้อยคลาน และสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมตามลำดับ

คดี...

ปี งบประมาณ	คดีเกี่ยวกับ สัตว์ป่า (คดี)	ผู้กระทำความผิด (คน)	ตรวจยึดสัตว์ป่า ของกลาง (ตัว)	ตรวจยึดซากสัตว์ป่าของกลาง	
				(ซาก)	(กิโลกรัม)
๒๕๕๔	๕๒๘	๕๗๘	๓๐,๓๖๙	๑,๑๑๖	๑,๓๐๘.๘๕
๒๕๕๕	๗๐๒	๗๔๖	๑๖,๓๔๕	๓,๓๗๖	๔,๕๔๔.๘๕
๒๕๕๖	๕๘๒	๖๗๐	๑๐,๑๐๙	๑,๒๕๓	๓,๐๓๙.๕๐
๒๕๕๗	๕๒๔	๖๑๓	๘,๗๐๑	๕,๑๗๓	๒,๕๕๗.๔๘
๒๕๕๘	๕๕๓	๗๓๐	๑๐,๗๗๙	๑,๖๔๑	๑๐,๘๗๗.๓๕
๒๕๕๙	๖๒๗	๖๗๔	๑๓,๔๒๘	๑,๒๐๕	๓,๐๒๓.๙๐
๒๕๖๐	๕๕๐	๕๕๓	๔,๘๕๑	๑,๐๓๑	๙๓๖.๐๐
๒๕๖๑	๕๖๙	๖๒๐	๗,๓๑๘	๑,๕๐๙	๑,๖๗๑.๖๓
๒๕๖๒	๗๒๓	๗๒๐	๑๑,๐๕๓	๒,๔๒๔	๑,๑๗๙.๔๕
๒๕๖๓	๗๖๓	๘๒๗	๑,๙๕๘	๑,๑๗๒	๑,๐๐๙.๓๗
๒๕๖๔	๕๖๗	๖๐๑	๒,๒๕๖	๑,๐๖๖	๔๗๗.๔๗

ที่มา : ฝ่ายคดีฝ่ายคดีและของกลาง ส่วนยุทธการด้านป้องกันและปราบปราม สำนักป้องกัน
ปราบปราม

และควบคุมไฟป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, ๒๕๖๔

นอกจากนี้ การถูกคุกคามถิ่นที่อยู่อาศัยและถูกจำกัดที่อยู่อาศัยที่มากขึ้น ทำให้จำนวนของสัตว์ป่าบางชนิดลดลง การล่าเพื่อการบริโภคตามค่านิยมของคนเฉพาะกลุ่ม รวมถึงค่านิยมใหม่ในการเลี้ยงสัตว์ป่าเป็นสัตว์เลี้ยงและแฟชั่น ทำให้มีความต้องการนำสัตว์จากประเทศอื่นเข้ามาเลี้ยง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในตลาดโลกและภายในประเทศ อาจมีผลกระทบกับสัตว์พื้นเมืองในระยะยาว เพื่อให้การสงวนอนุรักษ์ คุ้มครอง และการบริหารจัดการสัตว์ป่า ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน จึงได้การประกาศพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยเพิ่มสัตว์ป่าสงวนเป็น ๑๙ ชนิด รวมถึงการให้ความสำคัญกับสัตว์ทะเลเป็นสัตว์สงวนชนิดใหม่ จำนวน ๔ ชนิด ได้แก่ วาฬบรูด้า เต่ามะเฟือง ปลาฉลามวาฬ และวาฬโอมูระ และเพิ่มบัญชีรายชื่อสัตว์ป่าคุ้มครองเป็น ๑,๓๐๒ ชนิด และในมาตรา ๔ ได้บัญญัติคำว่า “สัตว์ป่าควบคุม” หมายความว่า สัตว์ป่าที่ได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ และสัตว์ป่าอื่นที่ต้องมีมาตรการควบคุมที่เหมาะสมตามที่กำหนดไว้ ดังนั้น การดำเนินการต่อต้านอาชญากรรมการค้าสัตว์ป่าผิดกฎหมายของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ยังคงเป็นความท้าทายสำคัญ ที่ต้องหามาตรการที่เข้มข้นขึ้น รวมถึงประเด็นการบุกรุกของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น ที่ต้องร่วมมือกันหาวิธีหยุดยั้งของชนิดพันธุ์ที่รุกราน ให้มีประสิทธิภาพซึ่งต้องควบคุมการค้าหรือการเคลื่อนย้ายของสิ่งมีชีวิตด้วย

สำหรับปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับสัตว์ป่าที่เกิดขึ้นบริเวณพื้นที่ที่รอยต่อแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์ ได้แก่ ปัญหาหระหว่างคนกับช้างป่า คนกับลิง พบว่า (๑) คนกับช้างป่า จากการติดตามประชากรช้างป่าประมาณ ๓,๑๖๘ - ๓,๔๔๐ ตัว บริเวณพื้นที่อนุรักษ์ ๑๖ กลุ่มป่า ในปี ๒๕๖๓ พบว่า มีช้างป่าออกนอกพื้นที่ ๕,๐๒๐ ครั้ง เพิ่มขึ้นจาก ปี ๒๕๖๒ ที่มีช้างป่าออกนอกพื้นที่ ๓,๒๙๐ ครั้ง โดยเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินพืชผล บาดเจ็บ และเสียชีวิต ๕,๐๑๑ ราย เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒ ที่เกิดความเสียหายรวมทั้งสิ้น ๙๐๔ ราย

(๒) คน...

(๒) คนกับลิง จากการตรวจสอบพื้นที่ที่มีปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับลิงนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในปี ๒๕๖๑ พบว่ามีพื้นที่ที่มีปัญหา ๒๒๒ แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ ๕๑ จังหวัด แบ่งเป็นนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๒๐๖ แห่ง และในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๑๖ แห่ง โดยมีการสำรวจนับประชากรลิงในพื้นที่ ๑๗๓ แห่ง มีประชากรลิง ๕๓,๐๖๘ ตัว นอกจากนี้ ยังมีสัตว์ป่าอื่นๆ ออกนอกพื้นที่อนุรักษ์ เช่น เสือ กระทิง เป็นต้น เป็นสถานการณ์ที่ต้องเร่งหาแนวทางในการแก้ไขและชดเชยหรือเยียวยาให้แก่ผู้ประสบเหตุ รวมถึงวิธีการอยู่ร่วมกันของประชาชนกับสัตว์ป่า (รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๔)

๑.๓ สถานการณ์ด้านการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

สถานการณ์โลก การเร่งพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีส่งผลให้ในปัจจุบัน อุณหภูมิของโลกสูงขึ้น จำนวนการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากโรงงานและครัวเรือนส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศของโลกที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น ภัยพิบัติธรรมชาติ มีความรุนแรงมากขึ้น ฤดูกาลมีความผันผวน เกิดความแห้งแล้ง โดยเฉพาะสถานการณ์ของไฟป่าและหมอกควัน ซึ่งมีแนวโน้มที่รุนแรงและยาวนาน ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เกิดวิกฤตไฟป่าขึ้นในหลายพื้นที่ เช่น ไฟป่าในป่าเมซอน ประเทศบราซิล ไฟป่าในประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศออสเตรเลีย และประเทศอินโดนีเซีย เป็นต้น ภัยพิบัติดังกล่าวได้สร้างผลกระทบอย่างมากต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้ระบบนิเวศเปลี่ยนแปลงไป พืชป่าและสัตว์ป่าบางชนิดสูญพันธุ์ เนื่องจากไม่อาจปรับตัวได้ เกิดการอพยพย้ายถิ่นหรือออกนอกพื้นที่ของสัตว์ป่า การฟื้นตัวของป่าไม่ใช้เวลาเพิ่มขึ้น การสูญเสียหน้าดินจนอาจนำไปสู่การเกิดอุทกภัยรวมถึงความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และมีแนวโน้มการเสียชีวิตของผู้พิทักษ์ป่าในการปฏิบัติงานสูงขึ้น ดังนั้น เพื่อแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ส่งผลให้ประชาคมโลกเกิดความตระหนักถึงวิกฤตดังกล่าว และพยายามร่วมกันหามาตรการ แนวทาง รวมถึงข้อตกลงร่วมกัน เช่น การกำหนดเป้าหมายความร่วมมือในการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์หรือก๊าซเรือนกระจกให้เป็นศูนย์ ซึ่งมีเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emission) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ โดยในคราวการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ (COP๒๖) ณ เมืองกลาสโกว์ ประเทศสกอตแลนด์ นอกเหนือจากการขึ้นกล่าวประกาศเจตนารมณ์ของผู้นำประเทศต่างๆ ในการลดก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ให้ได้ภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ การให้คำมั่นสัญญาในรูปแบบแผนอย่างเจาะจง เรื่องการเลิกใช้ถ่านหิน การเปลี่ยนไปใช้พลังงานไฟฟ้า และการอนุรักษ์ป่าไม้แล้ว ผู้นำได้ร่วมลงนามในปฏิญญากลาสโกว์ของผู้นำด้านป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Glasgow Leaders' Declaration on Forests and Land Use) “เพื่อแสดงความมุ่งมั่นของผู้นำที่จะหยุดยั้งการสูญเสียป่าไม้และความเสื่อมโทรมของที่ดิน ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ ตลอดจนเปลี่ยนผ่านสู่การใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน” รวมถึงการส่งเสริมการดำเนินงานตามกลไกเรดด์พลัส (REDD+) การศึกษาวิจัยการลดก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้ ซึ่งเป็นวิธีการลดปริมาณก๊าซดังกล่าวได้มีประสิทธิภาพและจำนวนมากกว่าการลดก๊าซในภาคส่วนอื่น ด้วยการเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอน เป็นต้น

สถานการณ์...

สถานการณ์ประเทศไทย ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ไฟฟ้าและหมอกควันภายในประเทศ ที่ทวีความรุนแรงและยาวนานไม่แตกต่างจากสถานการณ์โลก เช่น ไฟป่าที่อุทยานแห่งชาติภูกระดึง ปี ๒๕๖๓ ไฟไหม้เนื้อที่มากกว่า ๕,๖๐๐ ไร่ ไฟป่าที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ไฟไหม้เนื้อที่มากกว่า ๘,๖๐๐ ไร่ สาเหตุมาจากความไม่เข้าใจระหว่างเจ้าหน้าที่กับชาวบ้าน ป่าไม่มีความแห้งแล้งเพิ่มมากขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน รวมถึงค่านิยมในการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เช่น ข้าวโพด เป็นต้น โดยผลกระทบของไฟป่าไม่เพียงส่งผลกระทบต่อธรรมชาติ แต่ยังรวมถึงประชาชนทั้งด้านสุขภาพและคุณภาพชีวิต ในระยะยาว โดยที่ผ่านมาการทำงานของภาครัฐเน้นการป้องกันมากกว่าการดำเนินงานเชิงรุก และเพิ่มความร่วมมือระหว่างภาครัฐและประชาชนให้มากขึ้น

สำหรับการเกิดไฟป่ามีสาเหตุมาจากธรรมชาติและจากการกระทำของมนุษย์ จากข้อมูลในปี ๒๕๖๓ พบว่ามีการดับไฟป่า ๗,๕๕๐ ครั้ง และมีพื้นที่ถูกไฟไหม้รวม ๑๗๔,๘๑๓ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒ เมื่อพิจารณาพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ที่มีการดับไฟป่าในแต่ละภูมิภาค พบว่าปี ๒๕๖๓ ภาคเหนือมีพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้มากที่สุด รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคตะวันออก และภาคใต้ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในช่วง ๔ ปี ที่ผ่านมา พบว่าสถิติการดับไฟป่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกับพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ สำหรับปี ๒๕๖๔ พบว่าพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ทุกภาคลดลงจากปี ๒๕๖๓ โดยมีพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ทั้งประเทศ รวม ๔๓,๐๑๑ ไร่

ภาค		ปีงบประมาณ				
		๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๒ มี.ค. ๖๔)
เหนือ	การดับไฟป่า (ครั้ง)	๓,๔๙๒	๒,๖๘๕	๕,๕๕๑	๕,๔๓๕	๑,๓๑๗
	พื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ (ไร่)	๖๐,๗๗๔	๔๓,๔๓๗	๑๐๒,๔๖๙	๑๓๐,๖๑๑	๓๓,๖๙๐
ตะวันออกเฉียงเหนือ	การดับไฟป่า (ครั้ง)	๘๗๓	๘๗๙	๑,๐๔๗	๑,๓๑๐	๓๗๑
	พื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ (ไร่)	๑๐,๖๔๘	๙,๖๙๙	๒๓,๔๐๗	๒๑,๙๓๔	๕,๘๔๓
กลางและตะวันออกเฉียง	การดับไฟป่า (ครั้ง)	๒๖๕	๑๖๗	๖๒๐	๗๖๕	๒๖๔
	พื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ (ไร่)	๓,๓๖๘	๑,๖๓๒	๗,๙๗๒	๒๑,๓๐๑	๓,๔๗๙
ใต้	การดับไฟป่า (ครั้ง)	๒๐	๓๗	๑๐๕	๔๐	๐
	พื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ (ไร่)	๖๒๙	๙๙๘	๑๗,๙๒๕	๙๖๘	๐
รวม	การดับไฟป่า (ครั้ง)	๔,๖๕๐	๓,๗๖๘	๗,๓๒๓	๗,๕๕๐	๑,๙๕๒
	พื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ (ไร่)	๗๕,๔๑๙	๕๕,๗๖๖	๑๕๑,๗๗๒	๑๗๔,๘๑๓	๔๓,๐๑๑

ที่มา : รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๔

หมายเหตุ : ข้อมูลสำหรับการรายงานเท่านั้น เนื่องจากพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทย ร้อยละ ๗๑ เป็นป่าเต็งรัง ซึ่งเกิดไฟไหม้เป็นประจำทุกปีโดยธรรมชาติในฤดูแล้ง และจะกลับมาฟื้นตัวได้ใหม่ในฤดูฝน

ดังนั้น...

ดังนั้น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ควรกำหนดมาตรการการแก้ไขปัญหาไฟป่า เพื่อเป็นแนวทางการรับมือสถานการณ์ไฟป่าในฤดูไฟป่าของหน่วยงานและทุกภาคส่วน เพื่อให้การแก้ไขปัญหาไฟป่า เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทันต่อเหตุการณ์ และบูรณาการความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาไฟป่าในเชิงรุก และมาตรการในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดไฟป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในฐานะศูนย์กลางประสานงาน (Focal Point) ควรมีการวิเคราะห์ถึงปัจจัยการทำลายป่า และความเสื่อมโทรมของป่าไม้ และเร่งรัดการจัดทำกลยุทธ์เรดด์พลัสของประเทศไทย ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อลด การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการทำลายป่าและการทำให้ป่าเสื่อมโทรม เพิ่มพูนการกักเก็บคาร์บอนของป่าไม้ เพิ่มพูนผลประโยชน์จากป่าไม้ เพิ่มประสิทธิภาพระบบการตรวจติดตามและการรับรองป่าไม้ รวมถึงการสร้าง แรงจูงใจทุกภาคส่วนในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเพิ่มการกักเก็บคาร์บอนในภาคป่าไม้ ด้วยการ ตอบแทนตามผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดูแลรักษาป่า เพื่อขับเคลื่อนกลยุทธ์เรดด์พลัสของประเทศไทย สู่การบรรลุเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของผู้นำ เรื่องความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายใน ปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emission) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ รวมถึงปฏิญญาคลาสโกว์ของผู้นำด้านป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดิน ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อแสดงความมุ่งมั่น ของผู้นำที่จะหยุดยั้งการสูญเสียป่าไม้และความเสื่อมโทรมของที่ดิน ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ ตลอดจนเปลี่ยนผ่าน สู่การใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน

๑.๔ แนวทางการพัฒนา

สถานการณ์โลก เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) มีองค์ประกอบสำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ การเติบโตทางเศรษฐกิจ ความครอบคลุมทางสังคม และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม มาใช้เป็นกรอบแนวทาง ในการบริหารด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงติดตามการดำเนินงานตามกรอบแนวทางดังกล่าว และข้อตกลงระหว่างประเทศ เช่น อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ อนุสัญญามรดกโลก อนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ แผนปฏิบัติการนานาชาติด้านป่าไม้และแหล่งน้ำ เป็นต้น ส่งผลให้ประเทศต่างๆ ในโลกมีกฎกติกา รวมถึงเกิดการร่วมมือระหว่างกันในการป้องกัน รักษา คุ้มครอง ปันพูน แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และร่วมกันแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของโลกให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น เป็นไปในทิศทาง เดียวกัน เพื่อพร้อมรองรับกับสถานการณ์โลกที่ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและพฤติกรรมของคน ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ในยุค Disruption (ยุคที่ผู้คนรุ่นใหม่ ได้นำความรู้และมุมมองในด้านต่างๆ ที่ไม่เคยมีในสมัยก่อน มาปรับประยุกต์ใช้ในการทำงาน)

สถานการณ์ประเทศไทย ตัวชี้วัด SDG Index ๒๐๒๑ ยังคงให้ความสำคัญในประเด็น ความเหลื่อมล้ำและความเป็นธรรม เรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และธรรมาภิบาลและสิทธิ เสรีภาพ ข้อตกลงระหว่างประเทศ เช่น อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ อนุสัญญามรดกโลก อนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้ สูญพันธุ์ (CITES) เป็นต้น โมเดลเศรษฐกิจใหม่ หรือ BCG Model เป็นการพัฒนาศรษฐกิจแบบองค์รวม ที่พัฒนาเศรษฐกิจ ๓ มิติไปพร้อมกัน ประกอบด้วย ระบบเศรษฐกิจชีวภาพ ซึ่งมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพ อย่างคุ้มค่า ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน ที่คำนึงถึงการนำวัสดุต่างๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด และระบบ เศรษฐกิจสีเขียว ซึ่งมุ่งแก้ไขปัญหามลพิษ เพื่อลดผลกระทบต่อโลกอย่างยั่งยืน

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ต้องดำเนินการเพื่อบรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและมีข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นกรอบในการปฏิบัติงาน ได้แก่ กิจกรรมเรดพลัส ซึ่งเป็นกิจกรรมเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้หรือในกรณีของการแก้ไขปัญหาการค้าสัตว์ป่า และพันธุ์พืช ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES) ส่งผลต่อการกีดกันสินค้านำเข้าหรือส่งออกในด้านเศรษฐกิจ รวมถึงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในพื้นที่อนุรักษ์ ในเชิงการท่องเที่ยวและการใช้ประโยชน์ ซึ่งโมเดลเศรษฐกิจใหม่จะเป็นกรอบแนวทางสำคัญที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะต้องนำมาปรับใช้ เพื่อให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนอนุรักษ์

๒. สรุปการวิเคราะห์กรอบการพัฒนาประเทศที่ต้องตอบสนองภายใต้ภารกิจกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยหน่วยงานเพิ่มเติม เรื่อง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และแผนแม่บทการบริหารทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) สรุปดังนี้

- ◆ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐
- ◆ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)
- ◆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)
- ◆ ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
- ◆ แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ◆ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕)
- ◆ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์ โควิด - ๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕
- ◆ แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ◆ การจัดทำโครงการสำคัญเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
- ◆ นโยบายรัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
- ◆ ร่างแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐
- ◆ นโยบายป่าไม้แห่งชาติ
- ◆ ร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ
- ◆ แผนแม่บทการพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาติ
- ◆ นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายวราวุธ ศิลปอาชา)
- ◆ แผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)
- ◆ แผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ◆ แผนแม่บทการบริหารทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)
- ◆ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

๓. สรุป...

๓. สรุปการวิเคราะห์กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (Stakeholders Analysis) มีจำนวน ๗ กลุ่ม ดังนี้

- หน่วยงานภาครัฐ : ต้องการหรือคาดหวังจากหน่วยงาน เรื่อง การเพิ่มพื้นที่ป่า
- เอกชน กลุ่มเครือข่ายต่างๆ และสื่อมวลชน : ต้องการหรือคาดหวังจากหน่วยงานในเรื่องได้รับข้อมูลถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน
- สถาบันการศึกษาและนักศึกษา : ต้องการหรือคาดหวังจากหน่วยงานในเรื่องการศึกษา ดูงาน
- ประชาชนในเขตพื้นที่อนุรักษ์ : ต้องการหรือคาดหวังจากหน่วยงานในเรื่องการที่สามารถอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย
- ประชาชนรอบเขตพื้นที่อนุรักษ์ : ต้องการหรือคาดหวังจากหน่วยงานในเรื่องเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างมีธรรมาภิบาล และมีการบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำผิดอย่างเข้มงวด
- นักท่องเที่ยว : ต้องการหรือคาดหวังจากหน่วยงานในเรื่อง ความปลอดภัยในเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ สิ่งอำนวยความสะดวกของสถานที่
- ผู้ประกอบการ : ต้องการหรือคาดหวังจากหน่วยงานในเรื่อง ขั้นตอนการขออนุญาตหรือรับบริการที่ไม่ยุ่งยาก

๔. บุคลากรมีความต้องการหรือคาดหวังจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในเรื่อง การมีเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ และได้รับสวัสดิการที่ดี

๕. การประเมินศักยภาพ โอกาส และข้อจำกัดในการดำเนินงานของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด้วยเทคนิค SWOT Analysis สรุปได้ดังนี้

๕.๑ จุดแข็ง (Strengths)

- * เป็นองค์กรหลักในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ พื้นที่ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า
- * บุคลากรส่วนใหญ่มีความชำนาญ เชี่ยวชาญ และมีความรู้ในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่าแบบองค์รวมและเฉพาะด้าน
- * มีหน่วยงานที่มีพื้นที่ปฏิบัติงานที่ชัดเจนตามกฎหมายที่ระบุไว้กระจายอยู่ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ครอบคลุมทั่วประเทศ
- * มีการพัฒนางานด้านการศึกษา วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีด้านการจัดการป่าไม้และสัตว์ป่า
- * มีฐานข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายสามารถนำมาใช้ในการวางแผนและตัดสินใจ ในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ได้ เช่น ระบบสนับสนุนการตัดสินใจผ่านระบบ Business Intelligence (BI)
- * มีการพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยว เช่น ออกแบบตามหลักอารยสถาปัตย์ (Universal Design) และมีทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจ จากการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ
- * มีระบบจัดเก็บรายได้จากค่าธรรมเนียมและค่าบริการให้ความสะดวกต่างๆ ในอุทยานแห่งชาติ สร้างความโปร่งใส โดยการเปิดเผยข้อมูลการจัดเก็บรายได้
- * มีเครือข่ายอาสาสมัครชุมชนในการสนับสนุนการปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานที่หลากหลาย

มีห้อง...

- ✳ มีห้องปฏิบัติการหรือฝ่ายปฏิบัติการในการตรวจวิเคราะห์ทางนิติวิทยาศาสตร์
- ✳ มีแหล่งข้อมูลความรู้ด้านพรรณไม้ป่าที่สำคัญของประเทศไทย
- ✳ มีการส่งเสริมผู้ปฏิบัติงานดี/เชิดชูเกียรติผู้ปฏิบัติงานดีเด่น
- ✳ มีกองทุนสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับบาดเจ็บ เสียชีวิต จากการปฏิบัติหน้าที่ และมอบทุนการศึกษาเพื่อบุตรพนักงานพิทักษ์ป่า
- ✳ บุคลากรมีการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการฝึกอบรมในหลักสูตรที่จำเป็น
- ✳ กรมมีภาพลักษณ์ที่ดีเป็นที่ยอมรับของสังคม
- ✳ มีแผนปฏิบัติการของหน่วยงานตามภารกิจหลักของกรม
- ✳ มีแผนปฏิบัติราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่กำหนดทิศทางการดำเนินงานของกรมอย่างชัดเจน
- ✳ แผนปฏิบัติราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีการถ่ายทอดนำไปสู่แผนปฏิบัติการของหน่วยงาน
- ✳ พื้นที่ป่าอนุรักษ์เป็นแหล่งดูดซับและกักเก็บคาร์บอนที่มีความสำคัญของประเทศ
- ✳ มีชุดปฏิบัติการปราบปรามการกระทำความผิดด้านสัตว์ป่าและพืชป่า
- ✳ มีสำนักงานการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภาคป่าไม้ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ✳ มีระบบลาดตระเวนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ได้มาตรฐาน
- ✳ มีมาตรการเชิงรุกในการแก้ไขปัญหาไฟป่า
- ✳ กรมมีการวางแผนระยะยาว
- ✳ กฎหมายมีความทันสมัย

๕.๒ จุดอ่อน (Weaknesses)

- ✧ ระบบการทำงานกระบวนการในการปฏิบัติงานยังมีหลายขั้นตอน
- ✧ ระบบการเข้าสู่ตำแหน่งของบุคลากร และการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมของบุคลากรเพื่อการเข้าสู่ตำแหน่งบางตำแหน่ง ตามความสามารถและสมรรถนะยังไม่ชัดเจน
- ✧ การปฏิบัติงานของบุคลากรบางสายงานยังไม่สอดคล้องกับทักษะความชำนาญ
- ✧ บุคลากรมีการโยกย้ายตำแหน่งตามการเปลี่ยนแปลงของฝ่ายบริหารองค์กร
- ✧ การปฏิบัติงานของกรมต้องอาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญหรือทักษะ
- ✧ โครงสร้างองค์กร ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
- ✧ ค่าตอบแทนของพนักงานพิทักษ์ป่ายังไม่เหมาะสม
- ✧ จำนวนพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในความรับผิดชอบของกรม เมื่อเทียบกับอัตรากำลังบุคลากร อาจทำให้การดูแลพื้นที่ไม่ทั่วถึง
- ✧ เครื่องมือและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในบางพื้นที่ยังไม่เพียงพอ
- ✧ ขาดการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย ที่นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง
- ✧ การติดตามผลการปฏิบัติงาน ยังไม่มีประสิทธิภาพ

ระบบ...

- ✧ ระบบฐานข้อมูลไม่เป็นมาตรฐานสากล เพื่อประกอบการตัดสินใจที่ครอบคลุมทุกปัจจัย
- ✧ เครือข่ายอาสาสมัครเพื่อการสนับสนุนการปฏิบัติงานของกรม ขาดเป้าหมายและแผนงานที่ชัดเจน
- ✧ หลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะบุคลากรยังไม่ครอบคลุม
- ✧ การกำหนดมาตรการ/แนวทางการแก้ไขไฟป่าเชิงรุกยังไม่ตอบสนองต่อเป้าหมายและตัวชี้วัด
- ✧ เทคโนโลยีเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่ายังไม่หลากหลาย และทันสมัย
- ✧ ขาดการจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม/โครงการที่ตอบสนองต่อการบรรลุเป้าหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้นโยบายและแผนระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

๕.๓ โอกาส (Opportunities)

- ☆ นโยบายของรัฐบาลและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมุ่งเน้นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวของประเทศ
- ☆ นโยบายของรัฐบาล เรื่องการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท)
- ☆ โมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) เป็นการผสมผสานของการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว เพื่อเตรียมความพร้อมปรับตัวต่อความท้าทายของโลก อาทิ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พลังงาน และอาหาร ที่เชื่อมโยงและส่งผลกระทบต่อกัน
- ☆ นโยบายการพัฒนาภาคการท่องเที่ยวในยุคปัจจุบันมุ่งเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ (SHA Plus)
- ☆ ข้อตกลง/พันธกรณีระหว่างประเทศ รวมทั้งการที่ประเทศไทยมีการขึ้นทะเบียนมรดกโลกทางธรรมชาติ พื้นที่สงวนชีวมณฑลของโลก
- ☆ วิกฤตโลกร้อน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งผลให้เกิดการตื่นตัวด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ และสิ่งแวดล้อม
- ☆ แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ให้ความสำคัญกับการปกป้องและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศเพื่อพลเมืองโลกรุ่นต่อไป
- ☆ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และนโยบายป่าไม้แห่งชาติ มีเป้าหมายและทิศทางในการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยที่สอดคล้องกัน
- ☆ นโยบายป่าไม้แห่งชาติ มีการกำหนดและขับเคลื่อนนโยบายของประเทศเกี่ยวกับการบริหารจัดการป่าไม้ทั้งระบบที่ชัดเจน
- ☆ มีหน่วยงานภายนอกที่สนับสนุนการดำเนินงานของกรม
- ☆ ทิศทางการพัฒนาและความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศและดิจิทัล
- ☆ การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกในการอบรมและพัฒนาศักยภาพบุคลากร
- ☆ สื่อสังคมออนไลน์ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์

- ☆ วิถียุค New Normal ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ☆ การประชุม COP ๒๖ ประเทศไทยประกาศเจตนารมณ์พร้อมยกระดับ การแก้ปัญหาภูมิอากาศ เพื่อบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (carbon neutrality) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (net zero) ภายในหรือก่อนหน้าปี ค.ศ. ๒๐๖๕

๕.๔ ข้อย้ำกีด (Threats)

- ◇ สถานการณ์สิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ ส่งผลกระทบต่อความไม่แน่นอน และความเสี่ยงของระบบนิเวศป่าไม้และพื้นที่อนุรักษ์
- ◇ การบุกรุกทำลายและใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร
- ◇ การดำเนินนโยบายของรัฐในบางกรณีเกี่ยวกับการส่งเสริมการปลูกการส่งเสริมพืชเศรษฐกิจ
- ◇ ขาดการวางแผนการพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่สูง
- ◇ การเคลื่อนย้ายการลงทุนจากต่างประเทศและการลงทุนในประเทศภูมิภาคอาเซียน ทำให้ประเทศไทยเป็นพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนาส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ◇ การลักลอบตัดไม้ทำลายป่าโดยเฉพาะการลักลอบตัดไม้มีค่า เช่น พะยูง ชิงชัน สัก และไม้มีค่าอื่นๆ และมีการกระทำกันเป็นขบวนการใหญ่
- ◇ การลักลอบค้าสัตว์ป่า
- ◇ เขตการค้าเสรีและเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษทำให้เกิดช่องว่างในการลักลอบค้าสิ่งผิดกฎหมาย
- ◇ การจัดสรรงบประมาณด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ได้รับสัดส่วนที่น้อยเมื่อเทียบกับงบประมาณด้านอื่นๆ
- ◇ สถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวและทำให้รายได้จากค่าธรรมเนียมและค่าบริการให้ความสะดวกต่างๆ ในอุทยานแห่งชาติลดลง
- ◇ ปัญหาสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน เช่น ปัญหาหมอกควัน
- ◇ ปัญหาสัตว์ป่าออกนอกพื้นที่อนุรักษ์
- ◇ ขาดการจำแนกพื้นที่ป่าไม้เพื่อการบริหารจัดการในระดับพื้นที่และกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ในแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสม
- ◇ การดำเนินนโยบายเพิ่มพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ไม่หลากหลายและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่

.....

๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๕
ฝ่ายนโยบายป่าไม้ ส่วนนโยบายและแผน
สำนักแผนงานและสารสนเทศ

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักแผนงานและสารสนเทศ โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๘๓๓
ที่ ทส ๐๔๐๕.๒๐๒/ว ๑๘๗ ๕๐ วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอส่งแผนปฏิบัติราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)
แผนปฏิบัติราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
และแผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

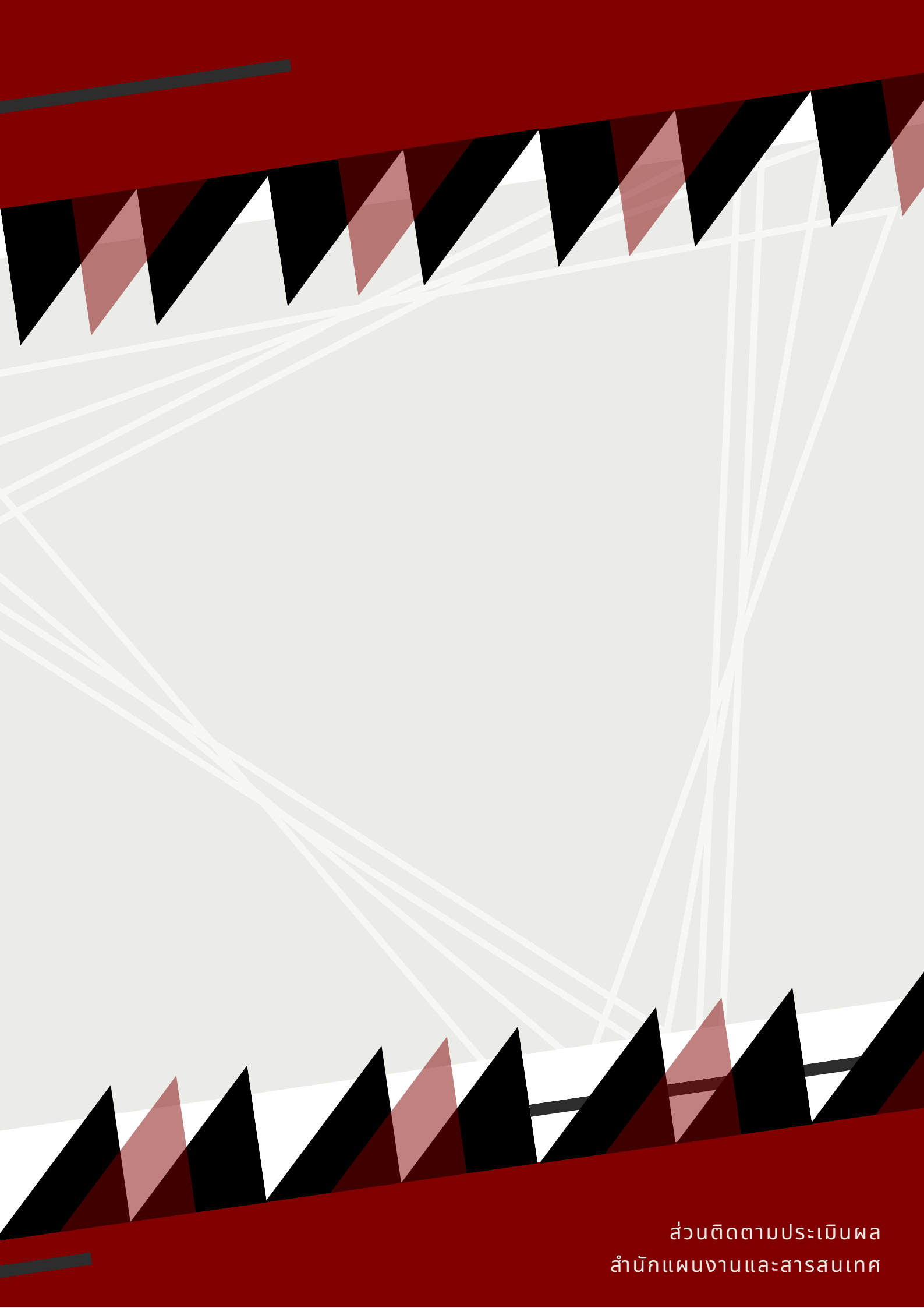
เรียน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า
รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทุกท่าน
ผู้ตรวจราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทุกท่าน
ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖
ผู้อำนวยการกองทุกกอง
ผู้อำนวยการศูนย์ควบคุมมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา
ผู้อำนวยการสำนักงานผู้ตรวจราชการกรม
ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารโครงการปลูกป่าและฟื้นฟูป่าต้นน้ำฯ
ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
หัวหน้ากลุ่มงานจริยธรรม
หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
หัวหน้าศูนย์ราชการสะดวก กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอส่งแผนปฏิบัติราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) แผนปฏิบัติราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มาเพื่อทราบและเผยแพร่ให้กับบุคลากรในสังกัดทราบโดยทั่วกัน ทั้งนี้ สำหรับหน่วยงานให้นำไปเป็นกรอบสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการของหน่วยงานให้สอดคล้อง และรองรับแผนปฏิบัติราชการฯ ต่อไป รายละเอียดตาม QR Code ที่ปรากฏท้ายหนังสือฉบับนี้

shorturl.lat/bqjR2
แผนปฏิบัติราชการ
กรม อส.

(นายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา)
อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ส่วนติดตามประเมินผล
สำนักแผนงานและสารสนเทศ

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักแผนงานและสารสนเทศ

โทร. ๐ ๒๕๗๙ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๒๒๔

ที่ ทส ๐๙๐๕.๓๐๓/ว ๕๗๔๒

วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง แผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

เรียน รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทุกท่าน

ผู้ตรวจราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทุกท่าน

ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖

ผู้อำนวยการกองทุกกอง

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา

ผู้อำนวยการสำนักงานผู้ตรวจราชการกรม

ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารโครงการปลูกป่าและฟื้นฟูป่าต้นน้ำ

ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

หัวหน้ากลุ่มงานจริยธรรม

หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

หัวหน้าศูนย์ราชการสะดวก กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอส่งแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มาเรียนเพื่อทราบ สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ หน่วยงานสามารถดาวน์โหลดแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ทาง QR Code ที่ปรากฏท้ายหนังสือฉบับนี้

(นายอรรถพล เจริญชันษา)

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

รักษาราชการแทนอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

<https://shorturl.at/emv39>

(แผนบริหารจัดการความเสี่ยงฯ ๒๕๖๖)